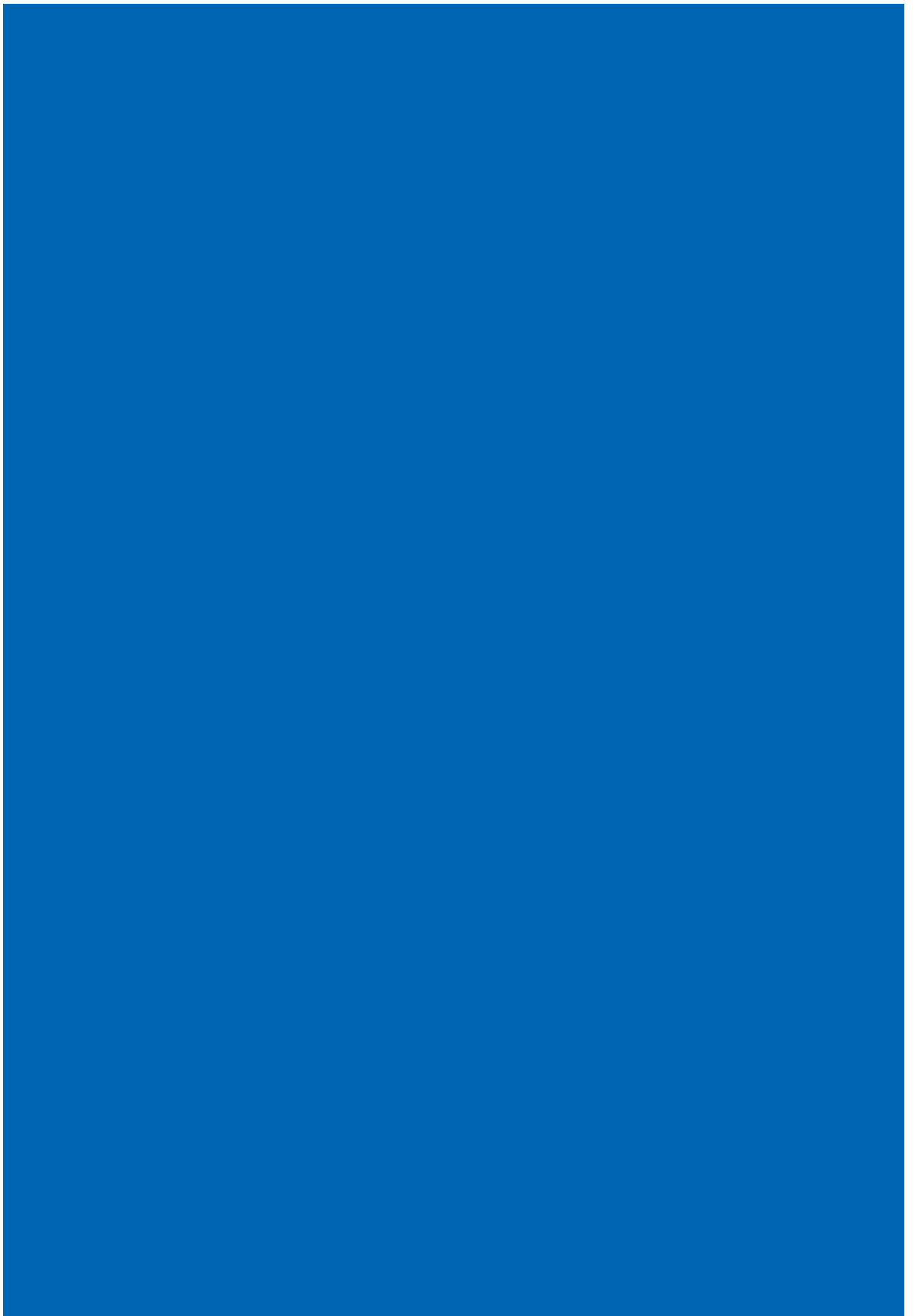

Orde van Architecten – Vlaamse Raad
Jaarverslag 2011

ORDE VAN ARCHITECTEN
VLAAMSE RAAD

Inhoud

Woord vooraf	1
De Orde van Architecten: taken en organisatie	3
Activiteitenverslag	17
De administratieve werking van de Vlaamse Raad	49
De kerncijfers voor 2011	63
Het digitale visum: een stand van zaken	69
De grote architectenenquête	73
De samenwerking met de architect - Beknopte gids voor de bouwheer	79
Bijlagen	91
Colofon	125

Woord vooraf

De Orde van Architecten is in het leven geroepen om de bouwheer te beschermen en om met derden overleg te plegen over initiatieven en beslissingen die het architectenberoep aanbelangen. Daarbij tracht de Orde zoveel mogelijk de vinger aan de pols te houden. In 2011 gingen wij via een grootscheepse enquête bij circa 800 architecten na of de thema's die de diverse werkgroepen binnen de Orde op hun agenda hebben gezet, overeenstemmen met de vragen vanuit het korps. Uit de enquêteresultaten blijkt dat de verzuchtingen van de architect en de keuzes van de departementen en raadscommissies wel degelijk bij elkaar aansluiten. Enkele pertinente voorbeelden om dat te illustreren.

Een betere invulling van de taak van de architect en overleg met de overheid en andere actoren over de diverse wetten en reglementeringen staan hoog op de agenda bij de Orde. Terecht, beamen de architecten in de enquête, want zij dreigen te bezwijken onder hun zware beroepsaansprakelijkheid. Een duidelijke afbakening van de verantwoordelijkheden van de diverse actoren (veiligheidscoördinator, EPB-verslaggever, milieucoördinator) en een verplichte verzekering voor aannemers staan met stip genoteerd op hun verlanglijstje.

Andere thema's waarin de Orde veel energie stopt, zijn de herziening van de stage en de invoering van een permanente vorming. Opnieuw ondersteunt de enquête deze aanpak. Architecten blijken gretig in te gaan op het aanbod aan vorming en vinden de stage een onmisbare fase na de opleiding. Bouwheren weten dikwijls nog te weinig van wat ze wel en niet van een architect mogen verwachten, onthulde de enquête. Daar wordt blijvend aan gewerkt door de Orde via een intensieve communicatie met de bouwheer over onder andere de prestaties en erelonen van de architect.

Ondanks diverse inspanningen op het vlak van administratieve vereenvoudiging blijven architecten aanhikken tegen de rompslomp aan administratieve verplichtingen. Het digitale visum dat in 2011 definitief gestalte kreeg en in 2012 wordt uitgerold, zal alweer een stukje van die last wegnemen.

Uit bovenstaande voorbeelden blijkt dat de Orde in haar dagelijkse werking de evolutie van het beroep na op de huid zit. Daarmee vervult ze een rol die zich pertinent onderscheidt van die van de beroepsverenigingen die de belangen van de architect behartigen, en van de organisaties die de architectuur vanuit een culturele invalshoek benaderen. Zo vullen wij elkaar niet alleen aan, maar slaan wij indien nodig ook de handen in elkaar. Denk maar aan gezamenlijke initiatieven uit 2011 zoals het convenant voor architectuurwedstrijden en de actie met betrekking tot het architectencontract voor de PPS-scholenbouwprojecten.

Wij wensen u een boeiende lectuur.

Kati Lamens
Voorzitter Departement Communicatie - Vlaamse Raad 2009-2011

De Orde van Architecten: taken en organisatie

De Orde van Architecten is een publiekrechtelijke instantie die in 1963 werd opgericht op initiatief van de wetgever. Om in België hun beroep te mogen uitoefenen, moeten architecten ingeschreven zijn op de tabel van de Orde of op de lijst van stagiairs. De Orde is er in de eerste plaats voor het openbaar belang.

De taken van de Orde

De hoofdpdracht van de Orde werd in de wet van 26 juni 1963 tot instelling van een Orde van Architecten als volgt vastgelegd:

“De Orde van Architecten heeft tot taak de voorschriften van de plichtenleer voor het beroep van architect te bepalen en ze te doen naleven. Zij houdt toezicht op de eer, de discretie en de waardigheid van de leden van de Orde in de uitoefening of naar aanleiding van de uitoefening van hun beroep. Zij doet aangifte bij de rechterlijke overheid van elke inbreuk op de wetten en reglementen tot bescherming van de titel en van het beroep van architect.”

De Orde van Architecten is wettelijk bevoegd voor het opstellen en het doen naleven van de deontologie* en voor alle zaken die verband houden met de toegang tot het beroep van architect in België. De Orde ziet er met andere woorden op toe dat alle architecten, ook buitenlandse die een bouwproject in België uitvoeren, zich houden aan de regels die zij opstelt. Desgewenst kan zij dat afdwingen door middel van sancties.

De Orde staat tevens moreel garant voor de hoge ethische en beroepsmatige kwalificatie van haar leden. Zij ziet toe op de kwaliteit van de opleiding en de prestaties van de architecten en waakt erover dat zij de culturele en architecturale waarden respecteren.

Gezien de sociaaleconomische evolutie sinds 1963 is de Orde nauw betrokken bij de bezinning over de toekomst van het beroep. In dat kader stelt de Orde zich tot doel erover te waken dat de onafhankelijkheid van de architect wordt gerespecteerd. Want ook in tijden van crisis is de Orde er om het openbaar belang te behartigen.

* Deontologie: de verzameling van gedragsregels waaraan men zich moet houden bij de uitoefening van het beroep.

De Orde en niet-architecten

De Orde van Architecten komt niet alleen in contact met architecten en stagiairs, maar ook met andere doelgroepen die belangrijk zijn bij het vervullen van haar publieke opdracht.

Een niet-exhaustieve opsomming van deze doelgroepen omvat:

- mandatarissen van de Orde van Architecten,
- eigen personeelsleden,
- architectuurstudenten,
- onderwijsinstellingen,
- culturele instellingen (Stad & Architectuur, Vlaams Architectuurinstituut VAI, Bozar, Archipel...)
- overheid (Vlaams, federaal, ...),
- aannemers (Confederatie Bouw, Bouwunie, ...),
- bouwheren,
- beroepsorganisaties van architecten aan Vlaamse zijde (Architecten-Bouwers AB, Bond van Vlaamse Architecten BVA, de Vlaamse Architectenorganisatie NAV, ...),
- consumentenorganisatie Test-Aankoop,
- andere ordes,
- andere organisaties zoals de brancheorganisatie van advies- en engineeringbureaus ORI, het Vlaamse Netwerk van Ondernemingen VOKA, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen SERV, ...

In bepaalde, bij wet vastgelegde omstandigheden, kan de bouwheer een beroep doen op de Orde.

- Hij kan bij de Orde terecht voor het verstrekken van een document dat bevestigt of een architect al dan niet is ingeschreven op de tabel of op de lijst van stagiairs (wet van 26 juni 1963, art. 17). Deze informatie vindt een bouwheer ook op de website van de Orde.
- Bij een betwisting over het bedrag van de erelonen kan de Orde op gezamenlijk verzoek van de architect en diens cliënt het bedrag vaststellen (wet van 26 juni 1963, art. 18). Op verzoek van de rechtbanken en hoven geeft de Orde advies omtrent de bepaling en het bedrag van de erelonen (wet van 26 juni 1963, art. 18).
- Artikel 7, §2 van het Koninklijk Besluit van 25 april 2007 betreffende de verplichte verzekering stelt dat de bouwheer de provinciale raad van de Orde kan vragen of een bepaalde architect de verzekeringsplicht naleeft.

Wie van oordeel is dat een architect de regels van de plichtenleer van zijn beroep met de voeten treedt, kan zich informeren of een klacht indienen bij de Orde van Architecten. Indien er ernstige aanwijzingen zijn, wordt de klacht via een wettelijk vastgelegde procedure onderzocht in de provinciale raad van de Orde waar de architect is ingeschreven op de tabel. De klager is geen partij in de zaak en kan dan ook niet tussenkomen in de tuchtprocedure. Via de tuchtprocedure kan een benadeelde partij ook geen schadevergoeding krijgen. Wie een schadeloosstelling wil voor het nadeel dat hem door de architect werd berokkend, moet zich tot de rechtbank wenden. De Orde kan en mag zich immers niet in de plaats stellen van de hoven en rechtbanken om de aansprakelijkheid van een architect of van eventuele andere in het bouwgebeuren betrokken partijen vast te stellen. Bouwheren winnen in een dergelijk geval het best het advies van een advocaat in.

De organisatie van de Orde

De Orde van Architecten is samengesteld uit een Nationale Raad, een Vlaamse en een Frans-/Duitstalige Raad, provinciale raden en raden van beroep. Om de mandaten in te vullen, worden driejaarlijks verkiezingen georganiseerd. De stemming is verplicht voor alle architecten die zijn ingeschreven op de tabel.

De verkiezingen gebeuren per provincie en hebben als resultaat dat de helft van de leden van de provinciale raad wordt vernieuwd. Uit deze groep wordt een afvaardiging gekozen voor de Nationale, de Vlaamse en de Frans-/Duitstalige Raad. Na de samenstelling van de Nationale Raad wordt binnen deze Raad een nieuwe voorzitter gekozen. Om de drie jaar is dat een architect van de andere taalgemeenschap.

De laatste verkiezingen vonden plaats op 27 oktober 2011.

De noodzakelijke hervorming van de Orde

Om te komen tot een betere dienstverlening voor de architecten drong een hervorming van de Orde zich op.

Sinds de oprichting van de Orde worden dossiers waarin een architect is betrokken autonoom per provincie behandeld. Uit analyses bleek dat elke provincie haar eigen manier van evalueren en interpreteren hanteerde. Daardoor bestonden er dikwijls grote verschillen in beoordeling en procedures. Taken, procedures en de beoordeling van dossiers mogen echter niet ad hoc lokaal worden aangepakt, maar moeten op een uniforme leest worden geschoeid om de rechtszekerheid en de gelijke - lees: eerlijke - behandeling van de betrokken architecten te bevorderen.

Bovendien stond de Nationale Raad veel te ver af van de lokale werking en had hij geen voeling met de lokale problematiek. Klachten over een gebrek aan dynamiek, een te logge structuur en een moeizame of zelfs onbestaande informatiedoorstroming waren legio.

Ook de communautaire verschillen stonden een goede werking in de weg. De cultuurverschillen tussen de gemeenschappen zijn groot: bouwstijl, manier van werken, bouwvoorschriften. Precies daarom zijn al heel wat bevoegdheden overgedragen aan de gewesten en gemeenschappen: onderwijs, cultuur, ruimtelijke ordening, ...

Doordat de mandatarissen almaar wisselden, was het verder allesbehalve evident voort te bouwen op het werk, de kennis en de ervaring van de voorgaande mandatarissen en zo de continuïteit van de werking te verzekeren. Nochtans moet snel, professioneel en efficiënt kunnen worden ingespeeld op de maatschappelijke evoluties waarmee de architect vandaag wordt geconfronteerd.

Aan Vlaamse zijde voelden de provinciale raden daarom een steeds grotere nood om ervaringen uit te wisselen, kennis en krachten te bundelen, tot een snellere besluitvorming te komen en in heel Vlaanderen snel en op een eenvormige manier te kunnen handelen. De Vlaamse provinciale raden gingen de afgelopen jaren steeds meer samenwerken, aanvankelijk op een informele maar geleidelijk aan op een meer geformaliseerde manier. Op die manier ontstond de Vlaamse Raad fv. Deze samenwerking leidde tot een steeds grotere autonomie, zowel aan Frans-/Duitstalige als aan Vlaamse zijde.

Men koos aan Vlaamse zijde ook voor een up-to-date marketingbeleid, HR-beleid en IT-beleid en bewust voor de oprichting van een juridische dienst. Dit vooral omdat de materie waar de Orde dagelijks mee te maken krijgt, steeds meer juridisch van aard wordt. Een bewuste keuze was ook de uitbouw van een stevige, centrale, competente administratie die de continuïteit moet waarborgen.

Op 15 oktober 2005 keurde de Nationale Raad met quasi eenparigheid van stemmen een aantal afspraken goed als tussenstap naar een verdere, meer doorgedreven hervorming. Uiteraard zal die het overleg tussen de Frans-/Duitstalige Raad en de Vlaamse Raad niet in de weg staan, integendeel. Maar zij is wel nodig, want de twee taalgemeenschappen hebben duidelijk behoefte aan een autonome werking. Zo werden binnen de Vlaamse Raad raadscommissies en departementen opgericht.

Een hervorming van de Orde moet maken dat de Frans-/Duitstalige Raad en de Vlaamse Raad elk hun eigen werking krijgen. Maar daarvoor is het wachten op een aanpassing van de wet van 26 juni 1963, waarin rekening wordt gehouden met de evoluties op het terrein. Rond die aanpassing rezen al heel wat problemen. Zo raakte tijdens de vorige legislatuur van de Orde een wetsvoorstel tot hervorming niet tijdig klaar. Door de perikelen in de federale regering-Leterme 1 in 2008 wist men bovendien niet goed wat er verder te gebeuren stond. In 2009 werd het werk daarom hervat door de nieuwe ploeg mandatarissen.

De Nationale Raad

De Nationale Raad is samengesteld uit twintig leden: tien leden die zijn afgevaardigd door de provinciale raden, tien leden die zijn benoemd door de koning en één rechtskundig assessor. Zij worden aangeduid voor een periode van zes jaar. Om de drie jaar kiest de Nationale Raad onder zijn leden een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter, een secretaris en een adjunct-secretaris. Samen met de rechtskundige assessor vormen zij het bureau van de Nationale Raad. De Nationale Raad kiest eveneens de ondervoorzitters van de Franstalige en van de Nederlandstalige afdeling.

De wettelijke taken van de Nationale Raad omvatten volgende zaken.

- Hij vertegenwoordigt de Orde.
- Hij legt de voorschriften van de plichtenleer voor het architectenberoep vast.
- Hij stelt het stagereglement op.
- Hij kijkt toe op de toepassing van de deontologische regels en van het stagereglement.
- Hij doet de overheden voorstellen aangaande wettelijke of bestuursrechtelijke maatregelen in verband met het beroep en brengt advies uit over alle kwesties inzake de uitoefening ervan.
- Hij stelt de huishoudelijke reglementen van de raden van de Orde en van hun bureaus vast.
- Hij houdt toezicht op de activiteit van de raden van de Orde en verzamelt hun uitspraken.
- Hij staat in voor de administratieve afhandeling van de aanvragen van (buitenlandse) dienstverleners.
- Hij treft alle maatregelen die nodig zijn voor de realisatie van het doel van de Orde.

■ De Vlaamse Raad

De Nationale Raad omvat twee afdelingen, een Franstalige en een Nederlandstalige, die afzonderlijk of gezamenlijk kunnen beraadslagen. De Nederlandstalige afdeling van de Nationale Raad werd in 2006 herdoopt tot 'Vlaamse Raad'.

Deze Vlaamse Raad bestaat uit 10 leden, nl. 5 leden benoemd door de koning en 5 afgevaardigden van de Nederlandstalige provinciale raden. De 5 voorzitters van de Nederlandstalige provinciale raden wonen de vergaderingen bij, maar hebben geen stemrecht.

De taak van de Vlaamse Raad beperkte zich in 2011 tot het bekrachtigen van de beleidsvoorbereidende items van de Vlaamse Raad fv, die ter stemming dienden gebracht te worden bij de Nationale Raad. In 2011 is de Vlaamse Raad 4 keer samengekomen.

Binnen de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten hebben de provinciale raden zich verenigd in het beleidsvoorbereidend orgaan van de nieuwe structuur van de Orde.

In de Vlaamse Raad zetelen daarom ook de vijf Nederlandstalige provinciale raden van de Orde van Architecten. Het doel van de Vlaamse Raad is te komen tot een efficiëntere werking, een overkoepelend en eenvormig beleid en een verdere professionalisering van de dienstverlening. Zijn werking wordt georganiseerd in departementen en raadscommissies.

Voorlopig moeten de beslissingen van de Vlaamse Raad nog formeel worden bekrachtigd in de Nationale Raad. Na tussenkomst van de wetgever zal de Vlaamse Raad zelf ten volle de wettelijke bevoegdheden uitoefenen.

■ Schematische weergave van de actuele werking van de Nationale Raad

Missie van de provinciale raden van de Vlaamse Raad

Binnen de Vlaamse Raad is er een feitelijke samenwerking van de vijf Nederlandstalige provinciale raden van de Orde van Architecten, de Vlaamse Raad fv genaamd.

De Vlaamse provinciale raden van de Orde van Architecten waken over de kwalitatieve uitoefening van het beroep van architect met het oog op het openbaar belang, en dit in een steeds evoluerende maatschappelijke context.

De Vlaamse Raad ontwikkelt deontologische regels en bevordert de correcte naleving van het reglement van beroepsplichten.

Hij promoot en ontwikkelt een kwaliteitsvolle stage en permanente vorming, voorwaarden om het beroep van architect te mogen uitoefenen.

Hij signaleert knelpunten en doet beleidsvoorbereidend werk voor de overheden om het beroep mee te laten evolueren met de maatschappelijke context.

Hij sensibiliseert en informeert het grote publiek omtrent de meerwaarde van de architect in het bouwproces.

Hij ijvert voor de behartiging van de belangen van zowel bouwheer als architect en adviseert, bemiddelt en protesteert waar nodig.

Voorlopig moeten de standpunten van de Vlaamse Raad inzake de voorschriften van de plichtenleer, de organisatie van de stage en internationaal beleid nog formeel worden bekrachtigd in de Nationale Raad.

Na de hervorming van de Nationale Orde van Architecten tot twee autonome Ordes, zal over de voorschriften van de plichtenleer, het recht op toegang tot het beroep en het internationaal beleid nog steeds voorafgaandelijk overleg gepleegd worden met de Frans-/Duitstalige Raad.

Structuur van de Vlaamse Raad

De lokale werkingskernen (LWK) met de lokale werkingscellen

Het Vlaamse en het Franstalige landsgedeelte tellen elk vijf provinciale raden, meestal met zetel in de provinciehoofdstad. Ieder kantoor beschikt over een aantal personeelsleden in verhouding tot het aantal architecten in die provincie.

Elke provinciale raad bestaat uit zeven effectieve leden en zeven plaatsvervangende leden alsook een rechtskundig assessor, verkozen voor een periode van zes jaar. Elke drie jaar kiest de provinciale raad onder zijn leden een voorzitter, een ondervoorzitter en een secretaris. Samen met de rechtskundige assessor vormen zij het bureau. De provinciale raad kiest eveneens een afgevaardigde voor de Nationale Raad.

De provinciale raden hebben volgende bevoegdheden.

- Zij houden de leden- en stagiairlijsten van de Orde bij.
- Zij ontvangen en verstrekken de nodige documenten voor buitenlandse architecten en voor architecten die in het buitenland willen werken.
- Zij leggen op gezamenlijk verzoek van partijen het bedrag van de erelonen vast.
- In sommige gevallen geven zij advies omtrent de bepaling en het bedrag van de erelonen.
- Zij verzekeren de naleving van de plichtenleer van het beroep.
- Zij waken over de eer, discretie en waardigheid van de leden van de Orde in de uitoefening van hun beroep.
- Zij doen bij de gerechtelijke macht aangifte van alle inbreuken op de wetten en reglementen ter bescherming van de titel en het beroep van architect.
- Indien nodig leggen zij sancties op aan leden die hun plichten niet naleven.

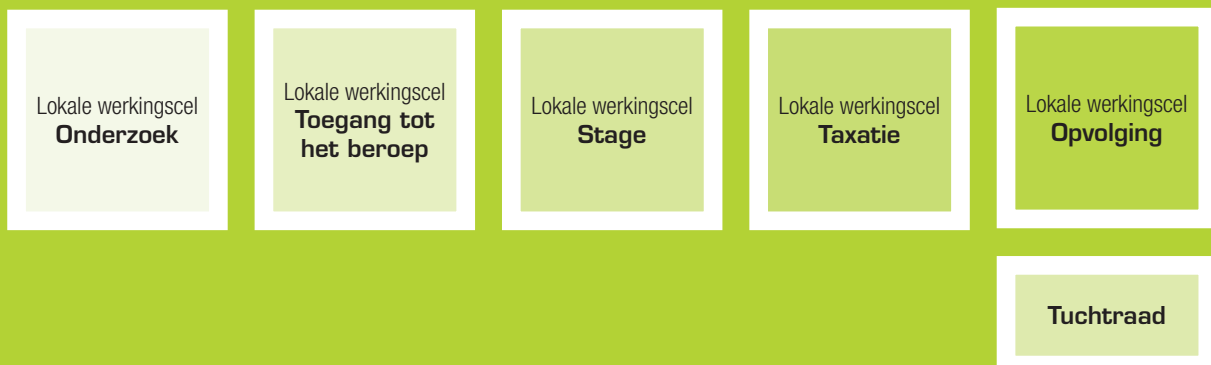
Wat betekent dit concreet voor de bouwheer?

Een architect kan geen stedenbouwkundige vergunning aanvragen zonder het vereiste visum van de provinciale raad (behalve in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest). Dat visum bestaat uit een stempel waarmee de Orde aan de nodige instanties aangeeft dat de architect ingeschreven is bij de Orde en altijd de deontologie heeft nageleefd. Dat geeft de bouwheer de zekerheid dat hij met een erkende architect te maken heeft.

De huidige provinciale raden handelen als **lokale werkingskernen**. Zij blijven het rechtstreekse aanspreekpunt voor architecten en bouwheren.

In elke lokale werkingskern werken vijf **lokale werkingscellen** rond een bepaald thema: onderzoek, toegang tot het beroep, stage, taxatie, opvolging. Elk van deze cellen behandelt voor haar thema de individuele architectgebonden dossiers.

■ Lokale werkingskern

- **Lokale werkingscel Onderzoek**

Zij bestaat uit een voorzitter, een ondervoorzitter en een secretaris. Zij onderzoekt, bijvoorbeeld ten gevolge van een klacht van een architect of een bouwheer, of een bepaalde architect zijn beroep uitoefent volgens de deontologische code. Als er voldoende ernstige aanwijzingen zijn dat dit niet het geval is, kan het dossier worden doorverwezen naar de tuchtraad.

- **Lokale werkingscel Toegang tot het beroep**

Zij bereidt inschrijvingen en weglatingen op de tabel voor, coördineert mutaties tussen de lokale werkingskernen, onderzoekt de statuten van vennootschappen, enz.

- **Lokale werkingscel Stage**

Zij staat in voor de erkenning van het stagemeesterschap, de aanvragen van stagiairs, de klachten van stagiairs of stagemeesters, het stageplan, enz. Zij is eveneens verantwoordelijk voor de aanstelling van de stagecommissarissen die de stageplaatsen bezoeken en hun bevindingen rapporteren. De werkingscel Stage gaat ook na of tijdens de stage alle aspecten van het beroep voldoende aan bod komen.

- **Lokale werkingscel Taxatie**

Zij geeft raad en bemiddelt bij ereloongeschillen tussen architecten, of tussen architect en bouwheer. Als een minnelijke schikking niet haalbaar blijkt, kunnen de partijen - mits wederzijds akkoord - een taxatieprocedure starten. De partijen kunnen zich ook wenden tot een burgerlijke rechtbank. Deze laatste kan advies vragen aan de lokale werkingskern die voor de voorbereiding de lokale werkingscel taxatie aan het werk zet.

- **Lokale werkingscel Opvolging**

Zij behandelt dossiers waarbij een architectenopdracht door de bouwheer of de architect vroegtijdig wordt beëindigd. Als de architect wordt opgevolgd door een andere architect, controleert deze werkingscel of de opvolging volgens de regels gebeurt, dit ter bescherming van de aansprakelijkheid van de architecten in kwestie en van de belangen van de bouwheer. Als nog geen architect is aangesteld om de opdracht verder te zetten, wordt erover gewaakt dat dit daadwerkelijk gebeurt. Zo niet, dan wordt klacht ingediend bij de procureur des Konings en de lokale overheden.

De raadscommissies

Elke lokale werkingscel behandelt voor haar thema de individuele architectgebonden dossiers. Dossiers die extra aandacht vergen, die in de diverse provincies op een andere manier worden behandeld of waarvoor nog geen eenduidige oplossing bestaat, worden doorverwezen naar de desbetreffende raadscommissie. In deze raadscommissie zetelt de voorzitter van elke lokale werkingscel.

De raadscommissie buigt zich over specifieke dossiers op uitvoerend vlak en sleutelt aan eenvormige procedures en beoordelingen voor heel Vlaanderen. Op basis van praktische ervaringen werkt zij tevens beoordelingsroosters uit die de lokale werkingscellen kunnen hanteren. Zo kunnen deze cellen sneller en efficiënter werken en kan op termijn het aantal vergaderuren van de mandatarissen dalen.

- **Raadscommissie Onderzoek**

Zij streeft op Vlaams niveau naar eenvormige procedures en beoordelingen.

- **Raadscommissie Toegang tot het beroep**

Zij spit zaken uit waarvoor na behandeling door de lokale werkingscel Toegang tot het beroep verder advies nodig is.

- **Raadscommissie Stage**

Zij volgt de stagedossiers op die na behandeling in de lokale werkingscel Stage verder advies of een gelijkvormige procedure vereisen.

- **Raadscommissie Taxatie**

Zij komt tussenbeide bij discussies over ereloongeschillen, als bemiddelaar of als beslissende derde. Voor bepaalde dossiers kan zij op verzoek van de rechtbank ook adviserend optreden.

- **Raadscommissie Opvolging**

Zij behandelt dossiers waarbij een architectenopdracht vroegtijdig wordt beëindigd, de architect moet worden opgevolgd door een andere architect, en beide architecten niet onder dezelfde provinciale raad ressorteren. Deze raadscommissie formuleert ook voorstellen om de bestaande regelgeving te verbeteren.

De departementen

De departementen werken aan niet-persoonsgebonden dossiers. Zij doen beleidsvoorbereidend werk. Indien nodig bereiden zij, op basis van actuele gebeurtenissen of van signalen vanwege de politiek, de raadscommissies, de mandatarissen, ... wijzigingen inzake regel- en wetgeving voor. Dat gebeurt in werkgroepen die alleen bijeenkomen als een bepaalde problematiek zich stelt.

De departementen zijn ingedeeld in vijf groepen.

- **Departement Politiek en werking**

Dit departement houdt zich bezig met het algemene beleid en de koers die de Orde moet/ zal varen. Het vertaalt een visie naar een praktisch beleid dat concreet wordt uitgestippeld. Het bepaalt de strategie, zet lijnen uit, formuleert advies. Het geeft richting aan de organisatie en haar mandatarissen en doet aan patrimoniumbeheer. Het stelt jaarlijks zowel een korte- als een langetermijnstrategie op.

- **Departement Beroep, recht en deontologie**

Als de raadscommissies binnen de afgesproken regels geen oplossing vinden voor een bepaald probleem, stelt dit departement regels op om te komen tot een eenvormige en geactualiseerde regelgeving, of formuleert het voorstellen om de wet te wijzigen.

- **Departement Stage en vorming**

Het departement buigt zich over de stage en de permanente vorming, het opstellen van rechten en plichten van stagemeeesters, het sociaal statuut van stagiairs, ...

- **Departement Externe betrekkingen**

Dit departement organiseert en bewaakt de informatiedoorstroming naar de beroepsverenigingen, de bouwsector, het onderwijs, de Frans-/Duitstalige Raad, de overheden en andere externe partners. Het organiseert, structureert en coördineert de lobbyactiviteiten en het buitenlands beleid van de Orde.

- **Departement Communicatie**

Dit departement staat in voor alle communicatie van de Orde, zowel op het vlak van marketing als van public relations. Het coördineert de publicaties en de perscontacten, verzorgt de communicatie op evenementen en waakt over een correcte sensibilisatie inzake de problematiek en het imago van de architect.

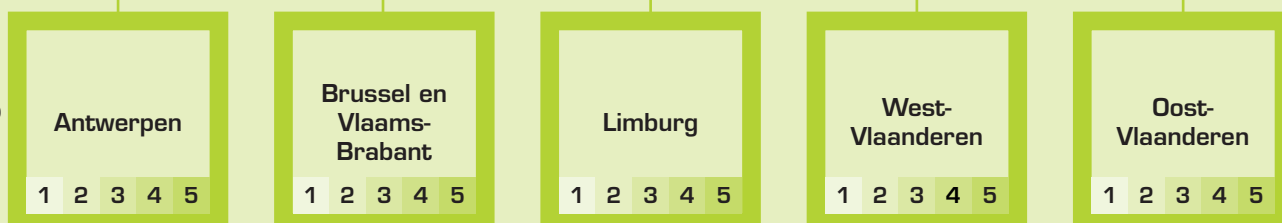
VLAAMS NIVEAU

■ Orde van Architecten - Vlaamse Raad

LOKAAL NIVEAU

Lokale Werkingkern

Lokale werkingscellen:

- 1 Onderzoek
- 2 Toegang tot het beroep
- 3 Stage
- 4 Taxatie
- 5 Opvolging

Elke voorzitter van elke lokale werkingssel zetelt in de raadscommissie. Een raadscommissie werkt op uitvoerend vlak en op Vlaams niveau aan eenvormigheid qua procedure en beoordeling. Een departement doet beleidsvoorbereidend werk op Vlaams niveau.

De tuchtraad

Elke lokale werkingskern heeft naast lokale werkingscellen ook een tuchtraad. Die bepaalt op basis van het dossier van onderzoek of een architect al dan niet inbreuken op de deontologie heeft begaan en veroordeelt desgevallend de architect tot een tuchtstraf.

Momenteel wordt de tuchtraad nog op provinciaal niveau georganiseerd. Men wil deze binnen afzienbare termijn op Vlaams niveau installeren.

De raad van beroep

Tegen een sententie (= vonnis) van de tuchtraad kan de architect en/of de Nationale Raad hoger beroep aantekenen. Het dossier krijgt dan een tweede lezing voor de raad van beroep.

De raad van beroep beschikt over volgende bevoegdheden.

- Hij oordeelt over zaken waarvoor beroep is ingediend tegen beslissingen van de provinciale raden met betrekking tot inschrijvingsaanvragen en tuchtzaken.
- Hij oordeelt over aanvragen tot eerherstel betreffende de beslissingen tot schorsing of schrapping, die na een termijn van tenminste vijf jaar worden ingediend.

De raad van beroep is een orgaan van de Orde van Architecten. Er zijn er twee, één Nederlandstalige met zetel in Gent en één Franstalige met zetel in Luik. Hij behandelt enkel kwesties met betrekking tot de leden in verhouding tot de Orde en kan dus niet oordelen in geschillen tussen bouwheer en architect.

Elke raad van beroep is samengesteld uit drie raadsheren van het hof van beroep, benoemd door de koning, en uit drie architecten die bij loting zijn aangeduid onder de verkozen leden van de provinciale raden. Zij oefenen deze functie gedurende drie jaar uit.

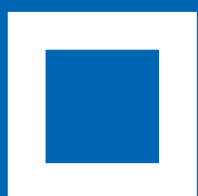
De raad van beroep mag zeker niet worden verward met het hof van beroep. Dat laatste is de instantie van de rechterlijke macht die uitspraak doet over beroepen, ingesteld tegen vonnissen die zijn uitgesproken door de rechtbanken van eerste aanleg. Er zijn vijf hoven van beroep: Brussel, Antwerpen, Gent, Luik en Bergen.

Het Hof van Cassatie

Tegen een sententie van de raad van beroep kan de architect en/of de Nationale Raad cassatieberoep aantekenen. Het Hof van Cassatie behoort, in tegenstelling tot de tuchtraad en de raad van beroep, niet tot de structuur van de Orde. Het is het hoogste rechtscollege in ons land.

Activiteitenverslag

De raadscommissies

In de Orde van Architecten - Vlaamse Raad waren ook in 2011 vijf raadscommissies actief:

- Raadscommissie 1: Onderzoek,
- Raadscommissie 2: Toegang tot het beroep,
- Raadscommissie 3: Stage,
- Raadscommissie 4: Taxatie,
- Raadscommissie 5: Opvolging.

De raadscommissies komen maandelijks samen om ervaringen uit te wisselen en beslissingen van de verschillende provincies in de toekomst op eenzelfde lijn te brengen, zodat vragen en problemen in elke provincie op dezelfde manier worden behandeld. Daartoe wordt een vaste vertegenwoordiger van elke provincie afgevaardigd naar de raadscommissies.

Op de agenda van de raadscommissies staan dossiers waarvoor in een provinciale raad geen oplossing werd gevonden, of waarvoor de Raad tot een overkoepelend Vlaams standpunt wil komen. Na overleg neemt de raadscommissie een besluit en deelt dat mee aan de provinciale raad waar het dossier in kwestie werd behandeld.

Raadscommissie 1: Onderzoek

De raadscommissie Onderzoek tracht alle provincies op een lijn te brengen wat het dossieronderzoek, de klachtenbehandeling, het ambtshalve onderzoek en andere betreft.

■ Werking in 2011

In 2011 was een uniform dossieronderzoek in alle provinciale raden de voornaamste doelstelling van de raadscommissie. Daartoe werden de volgende elementen in detail bekeken:

■ Inventarisatie van de dossiers

De raadscommissie nam de beslissing om steeds geïnventariseerde dossiers op te vragen aan de architect.

Inventarisatie van het binnengebrachte dossier is belangrijk, met name bij verwijzing naar de tuchtraad. Samen met de verwijzing moet er een (tucht)dossier geopend worden waarbij stukken zitten waarnaar wordt verwezen in de inventaris. Bijkomende stukken kunnen enkel toegevoegd worden mits vermelding op de inventaris.

■ Opvraging van de stukken

Ook de beslissing om zowel kopies als originele stukken toe te laten in het dossier vond doorgang in 2011. Het staat de betrokken architect vrij dit zelf te kiezen. Indien het origineel van een stuk alsnog nodig is, kan dat alsnog door de provinciale raad opgevraagd worden.

■ Ambtshalve onderzoek

De raadscommissie verduidelijkte de wettelijke basis voor ambtshalve onderzoek door de Orde: in overeenkomst met de artikelen 19 en 20 van de wet 26 juni 1963 tot instelling van de Orde van Architecten, is het toegestaan dat het bureau van een provinciale raad ambtshalve disciplinaire onderzoeken opstart zodra blijkt dat de voorschriften van de plichtenleer mogelijk werden geschonden.

- **Toelating bijstand raadsman bij oproeping**

De raadscommissie Onderzoek ondernam ook acties tot het sensibiliseren van de architect wat betreft de mogelijkheid tot bijstand van een raadsman tijdens een oproeping door de Orde, naar aanleiding van een artikel gepubliceerd door NAV. Het antwoord van de raadscommissie Onderzoek verscheen in de Archimail van juli - augustus 2011.

Raadscommissie 2: Toegang tot het beroep

Deze raadscommissie behandelt de persoonsgebonden en interprovinciale dossiers in verband met de toegang tot het beroep, waarvoor de lokale werkingscellen niet zelfstandig tot een besluit komen of hun bevoegdheid (provincie) overstijgt. De raadscommissie streeft naar een eenvormige benadering van de inschrijvingen, mutaties en weglatingen. De dossiers worden besproken en getoetst aan de wetgeving en deontologie.

De toegang tot het beroep is een ruim begrip en omvat ondermeer:

- het opstellen van een checklist voor het nazicht van de statuten van architect-rechtspersonen volgens de wet-Laruelle,
- het opstellen van eigen voorbeeldstatuten en het nazicht van statuten die worden uitgegeven door derden zoals verzekeringsmaatschappijen of beroepsverenigingen.

- **Werking in 2011**

De raadscommissie Toegang tot het beroep stond in 2011 in voor:

- advies over inschrijvingen op de tabel,
- advies over mutaties van de ene provincie naar de andere,
- advies over weglatingen van de tabel,
- nazicht van en advies over de statuten van architect-rechtspersonen,
- nazicht van en advies over de statuten van rechtspersonen die geen architect-rechtspersoon zijn, maar waarin de architect-vennoten wel het beroep uitoefenen,
- nazicht van en advies over de samenwerkingsovereenkomsten,
- alle briefwisseling omtrent onderwerpen die haar werking aanbelangen.

De raadscommissie legde in 2011 een aantal doelstellingen en prioriteiten vast die als volgt ingevuld werden.

1. Werking raadscommissie Vennootschappen en Toegang tot het beroep

De verwerking van de vennootschapsdossiers werd verder gestroomlijnd om een uniforme behandeling, controle en procesverloop te verzekeren. Alle aanvragen worden doorgestuurd naar de Vlaamse Raad waar ze juridisch worden nagezien en becommentarieerd. De eventuele opmerkingen worden overgemaakt aan de provinciale raden of werkingscellen, die instaan voor de verdere lezingen, goedkeuring en administratieve opvolging. Knelpunten worden aan de raadscommissie ter advies voorgelegd.

Om een uniforme behandeling van de dossiers te garanderen, werd aan Vlaamse zijde beslist om alle vennootschapsdossiers centraal door eenzelfde medewerker (jurist) te laten verwerken. Eventuele opmerkingen worden aan de lokale werkingscellen of raden overgemaakt voor verdere afhandeling.

Naast een uniforme behandeling biedt deze werkwijze het voordeel dat interprovinciale dossiers eenduidig worden behandeld en dat de raadscommissie sneller kan reageren op problemen.

Door deze werkwijze is de vergaderfrequentie van de raadscommissie Vennootschappen en Toegang tot het beroep nagenoeg gehalveerd.

2. Wetgevend kader

Naast haar vaste adviestaak voor interprovinciale dossiers en knelpunten heeft de raadscommissie de huidige aanbevelingen geëvalueerd en een nota opgesteld om de oude en de nieuwe aanbeveling op elkaar af te stemmen. Deze nota ligt sinds eind 2010 ter discussie bij het departement Beroep, recht en deontologie. Het voorstel wil de ongelijkheden wegwerken tussen Laruelle-vennootschappen en andere vennootschappen, en de verschillen duidelijker afgrenzen. Zodra het departement Beroep een consensus bereikt over de aanbevelingen wordt de nota voorgelegd aan de Vlaamse Raad met het verzoek deze als reglement bij koninklijk of ministerieel besluit te laten goedkeuren. Tegelijkertijd werden de lacunes in de wet-Laruelle, de voorstellen tot verbeteringen en de bijhorende aanbevelingen verzameld om een voorstel tot wetswijziging te kunnen indienen. Zo moeten onder meer artikel 4 en 5 van het reglement van beroepslichten inzake de vennootschappen herschreven worden.

3. Toegang beroep

De raadscommissie heeft zich tot doel gesteld de deontologische statuten te analyseren. Het gaat om volgende categorieën: architect-ambtenaar, - architect-zelfstandige, - architect-bezoldigde.

Tijdens het voorbije twee werkjaren werd het statuut van architect-ambtenaar geanalyseerd. In samenwerking met de juristen van de Orde werden een omstandige motivatie en toetsingscriteria opgesteld voor het deontologische statuut "architect-ambtenaar". De overige categorieën (architect-bezoldigde en architect-zelfstandige) volgen.

4. Event architect-vennootschappen

De raadscommissie had voor het najaar 2011 een actie of event rond de architect-vennootschappen gepland. Om organisatorische redenen en met het oog op de verkiezingen van 2011 leek het zinvoller dit te verdagen naar 2012. Thema's die dan aan bod kunnen komen, zijn:

- een stand van zaken omtrent de architect-vennootschappen,
- de voordelen van de architect-vennootschappen (+ eventueel cases),
- tips en best practices voor architect-vennootschappen.

■ Doelstellingen voor 2012

In 2012 wil de raadscommissie Toegang tot het beroep:

- de huidige werkwijze optimaliseren,
- de aangepaste aanbevelingen inzake vennootschappen en samenwerkingsvormen laten goedkeuren,
- op basis van een analyse over de drie deontologische statuten de nodige suggesties doen,
- event architect-vennootschappen organiseren.

Raadscommissie 3: Stage

De stage vormt een noodzakelijke voorwaarde voor de uitoefening van het beroep van architect-zelfstandige. De raadscommissie Stage behandelt de zogenaamde B-dossiers met betrekking tot die verplichte stage. Het gaat om dossiers waarover de lokale cellen stage, conform een beslissing op hun maandelijks vergadering, een breder advies willen. Zogenaamde A-dossiers daarentegen worden wel op lokaal niveau afgehandeld.

De verantwoordelijken van de lokale cellen geven de B-dossiers door aan de raadscommissie Stage waar ze worden besproken. De raadscommissie bezorgt dan aan de lokale raden een eenduidig en gemotiveerd advies dat moet gedragen zijn door minimaal vier van de vijf raadsleden. De lokale raad volgt dat advies, met respect voor het recht op verdediging van de betrokken confraters.

De raadscommissie Stage streeft volgende doelstellingen na.

- **Een uniforme behandeling van de stagedossiers**
Bedoeling is dat de vijf Vlaamse lokale cellen komen tot een uniforme aanpak van de stage, onder andere wat de procedures (aantal stagiairs per stagemeeester, vereiste anciënniteit van de stagemeeester, ...), de documenten, de evaluatie en de controle op de inhoud van de stage betreft.
- **Detecteren van en inspelen op evoluties en tendensen**
De behandeling van de B-dossiers resulteert in kennis en inzichten die aanleiding kunnen geven tot een aanpassing of uitbreiding van de wetgeving, het stagereglement of andere reglementeringen. De raadscommissie formuleert hierover voorstellen en bezorgt die aan het departement Stage.
- **De adviezen van de lokale cellen controleren**
De raadscommissie waakt erover dat de lokale cellen uniforme adviezen uitbrengen. Daartoe vraagt ze bij lokale cellen en raden adviezen over vergelijkbare A-dossiers op om die te evalueren en indien nodig voor advies voor te leggen aan de Vlaamse Raad.
- **Informatie beschikbaar stellen voor de lokale en regionale cellen**
Er wordt een bibliotheek/databank aangelegd van de problemen en van de verslagen van de raadscommissie met de uitgebrachte adviezen. Die kan worden geconsulteerd op de website van de Orde van Architecten. Ook de uitspraken van de raad van beroep met betrekking tot de stage zouden hierin moeten worden opgenomen.
- **Het juridisch kader onderzoeken**
De raadscommissie organiseert het overleg met alle assessoren om een consensus bij de verschillende lokale cellen te induceren.

■ Werking in 2011

In 2011 kreeg de raadscommissie de juridische ondersteuning die zij gevraagd heeft. De eerste algemene vergadering van de juridische assessoren van alle provinciale raden bracht aan het licht dat de punten waar discussie over bestaat vooral deze zijn wat de stage aangaat. De raadscommissie heeft een analyse gemaakt van alle wetteksten, aanbevelingen en richtlijnen over stage en deze gebundeld in een **analysenota** die bezorgd werd aan alle lokale werkingscellen. In overleg met de leden van de raadscommissie werd een **synthesenota** opgemaakt die de gemeenschappelijke punten herneemt waarover binnen de raadscommissie een consensus bestaat wat betreft de visie van de organisatie van de stage in de toekomst. Deze consensusnota is overgemaakt aan het departement Stage en Vorming. Het is de bedoeling dat, indien de geplande stagehervorming niet onmiddellijk uitgevoerd kan worden, een aantal wetteksten worden aangepast. De raadscommissie vraagt dat bij wijzigingen van de wet van 1963 alle teksten in verband met de stage deel zullen uitmaken van één document (= stagereglement).

Als conclusie van haar werk onthoudt de raadscommissie Stage dat de wetteksten dringend moeten worden aangepast.

Naast een aantal concrete opvolgingen heeft de raadscommissie bijzondere aandacht geschonken aan de problematiek voor de vergoeding van de stagiairs. Het blijkt nog steeds een moeilijke opgave te zijn om aan de startende jonge architecten (stagiairs) een volwaardige vergoeding te verzekeren voor hun prestaties. Om deze redenen stelt de raadscommissie voor aan de Vlaamse Raad om de minimumvergoeding voor de stagiairs te verhogen en deze te vast te leggen voor het eerste en tweede stagejaar. Aangezien dit over minimum vergoedingen gaat, staat het de stagiair en stagemeeester vrij om hierover te onderhandelen.

De stagefiche werd aangepast waarbij de taken op een meer uitgebreide wijze kunnen worden ingevuld door de stagiairs. Het nieuwe voorstel van stagefiche zal worden voorgelegd aan de Vlaamse Raad om te worden toegepast in de toekomst.

■ Doelstellingen voor 2012

Afhankelijk van de al dan niet te verwezenlijken hervorming van de stage in 2012, zal de stagecommissie haar activiteiten verder zetten en het departement Stage en Vorming alle nodige ondersteuning geven die zij vraagt. Voor 2012 zal de raadscommissie bijzonder aandacht besteden aan de buitenlandse stage die niet controleerbaar is en hierdoor afwijkt van de binnenlandse stage. Om deze redenen pleit de raadscommissie om hieromtrent betere afspraken te maken.

Raadscommissie 4: Taxatie

Er werd een modelformulier opgesteld om ereloonbetwistingen in heel Vlaanderen op een uniforme manier op te lossen.

De raadscommissie Taxatie heeft in de voorgaande jaren de wijze van ereloonbepaling vastgesteld. Zij vroeg het departement Beroep, recht en deontologie om de architecten te adviseren om - indien mogelijk - een uurloon in hun erelooncontract te vermelden. Tevens werd een procedure opgesteld om in gelijkaardige dossiers te komen tot eenzelfde wijze van ereloonbepaling.

De raadscommissie Taxatie ontwierp een nieuwe versie van een aantal artikelen.

■ Ontwerp artikel 18 van de Wet van 26 juni 1963

1. *Bij betwisting van de staat van onkosten en het ereloon van de architect kunnen zowel de opdrachtgever als de architect de bevoegde raad van de Orde vragen een bemiddelingspoging te ondernemen.*
2. *De raad van de Orde stelt de wijze van vaststelling en het bedrag van de erelonen vast.*
 - § 1. *onder de vorm van advies:*
 - a) *Op gezamenlijk verzoek van partijen*
 - b) *Op verzoek van de hoven en rechtbanken*
 - c) *Ambtshalve, bij ernstige tekortkoming aan de beroepspllicht*
 - d) *In geval van betwisting tussen personen die aan de rechtsmacht van de Orde zijn onderworpen.*
 - § 2. *onder de vorm van bindende derdenbeslissing:*
 - *Op gezamenlijk verzoek van partijen*

■ Ontwerp artikel 28 van het reglement van beroepsplichten

De architect kan de bevoegdheid van de provinciale raad waarvan hij afhangt niet afwijzen, wanneer om de tussenkomst van deze raad wordt verzocht door de opdrachtgever in het kader van een bemiddelingspoging nopens de wijze van vaststelling en het bedrag van de erelonen.

Normaal zouden deze artikelen in 2010 worden voorgelegd aan de wetgevende instanties om ze in wetteksten te laten gieten. Door het uitblijven van een nieuwe regering staat dit initiatief 'on hold'. Voor de toepassing van beide artikelen werd in 2009 een schematische procedure opgesteld.

Verder ligt een voorstel op tafel om 300 euro per partij te vragen in geval van advies ereloon 'op gezamenlijk verzoek van partijen' (conform ontwerp art. 18.2§1).

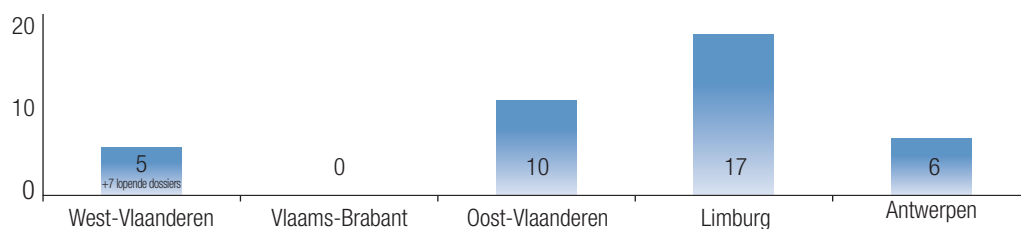
Een bemiddelingspoging (ontwerp art. 18, 1) is niet bindend. Anderzijds zal, na goedkeuring van het artikel in kwestie, een architect de deelname aan een bemiddelingspoging nooit kunnen weigeren.

Bij de bemiddeling zullen de dossiers niet onderzocht worden. De bemiddelingspoging is gratis. Als het tot een verzoening komt, wordt dit vastgelegd in een dading.

De procedure verloopt als volgt.

- 1) De opdrachtgever en/of de architect meldt een ereloonbetwisting.
- 2) De partijen worden uitgenodigd op een zitting van een lokale werkingscel.
De provinciale raden kunnen vrij bepalen hoe de lokale werkingscel is samengesteld om de bemiddelingspoging te ondernemen. Omdat er geen wettelijke bepaling van bemiddeling is, hoeft zij niet noodzakelijk door de voltallige raad te gebeuren. Het advies luidt dat de rechtskundige assessor daarbij het best wel aanwezig zou zijn.
- 3) Als de bemiddeling slaagt, is de zaak geregeld en wordt het dossier geklasseerd.
Als de bemiddeling niet slaagt, wordt een advies (art. 18 van de wet van 1963) of een bindende derdenbeslissing (mits betaling van administratieve kosten) voorgesteld.

■ Aantal ereloonvaststellingen en adviezen op verzoek van Hoven en Rechtbanken 2011

De modelbrief inzake ereloonbemiddeling (uitnodiging voor de architect) zal naast artikel 28 van het reglement van beroepsplichten en artikel 18 van de wet van 26 Juni 1963 eveneens artikel 29 van het reglement van beroepsplichten vermelden. Deze modelbrief wordt doorgestuurd naar de provinciale raden en de zetelende leden.

De architect kan in het ontwerp van procedure door de raad niet worden verplicht deel te nemen aan een procedure advies ereloon op eenzijdig verzoek van de bouwheer.

Tevens werd volgend voorstel van procedure bij een verzoek tot advies vanwege de rechtbank uitgewerkt voor het ontwerp van artikel:

- 1) Als de rechtbank een advies vraagt over het ereloon, wordt het vonnis van de rechtbank ter nazicht voorgelegd aan de rechtskundige assessor. Die gaat na of de vraag van de rechtbank ontvankelijk is.
- 2) Als de vraag niet ontvankelijk is, stuurt de raad het vonnis terug naar de rechtbank met de nodige toelichting waarom niet op de vraag kan ingegaan worden. Als de vraag wel ontvankelijk is, vraagt het secretariaat de stukken van beide partijen op en bezorgt ze die aan de cel Taxatie.
- 3) De cel Taxatie nodigt de partijen uit voor een bemiddelingspoging. Als deze bemiddeling positief verloopt, wordt een akkoord opgesteld dat overgemaakt wordt aan de raad. Die maakt het op zijn beurt over aan de rechtbank. Als de bemiddelingspoging niet slaagt, wordt de zaak verwezen naar de raad.
- 4) Voorafgaand aan de raadsvergadering brengt de cel Taxatie (of een lid ervan) verslag uit aan de raad, zodat de raad op de hoogte is van de inhoud van het dossier. De raad onderneemt nog een ultieme bemiddelingspoging vóór de opmaak van het voorverslag.

- 5) Als men er niet in slaagt een akkoord te bereiken, worden de partijen uitgenodigd voor een onderhoud tijdens een raadsvergadering. Daarna maakt de raad een voorverslag op en stuurt dat aan de partijen die binnen een bepaalde periode hun eventuele opmerkingen kunnen formuleren.
- 6) Na het verstrijken van de gegeven termijn wordt het eindverslag opgemaakt en toegestuurd aan de rechtbank, de partijen en hun raadslieden.

Er werd ook beslist de aangepaste modelbrief voor het opvragen van de dossiers bij partijen in geval van een advies over het ereloon (op vraag van de rechtbank of op basis van artikel 18 van de wet van 26 juni 1963) over te maken aan de provinciale raden. De aanpassing heeft betrekking op het verzoek om de inventaris van de stukken aan de tegenpartij te bezorgen.

Raadscommissie 5: Opvolging

Soms beslist een architect of bouwheer om de samenwerking stop te zetten. Dat kan om het even wanneer gebeuren. Een bouwheer is echter wettelijk verplicht om in alle fasen van zijn bouwproject beroep te doen een architect. Bij het stopzetten van de samenwerking moet er daarom een opvolging gebeuren. Bij deze procedure wordt de ene architect ontheven van zijn taak en volgt een andere architect het project verder op. De raadscommissie Opvolging werd in het leven geroepen om de procedures bij opvolging in de verschillende provincies eenvormig te maken.

In het voorbije jaar hield de raadscommissie Opvolging zich hoofdzakelijk bezig met artikel 26 van het reglement van beroepsplichten in de praktijk.

Er is een strekking om art. 26 van het reglement van beroepsplichten aan te passen, derwijze dat de toelating tot opvolging van een architect niet meer hoeft af te hangen van de betaling van diens ereloon door de opdrachtgever. De opvolgend architect kan dan optreden zonder dat het ereloon van zijn voorganger betaald is of minstens geconsigneerd is.

Onderzoek noodzakelijk!

Alvorens over te gaan tot een – moeilijk terug te schroeven – ingrijpende wijziging van artikel 26, besliste de raadscommissie Opvolging om te laten onderzoeken of precies het deel van het takenpakket van een architect, dat aanleunt bij de openbare orde en veiligheid, niet rechtvaardigt dat de architect een betere positie toegemeten krijgt dan andere beroepsgroepen die met een eigen beroepsreglementering werken. De zekerheid dat de Orde toeziet op de betaling van erelonen in geval van opvolging is een belangrijke praktische steun voor een architect die zijn taken correct wil uitvoeren.

Dit onderzoek moet vier luiken omvatten.

- 1) Ten eerste is het nuttig om onder de architecten een “fact finding mission” uit te voeren. Dit is een bevraging waaruit moet blijken in welke mate de hierboven omschreven problemen daadwerkelijk voorkomen, in welke gevallen er problemen rijzen, en hoe zowel de oorspronkelijke als de opvolgende architect hun positie aanvoelen. Het opstellen en uitvoeren van een dergelijke enquête is op zich al geen eenvoudige opgave, daar de voorstanders van de thans uiteenlopende standpunten zich in de vraagstelling moeten kunnen terugvinden. De bevraging zelf wordt wellicht beter door de Orde uitgevoerd, zodat de resultaten – als ze representatief zijn – naderhand kunnen verwerkt worden.

- 2) Op het strikt juridische vlak is het belangrijk om na te gaan in welke mate, van de weliswaar strenge maar zeer algemeen geformuleerde Europese concurrentieregelgeving, kan worden afgeweken in het voordeel van een beroepsgroep om objectieve redenen van nationaal recht (in dit geval de Belgische opvatting van de taak van de architect), en aldus regels te behouden of in te voeren die ondanks hun in se concurrentiebeperkend effect een voor de consument gunstig effect sorteren. Dergelijke uitzonderingen bestaan en het is enigszins verwonderlijk dat daaraan blijkbaar in de Belgian Architects Case weinig aandacht werd besteed. Tevens kan worden nagegaan of er geen mogelijkheid bestaat om dergelijke regelgeving, die tot (gerechtvaardigde) twijfel aanleiding kan geven, niet bij voorbaat kan worden aangemeld bij de relevante nationale Mededingingsautoriteit (in dit geval de Belgische Raad voor de Mededinging) of bij de Europese Commissie om de compatibiliteit ervan met de concurrentieregels te verifiëren. Voor bepaalde types van overeenkomst (zoals selectieve distributiesystemen) bestaat dit systeem in elk geval en, indien na de aanmelding blijkt dat de overeenkomst niet strookt met de mededingingsregels, wordt een statement of objections (een uiteenzetting van de relevante bezwaren) afgeleverd die de mogelijkheid biedt om de nodige aanpassingen te doen zonder tot een boete of een sanctie aanleiding te geven.
- 3) Ten derde kan onderzoek worden gedaan naar mogelijke compromissen die in het belang van de consument (de bouwheer) de scherpe kantjes van artikel 26 wegnemen zonder de zekerheid van de architect aan te tasten. In die zin is de consignatie van het betwiste bedrag in handen van een neutrale derde (de Orde van Architecten of een andere aan te wijzen instantie, bv. via een individuele kwaliteitsrekening die bij een bank wordt geopend op naam van beide partijen, vergelijkbaar met een huurwaarborg) een te overwegen alternatief. De bouwheer, die van bij de sluiting van het contract met de architect voor diens prestaties een budget heeft moeten voorzien, weet dat zijn geld niet in het patrimonium van de architect verdwijnt en in voorkomend geval zonder probleem kan worden teruggegeven. De architect beschikt, ondanks de betwisting die vertraging in de uitbetaling veroorzaakt, over de zekerheid dat indien hij zijn gelijk haalt (al dan niet via een gerechtelijke procedure) de middelen om hem uit te betalen voorhanden zijn. In zo'n geval wordt het extreme gevolg - de stillegging van een werf tot het geschil is opgelost - vermeden.
- Op te merken is dat voor sommige beroepsgroepen (de landmeters) nog recent reglementering is ingevoerd die nog steeds de solidariteitsregel bevat.
- De Federatie van Notarissen werkt met een systeem waarbij de opvolgende notaris in een bepaalde verhouding zijn voorganger mee betaalt. Dergelijke alternatieven kunnen uiteraard ook worden bekeken.
- 4) Ten slotte rijst de vraag, wat de opgevolgde architect precies moet overdragen aan zijn opvolger. Ook daarbij komen conflicten voor: opvolging moeten toestaan zonder betaling in geval van betwisting is één zaak, maar het wordt nog pijnlijker voor de opgevolgde architect, indien die ook zijn auteursrecht onbeschermd ziet en uiteindelijk zonder enige betaling zijn concept ziet uitvoeren onder controle van een ander.

De raadscommissie Opvolging verzocht de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten dan ook in september 2011 om een procedure op te starten tot aanstelling van een advocatenkantoor om deze studie aan te vangen (na uitvoerige raadpleging en overleg met de raadscommissie Opvolging), zodat zij met kennis van de problematiek van de architecten in relatie tot de belangen van de consument en de bestaande regelgeving deze studie binnen een af te spreken termijn kunnen realiseren.

Verdere acties die ondernomen worden om voorlopig de opdracht van de Orde van Architecten in hun opdracht betreffende opvolging te ondersteunen rekening houdend met de bestaande regelgeving binnen de geschetste problematiek, zijn:

Er werd een stappenplan opgemaakt om de architect een duidelijk beeld te geven van wie wat moet doen om op dit ogenblik als architect en opdrachtgever correct te handelen overeenkomstig onze wettelijke taak en het beroepsreglement.

Er werd verder onderzoek gepleegd naar wie nu eigenlijk vanuit de overheid ondersteuning moet geven aan de Orde om de architectenwet van 39 te laten respecteren. Lokale besturen treden immers meestal onvoldoende daadkrachtig op bij melding omwille van andere prioriteiten en omdat dit volgens de codex RO geen stedenbouwkundig misdrijf is.

De weg liep via klacht neerleggen bij de procureur (zonder resultaat) via overleg met WSG (vereniging van steden en gemeenten) om ten slotte uit te komen bij het ABB (Agentschap Binnenlands Bestuur) die dan weer enkel bevoegd zijn voor de werken waarin de overheid zelf opdrachtgever is. Ook het kabinet RO van minister Muyters komt niet tot een oplossing aangezien dit eigenlijk een federale bevoegdheid is en ook voor hen geen prioriteit.

Een nieuwe aanpak zal er nu in bestaan om bij vaststelling van een werf die zonder controlehoudend architect verder werkt, onmiddellijk een deurwaarder te sturen en dit na 14 dagen te herhalen. Hierna kan een gestoffeerde klacht neergelegd worden bij de Procureur op het ogenblik van de feiten, en niet na de feiten zoals in het verleden altijd gebeurde. Indien deze actie zonder resultaat blijft, zal via een parlementaire vraag aan de minister van justitie gevraagd worden om actie te ondernemen. Op die manier kan bewezen worden dat het respecteren van de architectenwet van 1939 dode letter is bij de handhaving.

De departementen

De departementen werken aan niet-persoonsgebonden dossiers. Zij doen beleidsvoorbereidend werk. Indien nodig bereiden zij, op basis van actuele gebeurtenissen of van signalen vanwege de politiek, de raadscommissies, de mandatarissen, ... wijzigingen inzake regel- en wetgeving voor. Dat gebeurt in werkgroepen die alleen bijeenkomen als een bepaalde problematiek zich stelt.

De departementen zijn ingedeeld in vijf groepen:

- Departement 1: Politiek en werking,
- Departement 2: Beroep, recht en deontologie,
- Departement 3: Stage en vorming,
- Departement 4: Externe betrekkingen,
- Departement 5: Communicatie.

Departement 1: Politiek en werking

Departement 1 buigt zich over het algemeen beleid van en over de te voeren politiek door de Orde van Architecten. Dit departement valt niet te verwarren met departement 4 dat instaat voor de contacten met de politieke instanties.

Het algemeen beleid omvat het intern beleid, het formuleren van adviezen om de werking van mandatarissen en personeel te verbeteren, de interne communicatie en informatica, het externe beleid, de ledenbijdrage en het wettelijk kader.

Verder stelt het departement wetsvoorstellen en -ontwerpen op over de organisatie van de Orde van Architecten.

■ Werking personeel

De Orde van Architecten onderging de laatste jaren heel wat veranderingen. Bovendien geven de bevoegdheden en verwachtingen geregeld aanleiding tot conflicten tussen het nationale en het communautaire niveau. In die situatie hebben de medewerkers nood aan duidelijkheid. Eenduidige instructies zijn een must. Daarvoor alleen al moeten de communautaire niveaus rechts-persoonlijkheid krijgen.

De strategische visie op de inzet en het beleid van het personeel is aan Vlaamse zijde heel anders dan bij de andere taalrol. Om die reden heeft elke taalrol zijn eigen personeel en middelen om het personeelsbeleid vorm te geven.

Aan Vlaamse zijde is men het eens over het feit dat het administratieve personeel onafhankelijk van de mandatarissen moet kunnen opereren. Het personeel moet instaan voor de continuïteit van de werking en de praktische uitwerking van de beleidslijnen die mandatarissen opstellen.

Heel wat taken die vroeger bij mandatarissen (architecten) belandden, worden voortaan uitgevoerd door personeel dat daarvoor specifiek is opgeleid. Marketing gebeurt door marketeers, communicatie door communicatiespecialisten, IT door IT-ers, financiën door financiële experts. Dit mede op vraag van de minister.

Juridische zaken moeten terdege worden voorbereid door juristen in plaats van door mandatarissen. In 2012 zal men een vereenvoudiging van de Vlaamse structuren voorzien en verder werken aan

een verregaande automatisering van alle diensten. Daarom werd in 2011 volop geïnvesteerd in de oprichting van een juridische dienst. De materie waarmee de architecten geconfronteerd worden, zijn immers steeds meer van juridische aard.

De departementen en raadscommissies, waar architecten in zetelen, worden bijgestaan door personeelsleden en ondersteund door een juridische dienst. Deze juridische dienst moet erover waken dat alle activiteiten in deze werkgroepen binnen het wettelijk kader blijven.

Departement 2: Beroep, recht en deontologie

Het departement Beroep, recht en deontologie heeft volgende dossiers onder zijn bevoegdheid:

- taak van de architect,
- architect-vastgoedmakelaar,
- aanbeveling verplichte verzekering architect,
- algemene verzekering bouwpartners,
- aanbeveling voor de uitoefening van het beroep van architect onder de vorm van een vennootschap (wel/niet conform de wet-Laruelle),
- verplichte verzekering voor de architect.

Binnen het departement Beroep, recht en deontologie zijn momenteel twee werkgroepen actief:

- de eerste werkt rond het thema “de taak van de architect”,
- de tweede werkt rond de wet-Laruelle en de toegang tot het beroep:
 - de problematiek van de vennootschappen,
 - de aanbevelingen voor deze vennootschappen,
 - de verplichte verzekering,
 - de inschrijving van architect-ambtenaren.

■ Werking in 2011

■ WERKGROEP 'TAAK ARCHITECT'

Vorbereidende studie

Tijdens het najaar van 2009 en begin 2010 werd een voorbereidende studie opgemaakt. Die omvat:

- de historiek van de wetgeving betreffende de Orde van Architecten,
- de historiek van de wetsleer in verband met het beroep van architect,
- gegevens uit de rechtspraak in verband met het beroep van architect.

In beperkte groep werd de voorbereidende studie verder uitgewerkt om te komen tot een basistekst waarmee de voltallige werkgroep aan de slag zou kunnen.

Naar aanleiding van een discussie rond "ruwbouw-winddicht" maakte de werkgroep "Taak architect" een sneuveltekst tot consensusnota op. Deze nota werd aan alle provinciale raden overgemaakt en, na enkele aanpassingen, op 12 februari goedgekeurd door de Vlaamse Raad.

In het voorjaar van 2010 stelde de werkgroep een sneuveltekst op waarin de taak van de architect gedefinieerd wordt. Deze sneuveltekst werd in mei 2010 ter bespreking voorgelegd aan de provinciale raden.

Op de vergadering van de Vlaamse Raad van 21 mei 2010 werd de sneuveltekst voorgelegd. De tekst werd verstuurd aan alle provinciale raden met de vraag voor einde juni hun opmerkingen en bedenkingen aan de werkgroep over te maken.

De teksten werden aangepast, rekening houdend met de opmerkingen en bedenkingen van de provinciale raden.

In september 2010 maakte de werkgroep haar rapport over aan de Vlaamse Raad met de vraag de standpunten van de werkgroep in de Vlaamse Raad te laten goedkeuren.

Er werd binnen de Vlaamse Raad geen consensus bereikt over het rapport. De werkgroep kreeg van de Vlaamse Raad de taak om de extra opmerkingen en aanvullingen van de provinciale raden te bundelen en bij het rapport te voegen.

In 2011 werd het rapport gefinaliseerd en werd met de CfgOA contact opgenomen om tot een gemeenschappelijk standpunt te komen.

■ WERKGROEP 'TOEGANG BEROEP'

Aanpassingen aanbevelingen uitvoering van het beroep van architect in het kader van een vennootschap

Een architect kan zijn beroep uitoefenen in het kader van een vennootschap.

- Dit kan in naam en voor rekening van de vennootschap.
Dit impliceert dat de vennootschap de verantwoordelijkheid draagt, het beroep van architect uitoefent en dus opgenomen moet worden op één van de tabellen van de Orde van Architecten.
- Dit kan ook in eigen naam en voor rekening van de vennootschap.
Deze vennootschap draagt niet de verantwoordelijkheid, oefent het beroep niet uit, en kan dus niet opgenomen worden op één van de tabellen van de Orde van Architecten.

Voor beide vennootschapsvormen werden aanbevelingen opgemaakt. De statuten van de vennootschappen worden getoetst aan deze aanbevelingen.

De raadscommissie Toegang tot het beroep die zich buigt over de goedkeuring van de voorgelegde statuten en de opname op de tabellen, legde de pijnpunten bloot in de bestaande aanbevelingen. De leden van de raadscommissie Toegang tot het beroep zijn zowel in hun eigen provinciale raad als in de raadscommissie Toegang tot het beroep bezig met deze materie. Daarom werd de raadscommissie gevraagd om als werkgroep voor het departement Beroep, recht en deontologie de voorbereidende studie op te maken om beide aanbevelingen op elkaar af te stemmen zodat discriminaties vermeden worden en een uniforme behandeling van de vennootschapdossiers mogelijk wordt.

Omdat het hier gaat om een specifieke materie die een grondige kennis vergt van de betreffende rechtspraak en van de deontologie, werd de hulp ingeroepen van de juristen van de Orde en van een rechtskundig assessor.

Inschrijving architect-ambtenaar

De raadscommissie Toegang tot het beroep meldde aan het departement het probleem in verband met het statuut architect-ambtenaar.

De provinciale raden hanteren verschillende parameters waaraan het statuut getoetst wordt.

De raadscommissie werd gevraagd een voorbereidende studie op te maken in verband met de toetsing van het statuut architect-ambtenaar.

Binnen de raadscommissie is een kader geschetst waaraan het statuut kan getoetst worden. Gelijkaardige dossiers werden behandeld bij de raad van beroep. De uitspraken in deze zaken zijn mede bepalend voor het geschetste kader waaraan het statuut zal getoetst worden.

Voorstellen wetswijzigingen

De werkgroep legde enkele pijnpunten in de bestaande wetgeving bloot en zal voorstellen formuleren om hiervoor wetswijzigingen te vragen.

Departement 3: Stage en vorming

Het departement Stage en vorming buigt zich over de stage en de permanente vorming, het opstellen van rechten en plichten van stagemeesters, het sociaal statuut van stagiairs, ...

■ Werking in 2011

■ STAGE

- Nadat in overleg met de onderwijsinstellingen werd gebrainstormd over de competenties die behaald moeten worden, respectievelijk bij het bekomen van het masterdiploma en bij de toegang tot het beroep, werd gestart met de opstelling van een leidraad waarin de vereiste competenties zijn opgenomen. Dit vormt de basis voor een logboek dat het af te leggen traject weergeeft. Daarmee werd een belangrijke basis gelegd voor de concrete invulling van de stageperiode en evaluatiecriteria.

- Om de politieke wereld te overtuigen van de noodzaak tot hervorming van de stage werd een beknopte nota opgesteld. Deze werd gecommuniceerd aan de Franstalige vleugel en afgewerkt tot een eensluidende visie die perfect past binnen de voorziene hervorming van de Orde.
- Een bevraging wordt voorbereid welke een duidelijker beeld dient te geven van de verschillende accenten die gelegd worden door architectuurinstellingen op het vlak van voorbereiding tot het beroep, ervaren tekortkomingen tijdens opleiding en stage, noodzakelijke aanvullende vormingsmodules, aspiraties van de afgestudeerde architect, de wens het beroep in eigen naam uit te oefenen dan wel als medewerker enz. Dit moet bijdragen tot een nauwe aansluiting op actuele ontwikkelingen.
- Steun werd verleend aan initiatieven die de jonge architect ten goede komen, zoals de Kick-off Days for Architects van het NAV.
- Tot slot werden praktische problemen behandeld en bij de juristen aangekaart welke o.a. gemeld werden door de raadscommissie Stage, problemen in de interpretatie van de huidige stageregelgeving en toepassing van de aanbevelingen door de verschillende provinciale raden. Vragen rond de gelijkwaardigheid van de diploma's in Europa en de consequenties van afwijkingen in opleiding voor de Stage en vorming van architecten in België.

■ VORMING

- In afwachting van de ter beschikking stelling van de webapplicatie "permanente vorming" werd de benadering van potentiële opleidingverstrekkers en de concrete invoering van een door de Orde geaccrediteerd aanbod aan vormingen noodgedwongen opgeschort.

Departement 4: Externe betrekkingen

Het departement Externe betrekkingen richt zich tot verschillende doelgroepen, zowel nationaal als internationaal. Een aantal kerntaken van het departement zoals inter-orde vergaderingen, het overleg met de diverse ministeries en de coördinatie van de lobbyactiviteiten, wordt momenteel rechtstreeks door de Nationale en/of Vlaamse Raad uitgeoefend en gecoördineerd. Dit gebeurt meestal op basis van concrete dossiers zoals de hervorming van de Orde, het as built attest, de nieuwe codex, ...

NATIONALE WERKING IN 2011

De belangrijkste taken van het departement omvatten in 2011 het overleg met de Vlaamse en Brusselse overheid, en met de beroepsverenigingen.

■ Overleg met de overheid

In overleg met het departement Politiek en werking en met de voltallige Vlaamse Raad staat het departement Externe betrekkingen in voor het lobbyen bij en het overleg met de bevoegde minister. In 2011 waren er veel contacten met politieke instanties op nationaal en regionaal niveau.

Andere instanties waarmee overleg wordt gepleegd, zijn onder andere het Vlaams Energieagentschap VEA, het ministerie van Onderwijs, de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen VMSW, de federale overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie (Kruispuntbank voor Ondernemingen), de federale overheidsdienst Financiën (Algemene Administratie Patrimoniumdocumentatie) en de Chambre Bruxelloise.

Op initiatief van departement 4 en zijn gesprekspartners wordt er vanaf dit jaar overleg gepleegd met de Vlaamse administratie voor Ruimte & Erfgoed (RWO).

De afdeling Erfgoed verandert zodanig dat de gemeente meer verantwoordelijkheden zal krijgen en de Vlaamse administratie zich meer zal toelagen op het kader i.p.v. individuele dossierbehandeling.

Tijdens deze tweemaandelijks overlegvergaderingen kwamen onder andere volgende onderwerpen aan bod:

- het oprichten van een voorafgaandelijk overlegorgaan met alle bevoegde instanties voor vergunningen,
- melding en de verplichte medewerking van een architect/definitie van de term "stabiliiteitswerken",
- het belang van goed onderbouwde motivatienota's bij het bouwaanvraagdossier,
- het structureren van gemeentelijke decreten en verordeningen,
- het heropenen van de gesprekken over het as-built attest.

ENERGIEPROGRAMMA 2020

Veel aandacht ging en gaat naar energiebewust ontwerpen, dat een van de kerntaken van de architect wordt.

- In navolging van Europese richtlijnen moeten tegen 2020 alle woningen uitgerust zijn met dakisolatie, dubbele beglazing en een goed verwarmingssysteem (bv. een condensatieketel).
- Nieuwbouwwoningen moeten tegen die datum een E-peil van circa 20 halen en dat zonder de eventuele fotovoltaïsche installatie in rekening te brengen. Van de energiebehoefte moet 13% worden ingevuld met hernieuwbare energie.
- Ook kantoorgebouwen, scholen en andere niet-residentiële gebouwen zullen aan strenge eisen onderworpen zijn.
- De overheid moet een voorbeeldrol vervullen en zal al vroeger aan deze eisen moeten voldoen.

In België heeft men momenteel de handen vol om de huidige normen aan te passen aan de Europese richtlijnen, het EPC (energieprestatiecertificaat) en EPB (energieprestatieregelgeving) tot een geheel te maken, en de wetgeving in de verschillende gewesten op elkaar af te stemmen.

De Orde van Architecten neemt deel aan de vergaderingen van de stakeholders en overlegt met het Vlaams Energieagentschap VEA, de organisatie van advies- en ingenieursbureaus ORI en alle andere betrokken partijen.

■ Overleg met de beroepsverenigingen

Op regelmatige basis wordt met Architecten-Bouwers AB, de Bond van Vlaamse Architecten BVA en de Vlaamse Architectenorganisatie NAV het Vlaams Permanent Overleg (VPO) georganiseerd. Dat wil een constructief gesprek op gang houden tussen de Orde en de beroepsverenigingen.

Het VPO wil komen tot een gemeenschappelijke aanpak van hete hangijzers en politieke besluitvorming. Samenwerking maakt immers dat de vertegenwoordigers van de architecten sterker staan tegenover de politici, een aanspreekpunt vormen en de rechten en belangen van de architecten beter kunnen verdedigen.

In 2011 werd tweemaandelijks een vergadering belegd met de vertegenwoordigers van AB, BVA en NAV om te komen tot gezamenlijke standpunten ten overstaan van de externe gesprekspartners.

In 2011 kwamen onder meer volgende onderwerpen aan bod in het VPO:

- Hoe kan er een convenant op Vlaams niveau opgesteld in verband met architectuurwedstrijden?
- Wat verstaat de overheid onder de huidige taak van de architect? Dient de taak van de architect niet aangepast aan de huidige evolutie van het beroep?
- De aanpassing van de procedure om de visa aan te vragen: updates.
- Het nieuwe Vlaamse decreet omtrent schattingsverslagen geeft exclusieve bevoegdheid aan landmeters. Hoe hiertegen te reageren?
- Aanpassen van de DBFM procedure: opvolgen van de diverse acties.
- Modaliteiten voor de digitale bouwaanvraag.
- Het onderscheid tussen een Laruelle vennootschap en een door de Orde goedgekeurde vennootschap communiceren naar de leden.
- Bijdrage Orde: verduidelijken dat de bijdrage voor een vennootschap supplementair is aan de respectievelijke bijdragen van de vennoten.

Andere

Andere gesprekspartners zijn onder andere de Federatie voor Vrije en Intellectuele Beroepen FVIB, Test-Aankoop, het Vlaams Instituut voor Bio-Ecologisch Bouwen en Wonen (VIBE) en het Vlaams Netwerk van Ondernemingen VOKA, de andere Ordes, ...

INTERNATIONALE WERKING IN 2011

Het overleg over internationale aangelegenheden gebeurt op nationaal niveau tweemaandelijks in een werkgroep waarin drie leden van departement 4 en drie leden van de CfgOA (Conseil francophone et germanophone de l'Ordre des Architectes) zetelen.

De belangrijkste internationale contacten omvatten het lidmaatschap van de organisaties ACE (Architects' Council of Europe), UIA (Union Internationale des Architectes) en EFAP (European Forum for Architectural Policies).

- De **ACE** vertegenwoordigt het architectenberoep op Europees niveau. De organisatie heeft intensieve contacten met de Europese Unie en doet actief aan lobbywerk. De informatie die het departement inwint via het lidmaatschap van de ACE is erg belangrijk omdat de nationale wetgeving steeds meer wordt gedictieerd door Europa.

3 thema's: (zie bijlage 4) - 1 Toegang tot het beroep
 - 2 Beroepspraktijk
 - 3 Architectuur en levenskwaliteit

- De **UIA** is actief op wereldvlak en legt zich vooral toe op wedstrijden, opleiding en culturele aspecten. Opgericht in 1948 heeft de UIA momenteel 124 landen als lid, waarvan de beroepsorganisaties in totaal meer dan 1,3 miljoen architecten vertegenwoordigen. De UIA is onderverdeeld in vijf regio's. Regio 1 omvat de landen uit West-Europa.
- De **EFAP** (European Forum for Architectural Policies) conferenties over architectuurpolitiek worden telkens gehouden in het land dat het voorzitterschap van de EU in handen heeft.

Het departement Externe betrekkingen moet de internationale doorstroming van informatie garanderen, gegeneerd door de samenwerking met de Franstalige vleugel van de Orde van Architecten en met de beroepsverenigingen. In samenwerking met het departement Communicatie wordt gezocht naar een manier om deze informatie tot bij de leden van de Orde te krijgen.

■ Structuur

Het departement streeft naar een coherent buitenlands beleid met informatiedoorstroming naar de basis. De werkgroep Internationale betrekkingen bestaat uit zes personen: drie Nederlandstaligen en drie Franstaligen.

De stuurgroep heeft volgende taken.

- Zij bepaalt het internationale beleid. Met oog voor de financiële mogelijkheden stelt zij prioriteiten en neemt zij beslissingen over de delegaties, een eventuele deelname aan het bestuur van de ACE of UIA en de activiteiten in de werkgroepen.
- Zij bereidt de algemene vergaderingen van de ACE (2x per jaar) en UIA (driejaarlijks) voor.
- Zij inventariseert de verschillende competenties van onze afgevaardigden in de diverse werkgroepen en commissies binnen de ACE en UIA.

Belangrijkste missies en vergaderingen van de werkgroep in 2011

■ ACE

- Financieel comité, coördinatievergaderingen, CEO-vergaderingen: aanwezigheid van een Belgische afgevaardigde.
- Algemene vergadering in Dublin in april 2011.
- Workshop Thema 1 (Toegang tot het beroep) en verscheidene vergaderingen van de ACE werkgroepen onderwijs, beroepskwalificatierichtlijnen, beroepservaring, stage.
- Verscheidene vergaderingen van de ACE werkgroepen richtlijnen voor prestaties van diensten in EU-staten en kwaliteitsbeleid, publieke en private architectuuroopdrachten, verzekeringen, veiligheid en gezondheid, kostinformatie- systemen.
- Verscheidene vergaderingen van de ACE werkgroepen milieu en duurzame architectuur en stedenbouwkundige vraagstukken.
- Algemene vergadering in Brussel in november 2011.

■ UIA

- Werking: de Orde van Architecten besloot om budgettaire redenen haar activiteiten binnen de UIA te beperken tot de deelname aan de coördinatievergaderingen van regio 1 (2x per jaar) en aan de algemene vergadering (elke drie jaar). Op die manier wordt voldoende voeling gehouden met de internationale ontwikkelingen.
- In 2011 werd deelgenomen aan 2 coördinatievergaderingen van regio 1: in Zurich en in Hamburg.
- Van 25/09 tot 01/10 vond het 3-jaarlijks UIA congres met Algemene vergadering plaats in Tokyo met als thema: UIA2011 TOKYO, 24th World Congress of Architecture 'beyond disasters, through solidarity, towards sustainability'. De delegatie van de Belgische Orde bestond uit 2 personen.

Andere internationale organisaties

- **EFAP** (European Forum for Architectural Policies) conferentie in Budapest (Hongarije) over "Europe-Danube-Water, Innovation and Sustainability" en Gdansk (Polen) over "Innovation and redesign of European cities".
- **Europese Commissie**: werkgroep architectuurdiploma's.
- **ENACA**-vergaderingen (European Network of Architects' Competent Authorities).
- Congres **EAAE** (Europese architectuurscholen) in Chania (Kreta).

EUROPESE RICHTLIJNEN DIE BELANGRIJK ZIJN VOOR HET ARCHITECTENBEROEP

De richtlijn betreffende beroepskwalificaties (Professional Qualifications Directive 2005/36/EC)

- Uitvoering en evaluatie

De voorschriften met betrekking tot de beroepskwalificaties in de verschillende sectoren zijn sinds 2005 samengebracht in een enkele richtlijn. De Europese Commissie is verantwoordelijk voor het controleren van architectendiploma's. Wekelijks krijgt ze informatie over nieuwe diploma's en het leerplan waarop deze gebaseerd zijn. Elk diploma moet nagekeken worden zodat het voldoet aan de beroepskwalificatierichtlijn voordat het wordt opgenomen.

Een belangrijk punt is de duur van de architectuuropleiding. In de meeste landen bedraagt die vijf jaar; de richtlijn bepaalt een minimum van vier jaar. Na het voltooien van hun studies moeten architecten een stageperiode in een architectuurpraktijk volbrengen. Die verschilt van land tot land. In sommige landen, zoals Italië, is een stage zelfs niet vereist. De meeste lidstaten zijn het erover eens dat architectuuropleidingen vijf jaar in beslag zouden moeten nemen. Ook in het UNESCO / UIA akkoord werd vijf jaar studie vooropgesteld, aangevuld met ten minste 2 jaar beroepservaring.

Commissaris voor Interne markt en diensten Michel Barnier introduceerde de idee van een "beroepskaart" voor gereguleerde beroepen, die de erkenningprocedures en het werken over de grenzen heen zou vereenvoudigen. Het registratieproces van diploma's zou ook vereenvoudigd kunnen worden door elektronische communicatie, met behulp van het "Internal Market Information" (IMI) systeem dat is ontwikkeld door de Europese Commissie.

Wat de migratiemogelijkheden van de houder van een architectuurdiploma betreft, zou de ACE graag zien dat artikel 1 van de beroepskwalificatierichtlijn correct wordt uitgevoerd. Dit artikel zegt dat "kwalificaties kunnen worden verworven in een of meer lidstaten". De pas afgestudeerde architect zou dus zonder problemen stage kunnen lopen in een ander EU land.

De beroepskwalificatierichtlijn zal herzien worden in 2012, na een openbare raadpleging en de publicatie van een groenboek in het najaar van 2011.

Richtlijn betreffende diensten op de interne markt (Directive on Services in the Internal Market 2006/123/EC)

- Uitvoering en evaluatie

De dienstenrichtlijn en de beroepskwalificatierichtlijn hebben allebei betrekking op de opleiding en het dienstenverkeer van de architecten. De richtlijn betreffende beroepskwalificaties gaat over diploma's en andere beroepskwalificaties, terwijl de dienstenrichtlijn (aangenomen in 2006 om het vrije verkeer van diensten mogelijk te maken, inclusief die van architecten) onder andere voorziet in commerciële communicatie, administratieve samenwerking, verzekering, vergoedingsstructuren en gedragscodes.

De dienstenrichtlijn richt zich op:

- architecten die gevestigd zijn en 'diensten' aanbieden in een lidstaat;
- architecten die tijdelijke diensten aanbieden, bijvoorbeeld als zij betrokken zijn bij een project in een andere lidstaat. Ze moeten zich houden aan de nationale regelgeving wat de openbare orde, de veiligheid, de gezondheid en het milieu betreft.

Elke lidstaat interpreteert de regels volgens de plaatselijke normen, wat soms onduidelijke situaties creëert. De implementatie van de dienstenrichtlijn heeft problemen veroorzaakt, deels vanwege het gebrek aan vertrouwen in de overdracht van diensten tussen de lidstaten.

Het "interne marktsysteem" heeft dan weer zijn nut bewezen bij het vereenvoudigen van grensoverschrijdende dienstverlening waarbij vergunningen nodig zijn. Een ander punt van aandacht is de kwaliteit van de dienstverlening. De richtlijn stimuleert professionelen om daarvoor gedragscodes te ontwikkelen.

Deze richtlijn is ook nuttig voor werknemers die willen werken in verschillende EU-landen, in lijn met de doelstellingen van Europa 2020 om het EU-potentieel voor groei en werkgelegenheid te maximaliseren. Een reeks van bijeenkomsten is gepland om te kijken naar manieren om een innovatieve interne markt op te zetten. De lidstaten zijn momenteel verwickeld in een wederzijdse evaluatie en in de beoordeling van de bepalingen van de richtlijn en de uitvoering ervan.

Hoewel veel van de voorgestelde deregulering gewenst is, moet men vermijden dat de architectuur in Europa op lange termijn zou degraderen. De druk om de concurrentie te promoten in de EU mag niet leiden tot de uitsluiting van belangrijke kwaliteits- en sociale overwegingen. Een reëel gevaar van deze richtlijn is dat architectenbureaus in handen kunnen komen van projectontwikkelaars of bouwbedrijven die geen gekwalificeerde architecten zijn. De beroepskwalificatierichtlijn biedt, vanuit het perspectief van de architecten, de beste waarborg voor de consument, de maatschappij en het milieu. Dit moet hand in hand gaan met de dienstenrichtlijn om een Europees kader te creëren voor het reguleren van de toegang tot het beroep en de gedragsregels van de dienstverlening.

Richtlijn voor overheidsopdrachten (Public Procurement Directive 2004/18/EC) (diensten richtlijn)

- Evaluatie en vooruitzichten voor herziening

Volgens de richtlijn moeten de lidstaten een aannemer selecteren hetzij op basis van de laagste prijs, hetzij op basis van de 'economisch meest voordelige' offerte. In 2009 koos twee derde van de lidstaten voor de laatste optie.

De autoriteiten worden ook aangemoedigd om ontwerpwedstrijden te organiseren, maar dit is geen wijdverbreide gewoonte. Van alle architectuurwedstrijden in Europa vindt 66% plaats in Frankrijk, in totaal tussen 1 100 en 1 300 per jaar. In Duitsland zijn er 150 tot 450, in Groot-Brittannië 4 tot 24 wedstrijden per jaar.

In heel Europa wordt 80% van de opdrachten voor werken toegekend via openbare procedures. De richtlijn laat het aan de lidstaten over om te beslissen of aparte aanbestedingen georganiseerd moeten worden voor de bouwwerkzaamheden, het ontwerp (architectuur) en de techniek (vooral bouw), of dat dit gebeurt via een enkele aanbesteding.

De Commissie is begonnen met een evaluatie van deze richtlijn. Het nationaal niveau zal terug meer verantwoordelijkheid toebedeeld krijgen, maar dat zal niet inhouden dat de openbare aanbesteding zal plaatsvinden in een vacuüm zonder EU-beleid. In oktober 2010 werd een groenboek over het specifieke gebruik van overheidsopdrachten gelanceerd om een raadplegingprocedure te openen. Een tweede groenboek over de modernisering van de wetgeving met wetsvoorstellen is in 2011 verschenen.

Aangezien de dienstenrichtlijn de prijs als het belangrijkste criterium hanteert, dringt de vraag zich op of architecten die duurzaamheid vooropstellen, per se de goedkoopste zullen zijn.

Zo'n 60% van de overheidsopdrachten met betrekking tot architectuur worden gegund via een openbare procedure en 36% via niet-openbare procedures. Op dit moment wordt slechts 2% van de architecturale diensten gekozen via ontwerpwedstrijden. Veel van de kleinere architectenbureaus hebben omwille van het selectieproces moeite om toegang te krijgen tot overheidsopdrachten.

Sommige overheden gebruiken de selectiecriteria van de overheidsopdrachtenrichtlijn - die bedoeld was om de procedure toegankelijker te maken - als een instrument om het aantal inschrijvingen te drukken. Veel autoriteiten eisen bijvoorbeeld een minimale financiële omzet voor de laatste vijf jaar, of een minimum aantal werknemers, waardoor 95% van de kleine, mogelijk meer innovatieve architectenbureaus de facto worden uitgesloten.

Richtlijn voor herziening van energieprestaties van gebouwen (Recast Energy Performance of Buildings Directive 2010/31/EU)

- Belangrijke ontwikkelingen - de EU-strategie voor energie-efficiëntie

De politieke achtergrond van de herziene richtlijn zijn de EU-doelstellingen om tegen 2020 de uitstoot van broeikasgassen met 20% te verminderen ten opzichte van 1990, de energie efficiëntie met 20% te verbeteren en het aandeel hernieuwbare energie in het totale EU energieverbruik op te drijven tot 20%.

De richtlijn kan leiden tot een extra energiebesparing van 5 à 6%, een extra daling van de totale EU CO₂-emissies met 5% en de creatie van 450 000 nieuwe banen.

De lidstaten spelen natuurlijk de belangrijkste rol in de energie-efficiëntie, maar de EU beschikt ook over een aantal financiële instrumenten, zoals de EU "Cohesion Funds" en de "European Local Energy Assistance "(ELENA). ELENA biedt lokale en regionale autoriteiten financiële en technische bijstand bij hun zoektocht naar de financiering van duurzame-energie projecten. In samenwerking met de Europese Investeringsbank worden deze middelen in 2011 uitgebreid om ten minste 50 miljard euro beschikbaar te stellen voor sociale woningbouw. Daarnaast keurde het Europees Parlement de oprichting goed van een fonds van 146 miljoen euro om de energie-efficiëntie en hernieuwbare-energieprojecten te financieren.

Op 2 maart 2011 werd een energie-efficiëntie actieplan aangenomen, als onderdeel van het EU-beleid inzake een koolstofarme economie en vervoersbeleid. Ook worden acties ondernomen om schaalvoordelen te behalen.

Architecten moeten beleidsmakers en consumenten bewust maken van de rol die architectuur kan spelen. De belangrijkste maatregel wordt de nadruk op de renovatie van bestaande gebouwen, waarvan de meeste nog altijd "energie vreten".

Hoe luidt de zienswijze van ACE? Een gebouw moet bekeken worden in de context van de bestaande stedelijke of landschappelijke structuur. Men moet nadenken over de inplanting van het gebouw, de kosten voor infrastructuur en energie, de verkeersverbindingen en het verkeer van goederen en personen, de culturele aspecten. Architecten moeten ervoor zorgen dat een gebouw in harmonie is met zijn omgeving en de topografische aspecten. Zij moeten rekening houden met de kwaliteit van de bebouwde omgeving, de sociale aspecten, de biodiversiteit en het gebouw zelf: flexibiliteit, sociale ruimte voor haar inwoners, kwaliteiten zoals licht en thermisch comfort. Toegankelijkheid, energie-efficiëntie, energieproductie uit lokale bronnen en waterbeheer mogen zij evenmin vergeten. Architecten worden opgeleid om al deze elementen in evenwicht te brengen en zo naar een holistische, kwalitatieve woonomgeving te streven.

Bouwproductenverordening (Construction Products Regulation)

- Presentatie van de belangrijkste kenmerken van de nieuwe verordening

De bouwproductenverordening is een geharmoniseerd systeem voor de beoordeling en het verstrekken van informatie over bouwmaterialen. Het doel is een basis te creëren voor de correcte werking van de interne markt in Europa.

De bouwproductenverordening omvat geharmoniseerde normen en een passend systeem voor de beoordeling en controle van de prestaties. De verordening zal, een keer definitief aangenomen, gelden voor fabrikanten, verdelers, invoerders, aangifte-instansities en nationale autoriteiten. Zij moet ervoor zorgen dat bouwproducten overal in Europa voldoen aan dezelfde normen.

■ Doelstellingen voor 2012

Het departement werd in 2010 opgesplitst in een nationale en een internationale afdeling. De kosten van de internationale werking worden vanaf 2011 volledig gedragen door de Nationale Raad terwijl de binnenlandse werking in het budget voor de Vlaamse Raad zit. De twee maandelijkse departementsvergaderingen blijven wel gemeenschappelijk, waardoor de doorstroming van de informatie naar de Vlaamse Raad gegarandeerd blijft.

Het overleg met de beroepsverenigingen in het VPO blijft een van de kerntaken van het departement. De contacten met andere onafhankelijke raadgevers in de bouwsector gebeuren voorlopig grotendeels naar aanleiding van specifieke initiatieven. Voor de toekomst wordt gekeken of een intensiever overleg mogelijk is met ingenieurs, veiligheidscoördinatoren, energiedeskundigen, landmeters en andere.

Het departement streeft naar een coherent buitenlands beleid en wil daarom verder werken aan de oprichting van een stuurgroep, een nieuw en toekomstgericht platform internationale betrekkingen voor de Belgische architecten waarin de Orde en de beroepsverenigingen samenwerken. Wij willen ook, in het kader van onze werking voor de ACE, maximaal meewerken aan de herziening van enkele belangrijke Europese richtlijnen die van belang zijn voor het architecten beroep: de beroepskwalificatierichtlijn (Professional Qualifications Directive 2005/36/EC), de overheids - opdrachten richtlijn (Public Procurement Directive 2004/18/EC), de richtlijn betreffende diensten op de interne markt (Directive on Services in the Internal Market 2006/123/EC) en de richtlijn voor herziening van energieprestaties van gebouwen (Recast Energy Performance of Buildings Directive 2010/31/EU).

Departement 5: Communicatie

Het departement Communicatie heeft een uitgebreide taak. De drie pijlers waarop de werking rust, zijn sensibilisatie, informatie en communicatie. Alle vormen en initiatieven van communicatie, zowel extern als intern, worden in dit departement grondig besproken. Tot zijn bevoegdheden behoren tevens marketing en public relations.

■ Doelgroepen

Communicatie met alle doelgroepen is erg belangrijk. Bovendien moet de boodschap worden aangepast aan de specifieke noden van elke doelgroep. Het departement Communicatie gaat na op welke manier de Orde het best kan communiceren met haar doelgroepen die zowel intern en extern zijn.

■ INTERN:

- mandatarissen,
- assessoren,
- personeelsleden.

■ EXTERN:

- bouwheren,
- architecten,
- advocaten,
- raden van beroep,
- politieke instanties,
- internationale organisaties,
- beroepsverenigingen,
- ...

Een goede communicatie met huidige en met toekomstige bouwheren is essentieel. De Orde moet het openbaar belang dienen. Een eerste basispijler van haar core business is dat ze bouwheren het nodige inzicht in de rol, de taak en niet te vergeten de meerwaarde van een architect moet bijbrengen. Dit kan het beroep van architect alleen maar ten goede komen.

Op elke beurs en bij elk contact met bouwheren komen we tot dezelfde vaststelling: jammer genoeg bestaan er nog veel vragen, misverstanden en vooroordelen over het beroep van architect en alle aspecten die erbij horen. Misverstanden over de rol van de architect, over de kostprijs, maar ook vragen zoals: hoe vind ik een architect, wat kan/moet een architect voor mij doen, wat mag ik wel en niet verwachten van een architect?

Ook vooroordelen zoals “een architect is er enkel voor de rijke mensen en voor grote nieuwbouw - woningen” bestrijdt de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten met correcte informatie.

Als bouwheren vragen: “hoeveel kost een architect”, lichten wij de taakinhoud en de kwaliteit van de architect toe. Zo focust een bouwheer zich terecht op de service in plaats van op de prijs. Een goed dienstverlening wil iedereen correct vergoeden maar wat toelichting bij een tarief is onontbeerlijk.

Ook benadrukken wij het belang van een onafhankelijk architect.

Het departement Communicatie werkt intensief aan het bestrijden van de misverstanden en aan het wegwerken van de lacunes in de kennis omtrent bouwen en verbouwen.

Communicatie met de leden, de architecten dus, is erg belangrijk om de negatieve perceptie die sommige architecten van de Orde hebben, weg te werken. De Orde heeft veel te lang, veel te weinig gecommuniceerd met haar leden waardoor er bij een aantal architecten het misverstand bestaat dat de Orde niet voldoende zou doen voor de architect.

De Orde is nochtans actief op vele terreinen, maar dit werd te weinig gecommuniceerd naar de architecten. Veel architecten reageren positief op de nieuw ingeslagen weg van meer communicatie en meer openheid en zijn blij verrast te horen op welke terreinen de Orde zich actief inzet om het beroep van architect te verbeteren.

Via uiteenlopende evenementen en projecten wordt getracht de communicatie met en de betrokkenheid van de leden te verbeteren.

Werking in 2011

Evenementen

De Orde organiseert zelf evenementen, verleent er steun aan of is er aanwezig.

■ Mijn Huis Mijn Architect

Het openhuizenweekend Mijn Huis Mijn Architect is bedoeld om het brede publiek in te lichten over de samenwerking met een vakbekwaam en onafhankelijk architect.

Mijn Huis Mijn Architect is de ideale gelegenheid om kandidaat-opdrachtgevers te wijzen op het belang van de samenwerking met een architect. Immers:

- De architect biedt een creatieve meerwaarde. Dankzij zijn opleiding tot ontwerper is hij in staat alle essentiële aspecten van het project (omgeving, inplanting, voorschriften, bouwstijl, organisatie, circulatie, energie, technieken, veiligheid) tot een sluitend geheel te bundelen. Daardoor zal hij ook gemakkelijker een gewillig oor vinden bij de bevoegde ambtenaren als afwijkingen of wijzigingen van de verkavelingsvoorschriften zinvol zijn.
- De architect is gedurende het volledige bouwproces de objectieve en onafhankelijke adviseur van de opdrachtgever. Bij de evaluatie van materialen en technieken kijkt hij altijd naar het geheel: locatie, omvang en stijl van de woning, leefgewoonten, budget, ... Bij de oplevering van de woning zal hij de bouwheer terzijde staan.
- De architect biedt de bouwheer zekerheid. Hij is als enige bouwpartner wettelijk verplicht om zich gedurende 10 jaar te verzekeren voor het bouwproject. Hij vertelt de bouwheer welke wettelijke verplichtingen die moet respecteren.

Op 140 plaatsen over heel Vlaanderen toonden architecten op zaterdag 24 en zondag 25 september 2011 hun meest recente realisaties bij de bouwers zelf.

In totaal 26.000 belangstellenden hebben de twaalfde editie van het openhuizenweekend 'Mijn Huis Mijn Architect' bezocht. Zoals de jongste jaren lag het accent op energie- en budgetvriendelijkheid.

Mijn Huis Mijn Architect kon in 2011 niet alleen rekenen op 26.000 bezoekers, maar ook op gigantisch veel pers aandacht. De free publicity op radio, tv, kranten en tijdschriften is onbetaalbaar en draagt bij tot een positief imago van de architect in Vlaanderen.

Net zoals in voorgaande jaren werd ook in 2011 het inspiratieboek Mijn Huis Mijn Architect gepubliceerd. In dit boek zijn alle deelnemende projecten terug te vinden.

Voor meer informatie over dit evenement, kunt u terecht op de website www.mijnhuismijnarchitect.com

■ **Mijn Huis Mijn Jonge Architect (in samenwerking met VMSW)**

In de marge van Mijn Huis Mijn Architect wordt jaarlijks de wedstrijd Mijn Huis Mijn Jonge Architect georganiseerd.

Deze ontwerpwedstrijd voor een concreet project van sociale woningbouw - een initiatief van Orde van Architecten - Vlaamse Raad, de Vlaamse architectenorganisatie NAV en de VMSW - staat open voor pas afgestudeerde architecten, architecten-stagiairs en architecten die hoogstens vijf jaar actief zijn na hun stage.

Het winnende ontwerp wordt daadwerkelijk gerealiseerd. Een mooie opportuniteit voor jonge architecten die bij gebrek aan afgewerkte projecten dikwijls niet kunnen deelnemen aan het openhuizenweekend Mijn Huis Mijn Architect.

In 2011 draaide de wedstrijd om het ontwerp van 12 sociale woningen, met mogelijk een uitbreiding van het architectuurcontract tot een aangrenzend perceel, voor de SHM Lierse Maatschappij voor Huisvesting.

In de hoofdzetel van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) werd op 2 december 2011 de laureaat van de wedstrijd Mijn Huis Mijn Jonge Architect 2011 bekendgemaakt.

Uit de 57 inzendingen bekroonde de jury het ontwerp van Jos De Wolf, Bert Goetvinck, Pierre Holvoet en Jeroen Jonckheere.

Twee architectenduo's, Katrien Delespaul en Frédéric Gijsen enerzijds en Lien Servaes en Michaël Van de Velde anderzijds, mochten naar huis met een eervolle vermelding en een geldprijs van 2 000 euro. Naast de laureaat en de twee eervolle vermeldingen werden, gezien de hoge kwaliteit van de inzendingen, dit jaar uitzonderlijk ook twee bijzondere vermeldingen toegekend. Die twee waren voor het ontwerpersduo Glenn Lyppens en Amaury De Valensart, en voor het architectentrio Peter De Groeve, Sanne Peeters en Thomas Cornelis.

Voor meer informatie over dit evenement, kunt u terecht op de website www.mijnhuismijnjongearchitect.com

■ **De Vlaamse Renovatiedag**

De Orde van Architecten - Vlaamse Raad gaf ook in 2011 steun aan de dertiende editie van de Vlaamse Renovatiedag, een initiatief van NAV (de Vlaamse Architectenorganisatie) en het tijdschrift 'Ik ga Bouwen & Renoveren'.

Tijdens dit evenement kunnen kandidaat-verbouwers renovatieprojecten bekijken, inspiratie opdoen en uitleg vragen aan opdrachtgevers en architecten.

Voor meer informatie: www.devlaamserenovatiedag.be

■ **Dag van de Architectuur**

VAi organiseerde op zondag 9 oktober 2011 de vijfde Dag van de Architectuur.

Dit grootschalig evenement legde in 2011 de nadruk op het architecturaal ontwerp, een duurzame bouwcultuur en het maatschappelijke draagvlak van hedendaagse architectuur.

De Dag van de Architectuur 2011 brengt architectuur dicht bij het grote publiek en werd dan ook ten volle gesteund door de Orde van Architecten - Vlaamse Raad.

Voor meer informatie: www.dagvandearchitectuur.be

■ Belgische Prijs voor Architectuur & Energie

De Koninklijke Federatie van Architectenverenigingen van België (FAB) en Electrabel GDF Suez organiseren tweejaarlijks de Belgische Prijs voor Architectuur & Energie.

Deze wedstrijd voor gerealiseerde gebouwen geniet reeds meer dan twintig jaar het vertrouwen van alle architecten die representatief zijn voor kwaliteitsarchitectuur in België.

Naast de publieke sensibilisering rond architectuur brengt de Energieprijs architecten in de aandacht die inspanningen leveren om energie-efficiënte en duurzame gebouwen te realiseren.

De prestigieuze uitreiking van de editie 2011 had plaats op dinsdag 25 oktober 2011 in BOZAR te Brussel en werd opnieuw gesteund door de Orde van Architecten.

Voor meer informatie: www.fab-arch.be

■ Andere evenementen

Naast de bovenvermelde initiatieven steunde de Orde van Architecten - Vlaamse Raad in 2011 nog talrijke andere architectuuractiviteiten zoals de Kick Off Days for Architects en het E-cubeproject van Solar Decathlon.

Op 1, 6 en 8 september 2011 organiseerde NAV in samenwerking met de Orde van Architecten - Vlaamse Raad de **Kick Off Days for Architects**. Pas afgestudeerde architecten konden er gratis terecht op drie locaties in Vlaanderen om zich te informeren over hun professionele start.

E-Cube, een proefproject opgestart naar aanleiding van een eindverhandeling, bewees dat het mogelijk is om een comfortabel en betaalbaar compact huis te bouwen dat in zijn eigen zonne-energie voorziet. De Universiteit van Gent werd als enige Europese universiteit geselecteerd voor de **internationale wedstrijd Solar Decathlon 2011**, en zette in het kader daarvan een innovatief project op rond een manier van bouwen en leven zonder externe energietoevoer. Met de hulp van het PassiefhuisPlatform, het WTCB en de Orde van Architecten - Vlaamse Raad overleefde het universitair team twee selectieronden waaraan tientallen universiteiten deelnamen.

Tevens sponsorde de Orde van Architecten - Vlaamse Raad in 2011 een aantal initiatieven van de vzw **Stad en Architectuur** die haar schouders zet onder de promotie van de hedendaagse architectuur. Daartoe organiseert de vzw tentoonstellingen en debatavonden, een lezingenreeks met toonaangevende Europese architecten en educatieve projecten zoals architectuurwandelingen.

Voor meer informatie: www.kickoffdaysforarchitects.be
www.solardecathlon.ugent.be/nl
www.stadenarchitectuur.be

Beurzen

Jaarlijks heeft de Orde van Architecten een stand op de bouwbeurzen **Batibouw** (Brussel) en **BIS** (Gent) waar kandidaat (ver)bouwers terecht kunnen voor informatie over de samenwerking met een architect.

Naar jaarlijkse gewoonte reikte op 2 maart 2011 Batibouw in samenwerking met Trends en Top Bouw, de Orde van Architecten, de Confederatie Bouw en De Bouwkroniek de Belgian Building Awards uit. Deze wedstrijd heeft als doel de Belgische architectuur te promoten.

In 2011 was de Orde van Architecten – Vlaamse Raad ook aanwezig op **Architect@work**, het totaalevenement voor (interieur)architecten en voorschrijvers met focus op productinnovaties.

Voor meer informatie: www.batibouw.be
www.bisbeurs.be
www.architectatwork.be

Projecten

■ VITAYA: Dit is Mijn Huis

De afgelopen jaren heeft de Orde van Architecten - Vlaamse Raad meerdere initiatieven genomen en/of gesteund om potentiële opdrachtgevers te overtuigen van de meerwaarde van de samenwerking met een degelijk architect.

De steun aan initiatieven zoals Mijn Huis Mijn Architect, de Vlaamse Renovatiedag, de aanwezigheid op Batibouw en BIS, uitgaven als De architect, tekenend voor mijn toekomst en andere zijn hier maar enkele voorbeelden van, maar ook de deelname aan het woonprogramma Dit is Mijn Huis dat uitgezonden wordt op de televisiezender Vitaya.

Begin 2011 werden een aantal nieuwe uitzendingen van het woonprogramma Dit is Mijn Huis uitgezonden, alsook een aantal heruitzendingen van de afleveringen van 2010 waaraan de Vlaamse Raad in 2010 reeds haar medewerking verleende.

Eind 2011 werden bovendien een aantal nieuwe aflevering van Dit is Mijn Huis ingeblikt die in 2012 op Vitaya zullen uitgezonden worden en op die manier zal de Orde van Architecten - Vlaamse Raad ook in 2012 de meerwaarde van het werken met een architect aan het grote publiek verder verkondigen.

Voor meer informatie: <http://www.architect.be/nieuws/architecten/televisie.php>

■ Peterschapsproject

Het peterschapsproject Architects for Tomorrow+, een initiatief van NAV (de Vlaamse Architecten - organisatie), werd in 2011 ook ondersteund door de Orde van Architecten – Vlaamse Raad.

Doelstelling van dit project is de ondersteuning en begeleiding van jonge architecten bij het opstarten en uitbouwen van hun eigen onderneming.

Dat gebeurt door middel van maandelijkse bijeenkomsten (over een periode van een jaar) waar de deelnemende architecten vragen kunnen stellen over specifieke thema's en ervaringen kunnen uitwisselen onder begeleiding van peters.

Voor meer informatie: www.architectsfortomorrowplus.be

Publicaties

■ De architect tekenend voor uw toekomst

De Vlaamse Raad stelde tijdens contacten op beurzen en andere gelegenheden vast dat bouwheren met een aantal steeds terugkerende vragen zitten:

- wanneer heb ik een architect nodig,
- wat kan een architect voor mij doen,
- hoe vind ik een architect,
- wat mag ik wel/niet verwachten van mijn architect,
- wat kost een architect,
- is een architect er niet alleen voor rijke mensen die grote huizen (kunnen) bouwen,
- wat is het belang van een onafhankelijk architect?

Toekomstige bouwheren kennen het beroep, de taak en de rol van een architect onvoldoende. Tevens stellen ze zich veel vragen bij termen zoals EPB en veiligheidscoördinatie. Daarom besloot de Orde van Architecten - Vlaamse Raad een boekje op te stellen dat op een laagdrempelige, eenvoudige manier een antwoord biedt op die vragen: De architect tekenend voor uw toekomst. Dat initiatief bleek een schot in de roos. Duizenden exemplaren werden al uitgedeeld op beurzen en een digitale versie is beschikbaar op de website (op de homepage van www.architect.be, onder snellinks).

Het boekje werd ook door andere partijen verspreid, onder meer door de Antwerpse Woonwyzers en verschillende stedenbouwkundige diensten van gemeentes. Uit de vele positieve reacties blijkt dat bouwheren de gids bijzonder nuttig vinden. Bovendien vragen steeds meer architecten gratis exemplaren aan omdat ook zij dit een nuttig instrument vinden om uit te delen aan hun opdrachtgevers. Ook de stedenbouwkundige diensten van steden en gemeenten tonen interesse voor de publicatie. Kortom, het initiatief levert met een laag budget een groots resultaat op.

In 2011 werd gewerkt aan een heruitgave met een nieuwe look en een herwerkte inhoud en werd dit boekje nog breder verspreid.

Interesse in een aantal geprinte exemplaren van deze brochure?
Stuur dan een mail naar vlaamse.raad@ordevanarchitecten.be.

■ Jaarverslag 2010

In 2011 werkte het departement aan het jaarverslag 2010.

Het is de bedoeling dat er jaarlijks een jaarverslag verschijnt. Dit alles wordt ook gecoördineerd door het departement Communicatie.

Voor meer informatie: www.architect.be/orde/jaarverslagen.php

Andere communicatiekanalen- en activiteiten

■ Nieuwe huisstijl

De Orde van Architecten – Vlaamse Raad werd in 2011 een nieuw kleedje gestoken.

Al vele jaren gebruikte de Orde van Architecten hetzelfde logo. Het gekende blauwe logo was al meer dan 20 jaar in gebruik, en was niet aangepast aan de nieuwe media en de vele elektronische toepassingen. Aan Vlaamse zijde werd het dan ook hoog tijd voor een nieuwe huisstijl.

De vijf provinciale raden die als doel gesteld hebben om een eenvormige aanpak na te streven, kregen nu ook eenvormige uitstraling en de nieuwe huisstijl kaderde integraal in een professionalisering van de dienstverlening.

Voor de interne communicatie maakt de Orde van Architecten – Vlaamse Raad gebruik van een agenda en van verslagen. De nieuwe huisstijl werd ook op deze communicatiemiddelen toegepast.

■ Archimail

De Orde ontvangt dagelijks aanvragen van organisaties die hun evenementen, trainingen of andere nuttige informatie willen bekendmaken bij onze leden. Vroeger werden deze niet of fragmentarisch doorgestuurd.

Sinds enkele jaren wordt deze informatie gebundeld en gezamenlijk doorgestuurd naar alle Vlaamse architecten via de elektronische nieuwsbrief Archimail. Dit wordt aangevuld met informatie over de activiteiten van de Orde. Daarnaast worden de leden via die weg geïnformeerd over actueel nieuws in verband met het architectenberoep en aansluitende thema's.

Voor meer informatie: www.architect.be/architect/archimail.php

■ Website

Tenslotte verspreidt de Orde van Architecten – Vlaamse Raad informatie via haar druk bezochte website. In 2011 werd hard gewerkt aan de vernieuwde website van de Orde van Architecten - Vlaamse Raad www.architect.be die begin 2012 zal gelanceerd worden.

Voor meer informatie: www.architect.be

■ Doelstellingen 2012

Verder investeren in communicatie met bouwheren. Deze groep verandert immers continu; de bouwheer van vandaag en morgen is niet de bouwheer van gisteren.

In 2012 zal de Orde van Architecten - Vlaamse Raad dan ook terug aanwezig zijn op Batibouw, de Bis beurs, Mijn Huis Mijn Architect organiseren, initiatieven steunen zoals de Vlaamse Renovatiedag enz.

Om budgettaire redenen werd er sterk gesnoeid in het budget communicatie voor 2012. Dit zorgt ervoor dat we steeds inventiever moeten omspringen met de beschikbare middelen.

De administratieve werking van de Vlaamse Raad

Secretariaat

Werking in 2011

De **secretaris-generaal** heeft als taak de administratie te professionaliseren en te organiseren met als doel een optimale ondersteuning van het beleid en een continuïteit te verzekeren.

Het takenpakket van de secretaris-generaal omvat:

- algemene leiding over de administratie en haar verschillende afdelingen (ICT, juridische dienst, secretariaat, dienst marketing en communicatie, personeelsdienst, financiële dienst en receptie),
- personeelsverantwoordelijke,
- beleidsbeslissingen van de raden van de Orde vertalen naar een praktische uitvoering,
- budget opmaak,
- aanwezigheid op alle vergaderingen: bureau Nationale Raad, bureau Vlaamse Raad, Nationale Raad en Vlaamse Raad,
- coördinatie van de externe contacten,
- communicatieve link met interne doelgroepen (tussen de verschillende mandatarissen onderling, tussen het personeel en de mandatarissen,...), en externe doelgroepen (beroepsverenigingen, culturele organisaties, politieke instanties, overheden,...),
- verantwoordelijke marketing en communicatie - ondersteunen departement Communicatie,
- ondersteunen van verscheidene werkgroepen waaronder Vlaams Professioneel Overleg (permanent overleg met de beroepsverenigingen), digitalisering bouwaanvraag,...
- verzekeren continuïteit en opbouwen informatiedraaischijf,
- professionalisering dienstverlening,
- uitbouw secretariaat met specifieke focus op de juridische dienst.

■ Basistaken dienst secretariaat

- Een optimale administratieve ondersteuning bieden aan de mandatarissen, de verschillende werkgroepen, raadscommissies en departementen.
- Het centraal beheer van informatie over alle mogelijke verschillende onderwerpen, verslagen van raadscommissies en departementen.
- De verwerking van informatie; het behandelen en voorbereiden van binnenkomende post en vragen van allerlei aard van externe organisaties.
- Het voorbereiden, bijwonen en notuleren van de vergaderingen van de bureaus en algemene vergaderingen van de Vlaamse Raad.
- Het bijhouden en opvolgen van de takenlijst die voortvloeit uit beslissingen, genomen door de Vlaamse Raad; de betrokken mandatarissen en personeelsleden per e-mail hiervan op de hoogte stellen en het toezien op de uitvoering ervan.
- Het uitvoeren van genomen beslissingen (bv. het opstellen van brieven naar verschillende instanties, de opvolging van projecten, ...).
- Het ondersteunen van verschillende werkgroepen en departementen (bijwonen vergaderingen en notuleren, uitvoeren genomen beslissingen).
- Communicatie met bouwheren.
- De vertaling van voorbereidende documenten en verslagen van de Nationale Raad van het Frans naar het Nederlands.
- Het vertalen van Franstalige brieven naar het Nederlands naar aanleiding van beslissingen genomen door de Nationale Raad.
- Het organiseren en uitvoeren van offerteaanvragen / openbare aanbestedingen.

- De verfijning van het elektronische klasement voor de Vlaamse Raad.
- De constante optimalisering van de vergaderstructuren en -regels voor het bewerkstelligen van een zo optimaal mogelijke informatiedoorstroming binnen alle niveaus: de Vlaamse Raad (van het bureau naar de algemene vergadering van de Vlaamse Raad) van de Vlaamse Raad naar de provinciale raden en van de Vlaamse Raad naar de Nationale Raad.
- Het up-to-date houden van een digitale bibliotheek op extranet waar alle mandatarissen de verslagen van de verschillende departementen en raadscommissies kunnen raadplegen.
- De opmaak en het bijhouden van een globale kalender van de vergaderingen van alle departementen en raadscommissies binnen de Vlaamse Raad die on-line geraadpleegd kan worden door alle mandatarissen op extranet.

■ Nieuwe initiatieven in 2011

- Digitalisering van de archieven: basisstudie.
- De grote architectenenquête: grootschalig onderzoek over de sector in samenwerking met het Vlaams Architectuurinstituut (VAi), vzw Architecten-Bouwers en NAV.

Doelstellingen voor 2012

- Onthaal en informatie voor de nieuwe mandatarissen opstellen alsook de regels en het kader voor een efficiënte werking.
- Verder zetten van de digitalisering van de archieven van de Orde van Architecten.
- Digitalisering van de informatiedoorstroming.
- Komen tot een efficiëntere werking.
- Uniformisering procedures en stroomlijnen van de werking van de provinciale raden (wegwerken verschillen).
- Automatisering en professionalisering.

Juridische dienst

Werking in 2011

Enkele jaren geleden koos de Vlaamse Raad resoluut voor de uitbouw van een competente centrale juridische dienst. De materie waar de architect mee wordt geconfronteerd, wordt immers steeds meer juridisch van aard. Het opzetten en uitbouwen van een studie/juridische dienst is een heuse uitdaging. In 2011 werd dan ook al veel gerealiseerd.

Courante taken van de juridische dienst zijn:

- updates van Archilex (databank met sententies),
- nazicht vennootschapsstatuten,
- juridisch onderzoekwerk,
- beleidsvoorbereidend werk,
- juridisch advies aan de Vlaamse Raad, het Bureau van de Vlaamse Raad, de departementen en raadscommissies,
- juridische bijstand aan de provinciale raden,
- monitoren van wetswijzigingen die een verband kunnen houden met de sector (nationaal & Europees),
- beantwoorden van vragen van architecten, bouwheren, etc. met betrekking tot de deontologie,

- juridische opvolging van uitstaande betalingen van de bijdragen (opvolgen inningsprocedure),
- centraal infopunt waar architecten, stagiairs, bouwheren etc. terecht kunnen met hun vragen,
- bijstand en studiewerk in allerlei dossiers.

Het hoofd van de juridische dienst coördineert ook het interprovinciaal overleg van juridisch assessoren, waarbij de juridisch assessoren van elke provinciale raad worden uitgenodigd teneinde een uniforme werking te garanderen m.b.t. juridische en deontologische vraagstukken.

Doelstellingen voor 2012

- Uitbouwen van een standaard inningsprocedure voor bijdragen.
- Verder uitbouwen van de studiedienst.
- Digitalisering van de juridische dienst.
- Uitbreiding van de juridische bibliotheek.
- Actualisering van Archilex.
- Huishoudelijk reglement Vlaamse Raad.
- Hervorming interne werking van de Vlaamse Raad.
- Versterking van de juridische dienst.

Financiële dienst

Werking in 2011

De provinciale raden staan elk afzonderlijk in voor hun eigen aankopen en uitgaven volgens het ingediende en goedgekeurde budget voor hun raad door de Vlaamse Raad/Nationale Raad.

Betalingen die niet door de provinciale raad gebeuren maar wel door de Vlaamse Raad zijn de volgende:

- verwerking van: lonen personeel, presentiegelden mandatarissen en onkostennota's mandatarissen met betrekking tot buitenlandse opdrachten,
- investeringen,
- manifestaties stagiairs,
- provinciale of lokale acties,
- alle onvoorziene uitgaven zoals bijv. grote herstellingswerken.

De boekhoudkundige verwerking van de provinciale raden gebeurt centraal door de dienst financiën van de Vlaamse Raad.

Verder zorgt de dienst financiën van de Vlaamse Raad voor een driemaandelijks budgetcontrole en het voorstel van de jaarlijkse budgetten.

In 2011 werd er een openbare aanbesteding georganiseerd voor de bankrekeningen alsook een voor de verzekeringen van de Vlaamse Raad.

Elke bij de Orde ingeschreven architect betaalt een jaarlijkse bijdrage. In het verleden werd de bijdragenota per post verstuurd naar alle architecten.

Sinds 2011 worden de bijdragennota's zoveel mogelijk per e-mail verstuurd. Enkel indien de architect dit expliciet aangeeft, kan hij/zij nog een exemplaar per post ontvangen. De verzending van de bijdragennota per e-mail gebeurt in de vorm van een digitaal ondertekend PDF document. Deze digitale handtekening garandeert dat het een officiële communicatie van de Orde van Architecten betreft. De bijdragennota is de eerste in een reeks documenten die door de Orde gedigitaliseerd zal worden.

Het beheer van de openstaande betalingen gebeurde in nauwe samenwerking met IT en werd gecoördineerd door de juridische dienst.

Doelstellingen 2012

- Een van de doelstellingen voor 2012 is het sneller en professioneler innen van de bijdragen, met een nauwere en gecentraliseerde opvolging vanuit het secretariaat van de Vlaamse Raad. Een draaiboek met een procedure voor de inning en opvolging van de bijdragen wordt opgesteld door de juridische dienst.
- Prestatiesysteem verder optimaliseren.
- Spreiding kapitalen bij banken en de opvolging hiervan (bankencrisis).
- Er wordt eveneens gewerkt aan een efficiënte samenwerking op administratief vlak tussen de Vlaamse Raad, de provinciale raden en de mandatarissen.

Personeelsdienst

Werking in 2011

De personeelsdienst zorgt voor:

- loonadministratie,
- verwerking en uitbetaling van de lonen,
- coördinatie van de opleidingen,
- begeleiding tijdsregistratie,
- aanwervingen,
- contacten uitzendkantoren,
- coördinatie medische onderzoeken/controles,
- dossiers speciaal verlof opvolgen (ouderschapsverlof, tijdskrediet, ...),
- opvolgen dossiers hospitalisatie- en groepsverzekering,
- controle facturatie personeelsgerelateerde dossiers,
- naleving en opvolging wettelijk kader,
- beheer van individuele personeelsdossiers,
- verdere professionalisering HRM.

Doelstellingen voor 2012

- Volledige digitalisering van de personeelsdossiers.
- Optimaliseren van het tijdsregistratiesysteem.

Werking in 2011

In 2011 werd er intensief verder gewerkt aan het project van de volledige digitalisering van het architectendossier, dat in 2007 van start ging. In 2011 werd reeds gestart met de digitale verzending van de bijdragenota's en eind 2011 werd gestart met een interne testfase van het digitale visum. Ook kreeg de applicatie, die het personeel moet toelaten om de architectenfiches efficiënter te beheren, verder vorm. De lancering van deze applicatie is eveneens voorzien in de loop van 2012.

In het kader van het gebruik van de digitale identiteitskaart voor de webapplicaties, werd eind 2010 een aanvraag tot machtiging ingediend bij de privacycommissie. Deze aanvraag werd opgesteld in samenwerking met een externe partner, die tevens een interne informatieveiligheidsaudit heeft uitgevoerd. In februari 2011 verkreeg de Orde van Architecten de machtiging van de privacycommissie voor het gebruik van de rijksregistergegevens van de architecten. Hierdoor kon de ontwikkeling van de webapplicatie voor het digitale visum effectief worden gestart.

De nieuwe website van de Orde van Architecten – Vlaamse Raad werd verder uitgewerkt. De lancering hiervan is voorzien begin 2012. Gezien het succes van de job- en stageaanbiedingen werd ook verder gewerkt aan de ontwikkeling van een aparte website/webapplicatie voor een efficiënter beheer en publicatie van de aanbiedingen. Die website, die de naam Archijobs kreeg, zal na een uitgebreide testfase uiteindelijk in 2012 gelanceerd worden.

Met het oog op de grondige hervorming van de Orde van Architecten werden in 2011 ook nog de nodige voorbereidingen getroffen met betrekking tot de opsplitsing van de IT Infrastructuur. De bedoeling hierbij is dat elke taalvleugel een autonoom IT beleid kan voeren. De feitelijk opsplitsing van het computer netwerk is voorzien tegen half 2012.

Doelstellingen voor 2012

- De belangrijkste realisatie voor 2012 is de lancering van het digitale visum. De archaische visumstempel wordt dan vervangen door een digitaal ondertekend visumdocument. Het digitale visum zal gelanceerd worden na een grondige testperiode, in samenwerking met de beroepsverenigingen en een aantal architecten, en zal gepaard gaan met een uitgebreide communicatiecampagne naar steden, gemeenten, overheden en het architectenkorps. Verwacht wordt dat tegen september 2012 de meeste architecten gebruik zullen maken van dit systeem.
- In 2012 zal ook gestart worden met de volledige ontwikkeling van een digitaal stageplatform. Op dit ogenblik gebeurt alle verwerking van stagedocumenten nog op papier. In het nieuwe systeem zal dit volledig online gebeuren en zullen alle betrokken actoren (stagiair, stagemeeester, stagecommissaris) via het web het verloop van de stage kunnen opvolgen. Aansluitend bij deze stagehervormingen zal een systeem voor permanente vorming ingevoerd worden. Architecten zullen verplicht worden jaarlijks een aantal uren opleiding te volgen (voor stagiairs zal dat aantal hoger liggen). In 2012 zal ook gewerkt worden aan een systeem voor het beheer van deze permanente vorming. De Orde van Architecten zal op zijn website een lijst van opleidingen aanbieden, die architecten kunnen volgen. Hierbij zal nauw worden samengewerkt met de organisatoren van opleidingen teneinde een vlotte afhandeling van de aanwezigheden mogelijk te maken. Het beheer van de gegevens van de architecten met betrekking tot de permanente vorming zal zo efficiënt mogelijk ondersteund worden door een IT systeem.
- Verdere digitalisering van de architectendossier; Archiline platform (gegevensbank, architectendossiers, visums, etc...).

- Aanpassing van de website www.architect.be naar de nieuwe huisstijl.
- Lancering van de jobsite voor architecten – Archijobs.
- Automatisering van de samenwerking met de verzekeringsmaatschappijen voor het verkrijgen van de verzekeringsgegevens in het kader van de wet Laruelle.
- Ontwikkeling van een elektronisch vergadersysteem op het extranet.

Marketing en Communicatie

Het personeel van de dienst Marketing en Communicatie werkt nauwgezet samen met het departement Communicatie en voert de beslissingen genomen in dit departement mee uit.

Het departement Communicatie heeft een uitgebreide taak. De drie pijlers waarop de werking rust, zijn sensibilisatie, informatie en communicatie. Alle vormen en initiatieven van communicatie, zowel extern al intern, worden in dit departement grondig besproken. Tot zijn bevoegdheden behoren tevens marketing en public relations.

Werking in 2011

- Dagelijkse webupdates (nieuwsberichten, agenda items en job- en stageplaatsaankondigingen online plaatsen en beheren enz.).
- Opmaak van de maandelijkse elektronische nieuwsbrief van de Vlaamse Raad – Archimail – die naar alle Vlaamse architecten verstuurd wordt.
- Ontwerpen, implementatie en controle van de nieuwe huisstijl incl. het nieuwe logo van de Vlaamse Raad.
- Organisatie van de stand van de Orde op een aantal (bouw)beurzen; Batibouw (Brussel), BIS (Gent) en Architect@work (Kortrijk).
- Bijdragen in de organisatie van een aantal evenementen, zoals Mijn Huis Mijn Architect, Mijn Huis Mijn Jonge Architect, enz.
- Opmaak en uitgave van een aantal publicaties, zoals de brochure voor de bouwheren 'De architect tekenend voor uw toekomst' en het Jaarverslag 2010 van de Orde van Architecten – Vlaamse Raad.
- Het professioneel en objectief behandelen van de subsidieaanvragen en de nodige ondersteuning verlenen aan deze projecten, zoals: ondersteuning van initiatieven van vzw Stad en Architectuur, De Vlaamse Renovatiedag, enz.
- Organisatie en verslaggeving verzorgen van de vergaderingen van het departement Communicatie.

Doelstellingen voor 2012

- Verder investeren in communicatie met bouwheren; in 2012 zal de Orde van Architecten Vlaamse Raad dan ook terug aanwezig zijn op Batibouw, de Bis beurs, Mijn Huis Mijn Architect organiseren, initiatieven steunen zoals de Vlaamse Renovatiedag enz.
- Ondersteunen van de communicatie rond de lancering van het digitale visum.
- De opmaak van het Jaarverslag 2011 van de Vlaamse Raad.
- Het up-to-date houden en lancering van de website www.architect.be in de nieuwe huisstijl en van de nieuwe jobsite www.archijobs.be.
- Om budgettaire redenen werd er sterk gesnoeid in het budget communicatie voor 2012. Dit zorgt ervoor dat we steeds inventiever zullen moeten omspringen met de beschikbare middelen.

Receptie en onthaal

Werking in 2011

De receptie van de Vlaamse Raad is het eerste aanspreekpunt.

De taken van de receptie zijn de volgende:

- Agendabeheer,
- onthaal van mandatarissen bij vergaderingen,
- klaarzetten van de vergaderzaal,
- bestellingen plaatsen van kantoomateriaal, catering, etc.,
- telefonische vragen van architecten en bouwheren beantwoorden,
- invoeren prestaties mandatarissen op basis van aanwezigheidslijsten in Prestys,
- verwerken en beheer van de post.

Doelstellingen voor 2012

Een belangrijke doelstelling voor 2012 is de organisatie van een duurzame, professionelere en kostenefficiënte interne werking.

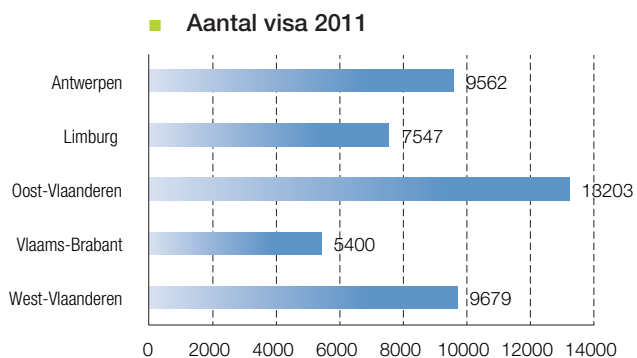
Provinciale raden

Werking in 2011

De taken van de provinciale raden hangen samen met de dossiers van de architecten die ingeschreven zijn op de lijst van stagiairs en op de tabel van de provinciale raad.

De provinciale secretariaten zijn het eerste aanspreekpunt voor de architecten, bouwheren, notarissen, enz.

De dagelijkse taken van de medewerkers van de provinciale raden bestaan vooral uit het uitreiken van **visa**, het voorbereiden van dossiers voor behandeling tijdens de vergaderingen, het maken van verslagen van de vergaderingen, het opstellen van de briefwisseling met betrekking tot de genomen beslissingen, de ondersteuning van de activiteiten van de mandatarissen, het beantwoorden van vragen van bouwheren en architecten, de opvolging van de dossiers en de volledige administratie die met dit alles samenhangt.

Hiernaast vindt u een overzicht van de cijfers met betrekking tot de activiteiten van de provinciale raden.

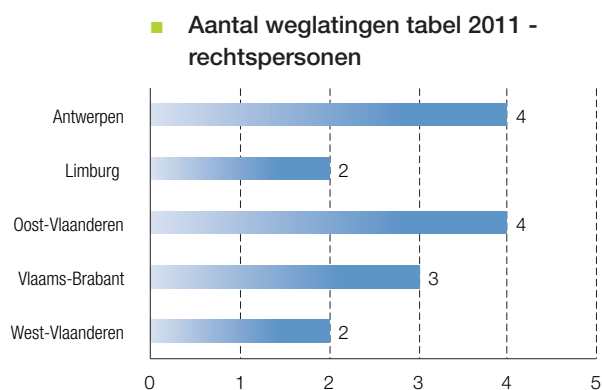
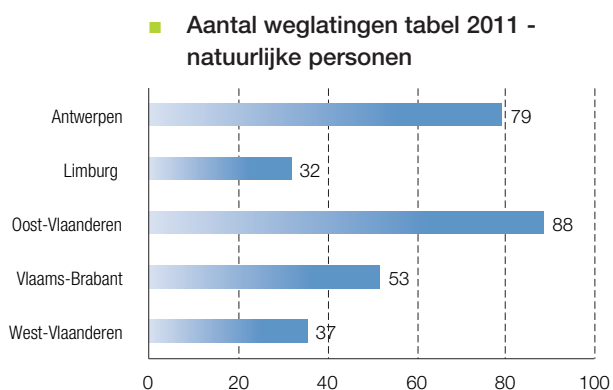
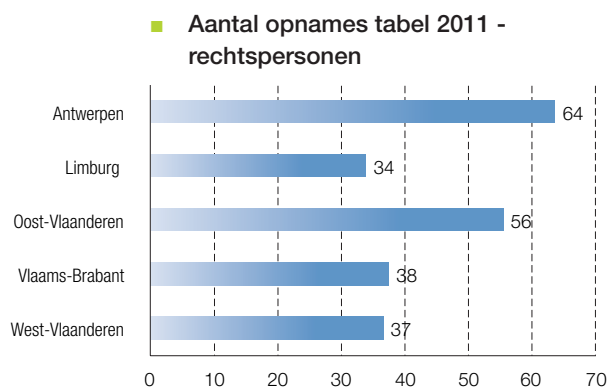
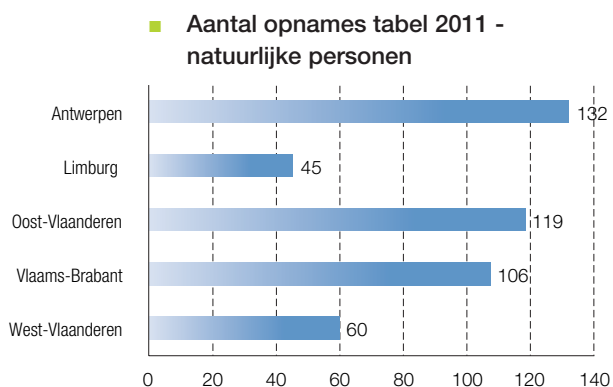
Sinds 2007 kunnen architectenverenigingen zich laten opnemen op de tabel van de Orde van Architecten. Dit houdt in dat de vereniging conform de wet-Laruelle optreedt als architect en dat de vennoten beschermd zijn.

De opname op de tabel van verenigingen is nog steeds zeer populair. Steeds meer architecten richten een architectenvereniging op.

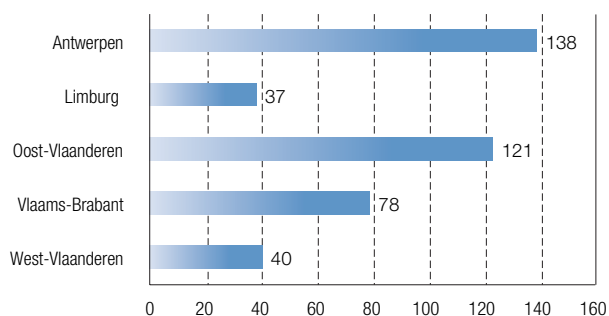
Hieronder vindt u de cijfers per provincie wat betreft de **opnames en weglatingen van architect natuurlijke personen en architect rechtspersonen op de tabel van de Orde van Architecten.**

Onder de opnames worden verstaan: de eerste inschrijvingen op de tabel, de mutaties vanuit een andere provincie en de herinschrijvingen.

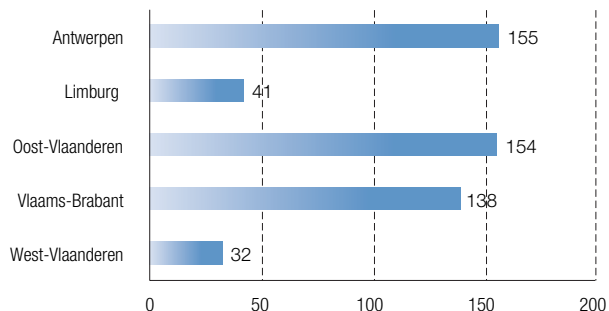
Onder de weglatingen worden verstaan: de weglatingen van de tabel, de mutaties naar een andere provincie en bij natuurlijke personen worden eveneens de overlijdens meegerekend.

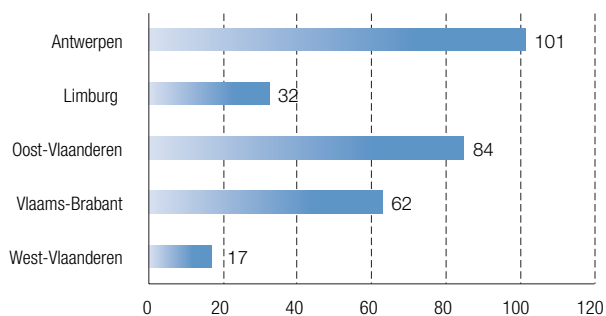
Aantal opnames lijst stagiairs 2011

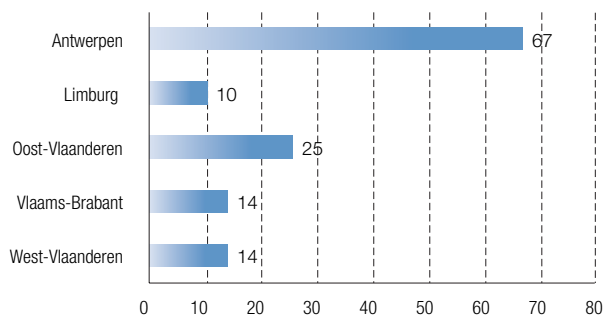
Aantal weglatingen lijst stagiairs 2011

Aantal stagiairs stage voltooid 2011

Aantal opnames lijst stagemesters 2011

Een afgestudeerde architect die het beroep wil uitoefenen moet eerst twee jaar stage volgen.

De **stagiair** moet hiervoor zijn opname op de lijst van stagiairs aanvragen bij de provinciale raad waar zijn stagemester gevestigd is. Tijdens de stage kan de stagiair ook al opdrachten in eigen naam uitvoeren.

In 2011 hebben opnieuw heel wat afgestudeerden de stap gezet om hun stage aan te vatten.

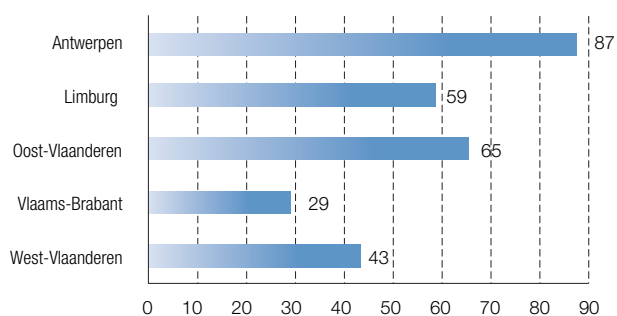
Hiernaast vindt u de cijfers terug m.b.t. de stagiairs in 2011; waaronder het aantal opnames op de lijst van de stagiairs en op de lijst van stagemesters, het aantal weglatingen van de lijst van stagiairs, alsook het aantal stagiairs dat hun stage voltooide in 2011.

Onder opnames op de lijst van stagiairs worden gerekend: de eerste inschrijvingen op de lijst van stagiairs, de mutaties van een stagiair vanuit een andere provincie en de hervattingen van de stages in 2011.

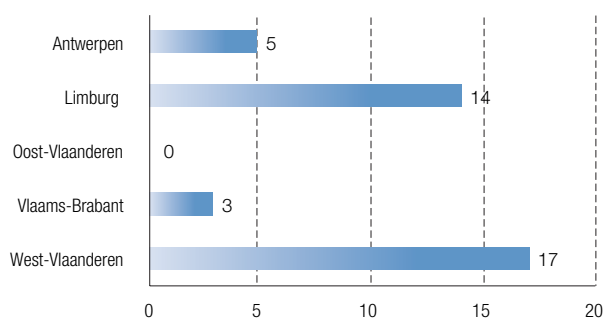
Onder weglatingen van de lijst van stagiairs in 2011 worden gerekend: de weglatingen van de lijst van de stagiairs, het aantal stagiairs dat hun stage voltooiden en nadien ingeschreven werden op de tabel, de mutaties naar een andere provincie en de onderbrekingen van de stages.

Een architect kan als **stagemester** optreden zodra hij, met inbegrip van zijn stageperiode, ten minste 10 jaar op de tabel van de Orde van Architecten is ingeschreven.

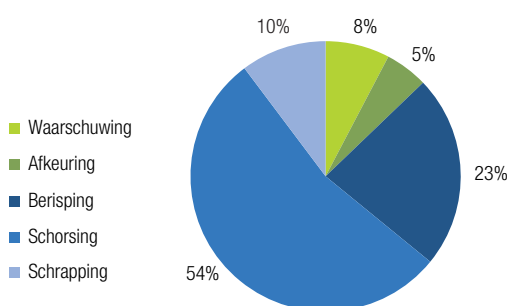
Aantal klachten 2011

Aantal uitspraken tuchtsancties 2011

Uitgesproken tuchtsancties 2011

Na onderzoek van **klachten** van bouwheren of andere betrokkenen is het mogelijk dat een architect in betichting gesteld wordt en voor de provinciale tuchtraad moet verschijnen. De **uitspraken** die de provinciale raden kunnen doen zijn:

- vrijspraak,
- waarschuwing,
- afkeuring,
- berisping,
- schorsing,
- schrapping van de tabel.

Bij een niet-effectieve straf, dat wil zeggen een waarschuwing, afkeuring of een berisping, krijgt de architect na vijf jaar automatisch eerherstel. In het geval van een effectieve straf kan de architect na vijf jaar een verzoek tot eerherstel richten aan de voorzitter van de raad van beroep.

In 2011 werden vooral berispingen en schorsingen opgelegd. Daarnaast waren er 3 vrijspraken, waaronder 1 in Vlaams-Brabant en 2 in Limburg.

Tegen een sententie (= vonnis) van de tuchtraad kan de architect en/of de Nationale Raad hoger beroep aantekenen. Het dossier krijgt dan een tweede lezing voor de raad van beroep.

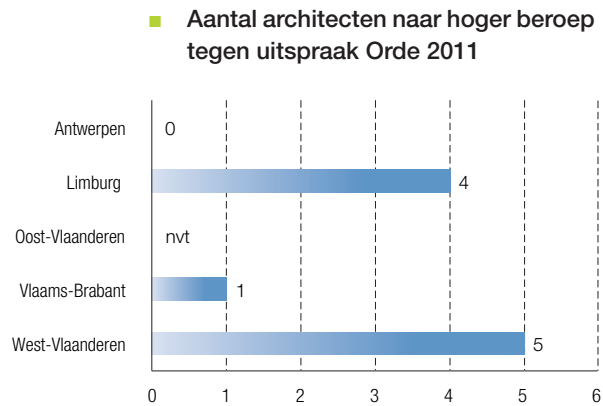
De raad van beroep beschikt over volgende bevoegdheden.

- Hij oordeelt over zaken waarvoor beroep is ingediend tegen beslissingen van de provinciale raden met betrekking tot inschrijvingsaanvragen en tuchtzaken.
- Hij oordeelt over aanvragen tot eerherstel betreffende de beslissingen tot schorsing of schrapping, die na een termijn van tenminste vijf jaar worden ingediend.

De raad van beroep is een orgaan van de Orde van Architecten en behandelt enkel kwesties met betrekking tot de leden in verhouding tot de Orde en kan dus niet oordelen in geschillen tussen bouwheer en architect.

De raad van beroep met het Nederlands als voertaal bevindt zich in Gent en deze neemt kennis van de beslissingen van de raden van Orde van de provincies Antwerpen, Limburg, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant.

Hieronder wordt weergegeven hoeveel architecten in 2011 naar hoger beroep aantekenden tegen de bovenstaande uitgesproken tuchtsancties.

In 2011 was er nog geen uitspraak over het beroep dat werd aangetekend tegen sententies uit de provincies West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant. De 4 architecten uit Limburg die beroep aangetekend hadden, werden in 2011 niet vrijgesproken in beroep.

Reprografievergoeding

Als een architect een kopieerapparaat heeft en hiermee kopieën maakt, moet hij aan Reprobél de zogenaamde reprografievergoeding betalen. Deze bijdrage kan al snel oplopen tot ettelijke honderden euro's. De architecten die zijn ingeschreven op de tabel van de Orde moeten deze vergoeding niet meer betalen. Sinds 2000 betaalt de Orde van Architecten immers een eenmalige jaarlijkse vergoeding voor alle ingeschreven architecten.

Architecten die toch een uitnodiging krijgen voor de betaling van de jaarlijkse bijdrage sturen die het best door naar de financiële dienst van de Orde. De Orde neemt dan contact op met Reprobél. De reprografievergoeding mag niet worden verward met de eenmalige taks bij de aanschaf van een nieuw kopieerapparaat. Die taks zit immers niet vervat in het contract dat de Orde met Reprobél heeft. Meestal is de taks trouwens inbegrepen in de verkoopprijs van het toestel en dus niet als dusdanig herkenbaar.

Ter informatie: voor 2011 betaalde de Orde aan Reprobél 86.965,09 euro.

De kerncijfers voor 2011

□ Vergelijkende balans per 31 december 2011

		2011	2010	Verandering	%	
Vaste activa	20/28	2.201.359,10	2.222.416,78	-21.057,68	-0,95%	
II.	Immateriële vaste activa	21	P.M.	P.M.	P.M.	
III.	Materiële vaste activa	22/27	2.156.229,25	2.214.388,88	(58.159,63)	-2,63%
A.	Terreinen en gebouwen	22	1.734.085,05	2.011.779,23	(277.694,18)	-13,80%
B.	Installaties, machines en uitrusting	23	93.446,61	85.448,58	7.998,03	9,36%
C.	Meubilair en rollend materieel	24	156.289,83	104.016,42	52.273,41	50,25%
D.	Leasing en soortgelijke rechten	25	0,00	0,00	0,00	0,00%
E.	Overige materiële vaste activa	26	172.407,76	13.144,65	159.263,11	1211,62%
IV.	Financiële vaste activa	28	45.129,85	8.027,90	37.101,95	462,16%
C.	Andere financiële vaste activa	284/8	45.129,85	8.027,90	37.101,95	462,16%
2.	Vorderingen en borgtochten in cont.	285/8	45.129,85	8.027,90	37.101,95	462,16%
Vlottende activa	29/58	4.967.651,57	4.356.675,58	610.975,99	14,02%	
VII.	Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	429.359,09	118.794,33	310.564,76	261,43%
A.	Handelsvorderingen	40	179.411,44	118.794,33	60.617,11	51,03%
B.	Overige vorderingen	41	249.947,65	0,00	249.947,65	0,00%
VIII.	Geldbeleggingen	53	240.456,72	252.851,40	(12.394,68)	-4,90%
IX.	Liquide middelen	54/58	4.232.153,16	3.939.105,46	293.047,70	7,44%
X.	Overlopende rekeningen	490/1	65.682,60	45.924,39	19.758,21	43,02%
TOTAAL VAN DE ACTIVA	20/58	7.169.010,67	6.579.092,36	589.918,31	8,97%	

□ Vergelijkende balans per 31 december 2011

			2011	2010	Verandering	%
Eigen verm. + Overgedragen Winst		10/15	6.072.602,41	5.529.708,19	542.894,22	9,82%
I.	Eigen vermogen	10	3.157.585,94	3.157.585,94	0,00	0,00%
A.	Eigen vermogen	100	3.157.585,94	3.157.585,94	0,00	0,00%
V.	Overgedragen winst	140	2.915.016,47	2.372.122,25	542.894,22	22,89%
Vorzieningen en uitgestelde bel.		16	136.500,00	188.000,00	-51.500,00	-27,39%
VII.A.	Vorzieningen voor risico's en kosten	168	136.500,00	188.000,00	(51.500,00)	-27,39%
Schulden		17/49	959.908,26	861.384,17	98.524,09	11,44%
IX.	Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	959.908,26	861.384,17	98.524,09	11,44%
C.	Handelsschulden	44	415.502,86	284.515,27	130.987,59	46,04%
1.	Leveranciers	440/4	415.502,86	284.515,27	130.987,59	46,04%
E.	Schulden m.b.t. bel., sociale lasten en bezoldigingen	45	505.625,89	539.805,22	(34.179,33)	-6,33%
1.	Belastingen	450/3	154.548,40	153.692,46	855,94	0,56%
2.	Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	351.077,49	386.112,76	(35.035,27)	-9,07%
F.	Overige schulden	47/48	38.779,51	37.063,68	1.715,83	4,63%
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	7.169.010,67	6.579.092,36	589.918,31	8,97%

□ Vergelijkende resultatenrekening per 31 december 2011

		2011	2010	Verandering	%	
I.	Bedrijfsopbrengsten	70/74	5.874.969,77	5.711.631,88	163.337,89	2,86%
A.	Omzet	70	5.852.608,85	5.666.941,47	185.667,38	3,28%
D.	Andere bedrijfsopbrengsten	74	22.360,92	44.690,41	(22.329,49)	-49,96%
II.	Bedrijfskosten	60/64	5.507.089,57	5.278.080,20	229.009,37	4,34%
B.	Diensten en diverse goederen	61	2.739.277,22	2.343.710,02	395.567,20	16,88%
C.	Bezoldigingen, sociale last en pens.	62	2.454.807,46	2.455.605,28	(797,82)	-0,03%
D.	Afschrijvingen op IVA en MVA	630	288.019,14	315.841,05	(27.821,91)	-8,81%
E.	Waardeverminderingen op handelsv.	631/4	-41.901,00	64.945,21	(106.846,21)	-164,52%
F.	Voorzieningen voor risico's en kost.	635/7	-51.500,00	6.000,00	(57.500,00)	-958,33%
G.	Andere bedrijfskosten	640/8	118.386,75	91.978,64	26.408,11	28,71%
III.	Bedrijfsresultaat	70/64	367.880,20	433.551,68	(65.671,48)	-15,15%
IV.	Financiële opbrengsten	75	74.951,23	61.309,10	13.642,13	22,25%
A.	Opbrengsten uit financiële vaste act.	750	74.446,90	55.949,14	18.497,76	33,06%
B.	Opbrengsten uit vlottende activa	751	504,33	5.359,96	(4.855,63)	-90,59%
V.	Financiële kosten	65	11.836,37	12.218,52	(382,15)	-3,13%
A.	Kosten van schulden	650	1.133,23	3.871,48	(2.738,25)	-70,73%
C.	Andere financiële kosten	652/9	10.703,14	8.347,04	2.356,10	28,23%
VI.	Resultaat uit gewone bedr. vb.	70/65	430.995,06	482.642,26	(51.647,20)	-10,70%
VII.	Uitzonderlijke opbrengsten	76	111.899,16	0,00	111.899,16	0,00%
D.	Meerwaarden bij de realisatie van V.A.	763	111.899,16	0,00	0,00	0,00%
VIII.	Uitzonderlijke kosten	66	0,00	0,00	0,00	0,00%
E.	Andere uitzonderlijke kosten	664/9	0,00	0,00	0,00	0,00%
IX.	Resultaat van het bkj voor belast.	70/66	542.894,22	482.642,26	60.251,96	12,48%

□ Vergelijkende resultatenrekening per 31 december 2011

			2011	2010	Verandering	%
IX.	Resultaat van het bkj voor belast.	70/66	542.894,22	482.642,26	60.251,96	12,48%
A.	Belastingen	670/3	0,00	0,00	0,00	0.00%
XI.	Resultaat van het boekjaar	70/68	542.894,22	482.642,26	60.251,96	12,48%
XII.	Te bestemmen resultaat van bkj.	70/68	542.894,22	482.642,26	60.251,96	12,48%

□ Vergelijkende resultatenrekening per 31 december 2011

			2011	2010	Verandering	%
A.	Te bestemmen winst/verliessaldo	70/69	2.915.016,47	2.372.122,25	542.894,22	22,89%
1.	Te bestemmen winst/verlies van bkj.	70/68	542.894,22	482.642,26	60.251,96	12,48%
2.	Overgedragen verlies/winst vorig bkj.	790	2.372.122,25	1.889.479,99	482.642,26	25,54%
D.	Over te dragen resultaat					
1.	Over te dragen winst/verlies	693	2.915.016,47	2.372.122,25	542.894,22	22,89%

ORDE VAN ARCHITECTEN
VLAAMSE RAAD

VISUM N° : **V.2012.1.79**

VISUM DATUM : **16/04/2012**

VISUM CODE : **MN9266ZCFQ**

Architectenvisum N° V.2012.1.79

De Provinciale Raad van de Orde van Architecten van **Oost-Vlaanderen** verklaart op datum van **16/04/2012** dat

Architect Beaucourt Michel

een aanvraag heeft ingediend voor het verkrijgen van een visum voor

het opmaken van de plannen en de controle op de uitvoering van de werken (1)

voor volgende opdracht :

Gegevens van de geplande werken of handelingen : (1)

Aard van de werken : [het bouwen van een luxueuze villa](#)

Gegevens van het goed : (1)

Straat en nr : [Langestraat 1](#)

Postcode en plaats : [BE - 3200 Aarschot](#)

Kadastrale gegevens : [Afdeling: 23 - Sectie: A - Nummer\(s\): 8](#)

Gegevens van de opdrachtgever: (1)

Naam : [Bricimmo NV](#)

Straat en nr : [Begijnenstraat 12](#)

Postcode en plaats : [BE - 2200 Herentals](#)

Gegevens van de architect : (1)

Naam : [Beaucourt Michel](#)

Straat en nr : [Brusselsepoortstraat 3](#)

Postcode en plaats : [BE - 2800 Mechelen](#)

De Orde verklaart hierbij dat de aanvrager gemachtigd is het beroep van architect in België uit te oefenen en dat hij of zij **ingeschreven is op de lijst van de stagiairs van de Orde van Architecten**. (2)(3)

De aanvrager van dit visum verbindt er zich toe om zonder verwijl zijn Provinciale Raad van de Orde van Architecten en het college van burgemeester en schepenen van de gemeente, waar het goed gelegen is, op de hoogte te stellen van een vervroegde beëindiging van opdracht van controle op de uitvoering van de werken.

Het digitale visum:
een stand van zaken

Machtiging Privacycommissie

In februari 2011 ontving de Nationale Raad van de Orde van Architecten de machtiging van de Privacycommissie om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken in het kader van het extranet/webplatform voor architecten, dat onder andere gebruikt wordt voor de digitalisering van de visumaanvragen.

Uitstel lancering digitaal visum

De verwachte introductie van het digitale visum eind 2011 werd niet gehaald door een samenloop van omstandigheden. Het digitale visum ging wel in zijn testfase in december 2011. De testfase zal begin 2012 verder worden uitgebreid naar de beroepsverenigingen en nadien zal het systeem kenbaar gemaakt worden aan de architecten door middel van een aantal workshops die in de verschillende provincies zullen georganiseerd worden.

Vorm digitaal visum

De vorm van het digitale visum werd in 2011 gefinaliseerd. Op de volgende pagina wordt een voorbeeld gegeven van een digitaal visum in afgedrukte vorm. Het digitale visum zelf bestaat uit een digitaal ondertekende PDF. Dit PDF document kan, indien gewenst, afgeprint worden door de steden en gemeenten.

Centrale databank

In het verleden werden te pas en te onpas een aantal applicaties ontwikkeld voor het beheer van de architectengegevens binnen de Orde van Architecten. Hierdoor ontstond een wildgroei van databanken. In 2007 werd besloten om alles grondig te vernieuwen met als ambitie alle gegevens te centraliseren in één enkele centrale databank. Het resultaat van dit project werd in 2010-2011 zichtbaar. Om gebruik te kunnen maken van het digitale visum dienen de gegevens van de architectenfiches overgezet te worden naar de nieuwe databank. Dit zal fiche per fiche gebeuren.

Workflow

De ingebruikname van het digitale visum zal er als volgt uitzien:

1. Elke architect ontvangt een e-mail met daarin zijn gegevens zoals deze momenteel gekend zijn in het systeem. De architect kijkt zijn gegevens na en brengt de Vlaamse Raad op de hoogte van eventuele wijzigingen.
2. De Vlaamse Raad zet de gegevens van de architect over naar de nieuwe databank.
3. Het systeem stuurt de architect een e-mail met de melding dat hij zijn account kan activeren in het digitale visumsysteem. De identiteitskaart van de architect wordt hierbij gekoppeld aan zijn

gegevensfiche waardoor hij toegang krijgt tot het extranet van de Vlaamse Raad van de Orde van Architecten. Hiermee krijgt hij toegang tot een aantal webapplicaties, waaronder deze van het digitale visum.

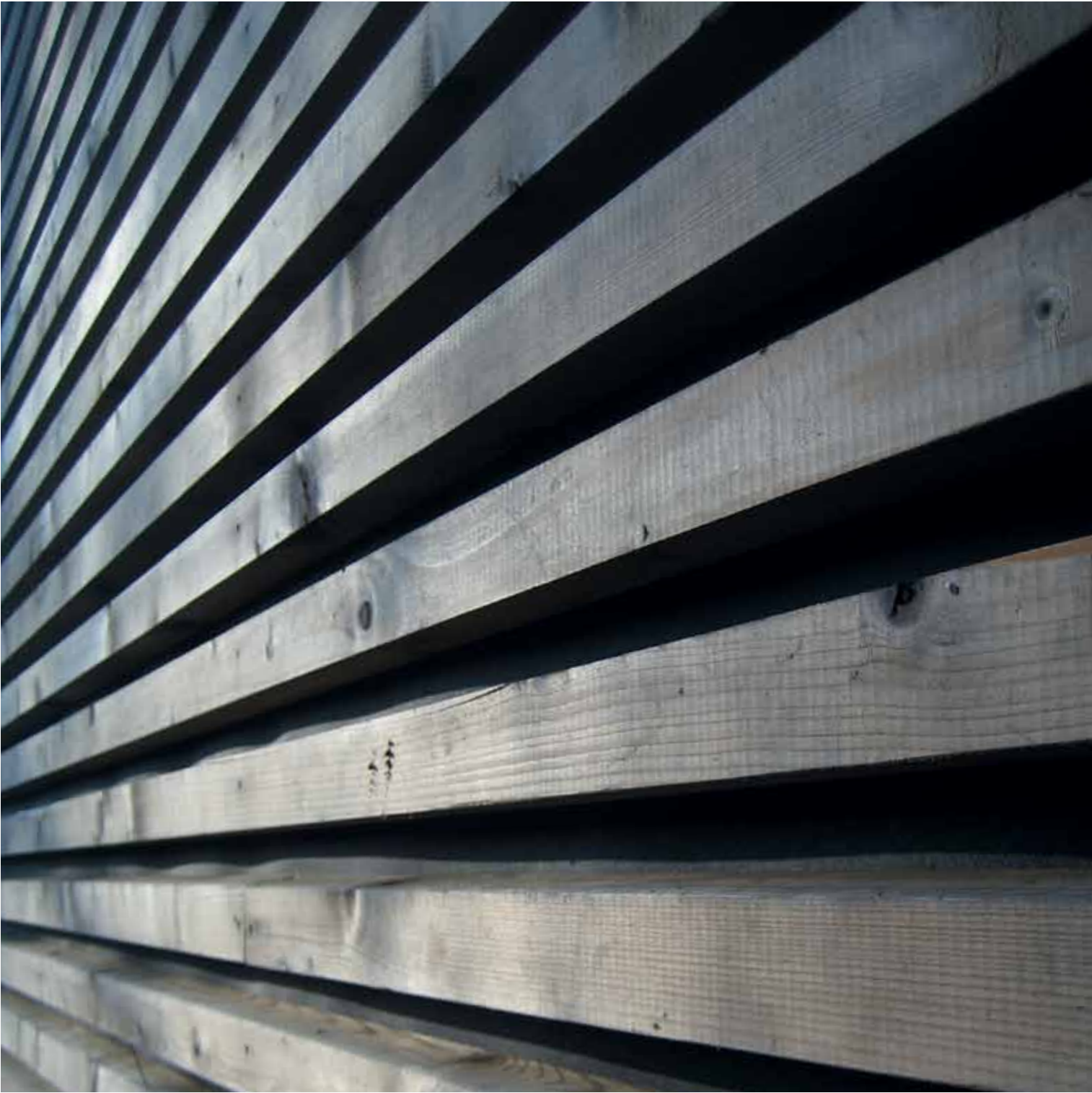
Het aanvragen van een visum zal als volgt gebeuren:

1. De architect logt in op het extranet van de Orde van Architecten – Vlaamse Raad met zijn identiteitskaart. Hierbij wordt de pincode van de identiteitskaart gevraagd. De identiteitskaart moet tijdens het invullen van de visumaanvraag in de lezer blijven zitten.
2. Het invullen van de gegevens omvat de volgende elementen:
 - a. Gegevens van de architect: hier selecteert men de architect voor wie de visumaanvraag wordt ingediend, zijn verzekeringspolis en eventuele architecten waarmee samengewerkt wordt voor de realisatie van het project
 - b. Gegevens van de opdracht: deze gegevens hebben betrekking op het soort opdracht, de omschrijving van de werkzaamheden en de taakverdeling van de betrokken architecten.
 - c. Gegevens van de opdrachtgever: hier dienen de gegevens van de opdrachtgever, de contractdatum en eventuele PPS/DBFM-gegevens te worden ingevuld.
 - d. Gegevens van het project: hier geeft de architect kadastrale gegevens en een aantal andere statistische gegevens op.
 - e. Overzichtspagina: via deze pagina krijgt de architect van alle ingevulde gegevens. Indien nodig, kan nog wat extra informatie worden meegegeven voor de Orde.
 - f. In de laatste stap dient een verklaring op eer digitaal ondertekend te worden.
3. Als alle gegevens correct zijn ingevuld, zal de aanvraag worden verwerkt door het systeem en zal het visum, afhankelijk van een aantal factoren, automatisch worden aangemaakt.

De geldigheid van elk digitaal verleend visum kan steeds gecontroleerd worden via de website: <https://visum.architect.be/>

Timing lancering

Het digitale visum zal vermoedelijk gelanceerd worden in de maand juli 2012.

De grote architectenenquête Architect: een mooi beroep, met schaduwkanten

In een tijd waarin creativiteit niet alleen cultureel maar ook economisch het verschil moet maken, staan beroepen als dat van architect hoog aangeschreven. Maar hoe kijken architecten zelf tegen hun beroep aan? Het kunstensteunpunt Vlaams Architectuurinstituut VAI, de vzw Architecten-Bouwers, NAV - de Vlaamse Architectenorganisatie en de Orde van Architecten – Vlaamse Raad vroegen het aan alle ingeschreven Vlaamse architecten. Circa 800 architecten vulden de volledige vragenlijst in. Hun conclusie: het is een mooi beroep, maar met nogal wat schaduwkanten.

□ De architect is een gemotiveerde dienstverlener ...

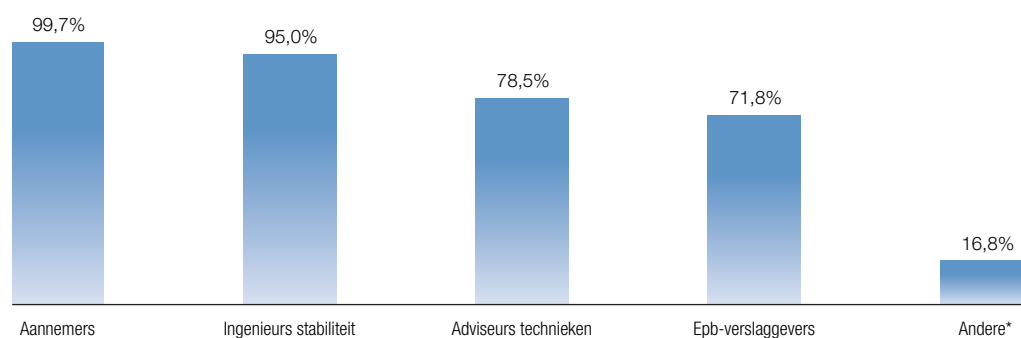
De opdrachtgever staat centraal bij de architect. Gevraagd naar de waarden die hij erg belangrijk acht voor zijn werk, geeft de architect de volgende top vier als antwoord: ruimtelijke beleving (53%), functionaliteit (52%), uitdrukking van de wens van de klant (48%) en gebruikscomfort (48%). Stuk voor stuk kwaliteiten die de opdrachtgever of gebruiker van een gebouw ten goede komen. Bovenaan het lijstje prijken verder respect, vertrouwen en een goede relatie met de klant.

... maar voor veel te veel verantwoordelijk en aansprakelijk.

De architect draagt een zware beroepsaansprakelijkheid. Té zwaar, reageren drie architecten op vier (77%). Waarom moeten wij opdraaien voor fouten tijdens de uitvoering van de werkzaamheden of gedurende de technische afwerking, vragen zij zich af. Een meer correcte verdeling van de verantwoordelijkheden dringt zich op.

Daarbij komt dat alleen de architect wettelijk verplicht is zijn beroepsaansprakelijkheid te verzekeren. Nagenoeg alle architecten (99%) zijn het er over eens dat ook andere bouwpartners mee dat bad van de verplichte verzekering in moeten. Dat geldt met name vooral voor de aannemer, de ingenieur stabiliteit, de adviseur technieken en de EPB-verslaggever.

TE VERZEKEREN BOUWPARTNERS**

* In aflopende volgorde: veiligheidscoördinatoren, bouwheren, andere.

** Daar voor deze vraag meer keuzemogelijkheden bestonden, is de som van de indicatoren niet gelijk aan 100%.

De zware beroepsaansprakelijkheid vergt trouwens zijn tol. Meer dan één architect op twee (53%) overwoog al eens om zijn praktijk stop te zetten. De belangrijkste reden was de zware aansprakelijkheid (63%).

De architect is een begeesterd ontwerper ...

Het creatieve ontwerp blijft een van de belangrijkste unieke selling propositions van de architect. In de opleiding ligt hierop dan ook een grote nadruk - volgens sommigen misschien zelfs te veel. Bijna zeven architecten op tien (65%) maken achteraf bewust tijd vrij om die competentie bij te schaven.

... maar verdwaalt in een bos van regels, wetten en reglementeringen.

Meer dan de helft (56%) van de architecten heeft niet voldoende tijd om de ontwerpqualiteiten aan te scherpen. De administratieve rompslomp is daar niet vreemd aan. Zo slorpen de bouwaanvraag en de vergunningsdossiers ongeveer evenveel tijd op als het ontwerpen.

Ook de overvloed aan regelgeving weegt als lood op het architectenberoep. Niet toevallig heeft de meest acute vraag naar opleiding betrekking op actuele regelgeving. Waar een architect op twee (53%) al eens dacht aan vroegtijdig stoppen, heeft dat in een geval op twee (54%) te maken met de groeiende complexiteit van het beroep.

De architect is leergierig ...

Maar liefst 95% van de architecten volgt extra vorming of opleiding. Naast het georganiseerde aanbod aan navorming schaven architecten ook individueel hun kennis en inzicht bij via vakbladen, het internet of architectuurboeken.

... maar moet dat voor een deel wel zijn.

Voor een deel is die leergierigheid wellicht pure noodzaak. We wezen hiervoor al op de overvloed aan reglementeringen administratie. Daarnaast klagen de architecten over lacunes in de opleiding. Vooral de praktische vorming krijgt van negen architecten op tien (86%) een onvoldoende. Gelaakt worden onder andere het gebrek aan praktijkvorming, aan aandacht voor het bureaumanagement en de financiële haalbaarheid van bouwprojecten en aan realiteitszin. Negen architecten op tien achten de stage dan ook noodzakelijk voor een goede praktijkvorming, zij het dat die stage beter tijdens in plaats van na de opleiding zou vallen.

□ De architect wil duurzaam bouwen ...

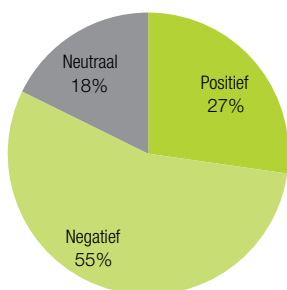
Ecologische duurzaamheid vinden de meeste architecten (70%) belangrijk tot erg belangrijk. De impact van bouwen en wonen op het leefmilieu is inderdaad enorm. Over de zinvolheid van energiezuinig bouwen bestaat dan ook weinig discussie. Maar hoe dat moet gebeuren, is een andere zaak.

... maar vraagt zich af of de huidige aanpak wel de beste is.

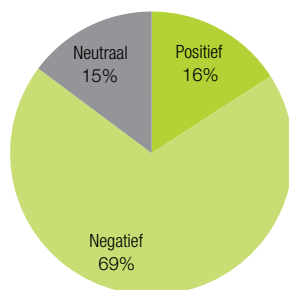
De EPB-regelgeving en de manier waarop die de komende jaren evolueert, vinden architecten niet meteen een schoolvoorbeeld van een goed beleidskader.

De regelgeving heeft volgens hen een negatieve impact op het ontwerp (55%), de uitvoering (69%), de administratieve last (70%) en de kostprijs (73%). Aannemers kennen de EPB-spelregels niet en zijn technisch niet altijd voldoende onderlegd. Bouwheren moeten een groter bouwbudget reserveren. De overheid mag voor één architect op twee (48%) ook meer energie steken in het verstrekken van informatie over de EPB-regelgeving.

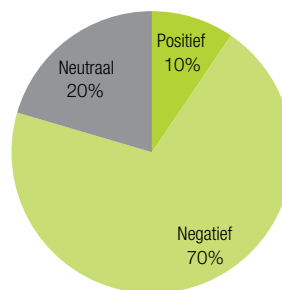
INVLOED VAN DE EPB-NORMERING OP...

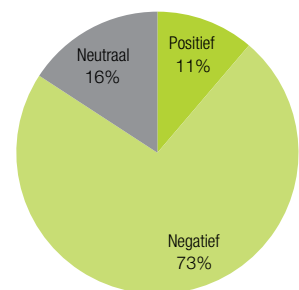
... HET ONTWERP

... DE UITVOERING

... ADMINISTRATIEF VLAK

... FINANCIËEL VLAK

□ De meeste architecten hebben een gemiddeld inkomensprofiel ...

Het persoonlijk belastbaar inkomen van de architect is vergelijkbaar met het gemiddelde fiscale inkomen van inwoners van het Vlaams Gewest. Circa een derde van de architecten heeft een inkomen tot 20.000 euro. Iets minder dan de helft verdient tussen 20.000 en 40.000 euro.

De loonkloof tussen mannen en vrouwen is ook bij architecten zichtbaar. De inkomens van vrouwen situeren zich vooral (47%) in de laagste loonschaal. Slechts 10% van de vrouwen heeft een inkomen van meer dan 40.000 euro. Voor de mannen bedraagt dat percentage 26%.

... maar velen hebben het financieel niet gemakkelijk.

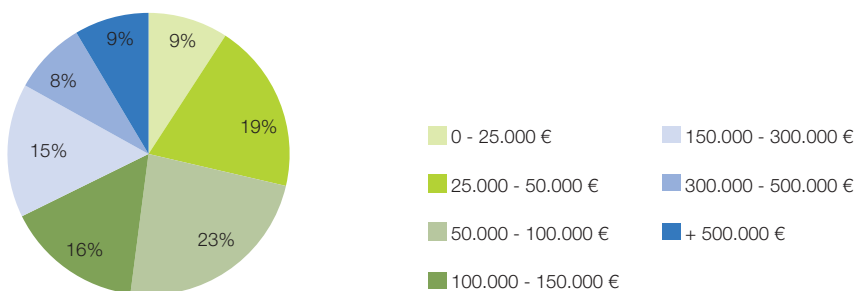
Opmerkelijk is dat bijna de helft van de architecten (47%) overweegt om na hun pensioenleeftijd aan de slag te blijven.

Van deze groep zijn er velen die dat moeten doen omwille van financiële redenen (55%) of omwille van de hoge verzekeringspremie die ze bij stopzetting van hun activiteiten moeten betalen om hun verder lopende tienjarige aansprakelijkheid te dekken (20%).

Bij de groep die al eens overwogen heeft om ermee te stoppen voor de pensioenleeftijd (53%), zijn er vier op tien die dat omwille van financiële overwegingen zouden doen (41%).

Wellicht heeft de manier waarop heel wat architectenbureaus worden beheerd, daar voor een groot deel mee te maken. Zo doet amper de helft van de architecten (55%) aan tijdsregistratie, toch een noodzakelijke voorwaarde om achteraf te berekenen of een opdracht voldoende heeft opgebracht. Een niet onaanzienlijk deel van de architecten (15%) vindt de rendabiliteit en groei van het architectenbureau trouwens weinig tot niet belangrijk.

OMZET VAN ARCHITECTENBUREAUS

De architect zou graag hebben dat u weet wat hij doet.

Particulieren die een woning bouwen, zijn volgens architecten matig (39%) tot slecht (26%) ingelicht over de taken van de architect. De kennis hierover bij particuliere bouwers van niet-residentiële projecten wordt hoger ingeschat, maar blijft al bij al magertjes (43% neutraal, 29% matig, 15% slecht).

De enquête bij de Vlaamse architecten werd gehouden in april, juni en juli 2011.

De steekproef is representatief wat de leeftijds categorieën en het geslacht betreft.

Met deze gegevens willen de organisatoren betrouwbaar cijfermateriaal over de sector aanleggen, die om de twee jaar geactualiseerd zullen worden. Deze gegevens moeten ons in staat stellen de dienstverlening naar de architecten te verbeteren. De data bieden evengoed stof om in gesprek te gaan met de overheid, het onderwijs, de bouwsector en andere partners met de bedoeling om het architectuurbeleid af te stemmen op de actuele noden in het veld.

De samenwerking met de architect
Beknopte gids voor de bouwheer

Een wettelijke verplichting

Voor alle bouw- of verbouwwerkzaamheden waarvoor een stedenbouwkundige vergunning is vereist, is de tussenkomst van een architect wettelijk verplicht. De wet op de bescherming van de titel en van het beroep van architect van 20 februari 1939 legt de tussenkomst van een architect met name op voor het opmaken van de plannen en de controle op de uitvoering van de werken. Bouwen of verbouwen met een architect biedt u talrijke waarborgen.

- Een specifieke opleiding. De architect is hooggeschoold. Hij heeft vijf jaar hogere opleiding en twee jaar stage onder controle van de Orde van Architecten achter de rug voor hij als zelfstandig architect aan de slag kan.
- Een gereguleerd beroep. Een architect moet strikte deontologische beroepsregels naleven en wordt daarop gecontroleerd door de Orde van Architecten. Hij moet zijn beroep in totale onafhankelijkheid uitoefenen. Zijn beroep is niet verenigbaar met dat van aannemer van openbare of particuliere werken. Hij mag geen enkele commissie ontvangen van aannemers, leveranciers of fabrikanten.
- Een openbare opdracht. De architect engageert er zich deontologisch toe bouwwerken te ontwerpen die het landschap verrijken en het cultureel patrimonium vrijwaren.
- Een verplicht contract. De architect moet de wederzijdse rechten en plichten van de betrokken partijen vastleggen in een geschreven overeenkomst. Hij kan alleen projecten voorstellen die haalbaar zijn met het budget dat, samen met het bouwprogramma, in die overeenkomst werd vastgelegd.
- Een professionele verantwoordelijkheid. De architect kan gedurende tien jaar aansprakelijk worden gesteld voor ernstige fouten.*

Bouwen met een architect

Een huis bouwen of verbouwen is geen alledaagse gebeurtenis maar een van de belangrijkste beslissingen in uw leven. Het is een boeiende ervaring die veel fijne momenten met zich meebrengt. Maar het houdt ook duidelijke keuzes in waarmee u uw verdere leven geconfronteerd blijft. Uw huis is dus meer dan een aantal vierkante meter en wat bakstenen of andere bouwmaterialen. Het is in de eerste plaats uw leef- en leefomgeving.

* Artikel 1792 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt: "Indien een gebouw (...) geheel of gedeeltelijk teniet gaat door een gebrek in de bouw, zelfs door de ongeschiktheid van de grond, zijn de architect en de aannemer daarvoor gedurende tien jaren aansprakelijk." Onder deze aansprakelijkheid vallen ernstige tekortkomingen die het gebouw in zijn stabiliteit geheel of gedeeltelijk kunnen aantasten, voor zover ze niet zichtbaar waren bij de voorlopige oplevering. De architect is aansprakelijk voor het ontwerp en de controle op de uitvoering van de werken; de aannemer voor de uitvoering. Afhankelijk van de oorzaak van de gebreken zal de aannemer of de architect verantwoordelijk worden gesteld. De aansprakelijkheid kan enkel worden ingeroepen bij ernstige fouten. Dit houdt in dat bijvoorbeeld een lekkende kraan of een schurende deur of raam vanaf de voorlopige oplevering bij de normale onderhoudswerkzaamheden hoort. De aansprakelijkheid betekent evenmin dat men gedurende 10 jaar zonder vergoeding een beroep kan doen op de architect.

Om van uw huis ook uw thuis te maken, moet u er zich goed in voelen. Een huis moet niet enkel mooi maar ook comfortabel en functioneel zijn. Een huis kan ook een identiteit hebben die overeenstemt met uw persoonlijkheid, uw omgeving en uw cultuur.

Een architect kan u helpen om dat te bereiken. Hij fungeert als uw vertrouwenspersoon, luistert naar uw wensen en heeft aandacht voor wat niet gezegd wordt. Zo kan hij een omgeving creëren die uw behoeften en uw gevoelens weerspiegelt.

Deze tekst heeft tot doel u inzicht bij te brengen in de opdracht van de architect bij het bouwproces en u te informeren over de rol die de architect kan vervullen bij het vertalen van uw wensen naar de werkelijkheid van het bouwen of verbouwen.

Uw architect kiezen

De snelste en eenvoudigste manier om een architect te vinden is de telefoongids raadplegen of surfen op het internet. De kans dat u langs die weg de architect van uw dromen vindt wordt echter groter als u grondiger te werk gaat.

Informeer bij familieleden, vrienden, kennissen, collega's en vaklui naar hun ervaringen met hun architect. Ga woningen bekijken die door hem of haar ontworpen zijn. Doorblader tijdschriften en andere publicaties, zoek naar woningen die u bevallen. Houd uw ogen open als u de baan op gaat en bel eventueel aan als u een woning ziet die u bevalt om de naam van de architect te vragen. De meeste bouwheren zijn blij met een positieve belangstelling en zullen u graag meer vertellen over hun bouwavontuur. Zij kunnen u zeggen hoe de samenwerking met hun architect verlopen is en hoe hij te werk gaat. U kunt ook deelnemen aan initiatieven ter promotie van kwaliteitsvolle architectuur zoals Mijn Huis Mijn Architect en de Vlaamse Renovatiedag.

Een andere vraag die u zich moet stellen is of u met een groot architectenbureau of met een individueel werkende architect aan de slag wil. Grotere bureaus kunnen bijvoorbeeld zelf instaan voor een ingenieursstudie, wat interessant is als u kiest voor een meer complexe constructie. Met een individuele architect hebt u meer kans op persoonlijk contact en een persoonlijke service. Kiezen voor een architect uit de streek kan ook voordelen hebben. Hij of zij kent de regio, de ondergrond, plaatselijke vaklui, de stedenbouwkundige dienst en plaatselijke reglementen, en hij kan makkelijker en vaker de bouwplaats bezoeken.

Een goede vertrouwensrelatie is alleszins de beste garantie voor een geslaagd project. Neem daarom de nodige tijd om de architect te kiezen die het best bij u en uw project past. De lijst van bij de Orde ingeschreven architecten is beschikbaar op de website van de Orde van Architecten, www.architect.be.

Een eerste gesprek

Een verkennend gesprek met een architect kan makkelijk twee uren vergen. Meestal is dat vrijblijvend, dus zonder één van de partijen verder te verbinden. Maar dit is geen regel, zodat u het best van bij de aanvang de eventuele vergoeding van bepaalde prestaties aankaart. Een eerste gesprek is een goede manier om kennis te maken en standpunten toe te lichten en te vergelijken. De architect kan u zijn opvattingen over het beroep toelichten, referenties tonen en zijn manier van werken omschrijven.

Hij stelt u daarbij vragen over uw wensen en huidige en toekomstige verwachtingen. De architect informeert ook over een mogelijke fasering van het project. Na de toewijzing van de opdracht kan de architect daar dan verder op ingaan.

Geef uw architect zoveel mogelijk informatie. Hoe duidelijker u uw leefgewoonten en verwachtingen meedeelt, hoe beter de architect later zijn voorontwerp volgens uw wensen kan opmaken. Zelfs kleine details in de architectenopdracht kunnen van belang zijn om van uw toekomstige huis uw thuis te maken.

Het kan gebeuren dat u na een eerste gesprek met twijfels blijft. In dat geval staat het u vrij een andere architect te raadplegen. Maak wel duidelijke afspraken over de manier waarop de eerste bespreking wordt beëindigd. Als u meent uw geschikte architect gevonden te hebben, kunt u hem of haar een opdracht geven.

Tip: een architect kunt u niet vroeg genoeg inschakelen.

Betrek uw architect al bij uw allereerste plannen, hoe vaag die misschien nog zijn. Laat hem al meedenken over de aankoop van een bouwterrein of een bestaand gebouw. Sommige architecten rekenen zo'n eerste contact niet aan. Anderen vragen een uurloon of een vast bedrag. Aarzel niet daarover vooraf duidelijke afspraken te vragen.

Het contract met de architect

Voor u de architect belast met een volledige opdracht kunt u een overeenkomst sluiten voor een haalbaarheidsonderzoek, al dan niet met een voorafgaand onderzoek van de stedenbouwkundige mogelijkheden, een eerste kostenraming of zelfs een ontwerpvoorstel. Dit kan een afzonderlijke opdracht zijn, vastgelegd in een precontract en later uitbreidbaar naar een contract voor een volledige opdracht.

De architect gaat dan in die fase al na of uw wensen budgettair en stedenbouwkundig wel haalbaar zijn. Bestaat er een kans dat uw dromen niet realistisch zijn, dan kan een beperkte opdracht u veel nutteloze kosten en tijdverlies besparen.

Als u het eens bent over zijn taak en honorarium, legt u de samenwerking met de architect vast in een contract. Dit contract wordt in het belang van beide partijen het best ondertekend op het moment dat de noodzakelijke gegevens voor de overeenkomst voldoende gekend zijn. Het contract is een belangrijk document en bewijsstuk bij een mogelijke conflictsituatie. Stel het dus duidelijk en ondubbelzinnig op en som ieders rechten en plichten zo volledig mogelijk op.

Er bestaan weliswaar modelcontracten, maar u moet een overeenkomst opmaken die aangepast is aan uw specifieke situatie. Naast de algemene zaken, zoals de volledige identiteit van beide partijen en de gegevens van de bouwplaats en het project, staat in het contract vermeld welke taken u van de architect mag verwachten, welk honorarium hij hiervoor aanrekent en welke de betalingsmodaliteiten zijn.

In het contract kunt u opnemen welk budget u ter beschikking stelt. Let er op of de btw en het ereloon al dan niet in dit bedrag zijn inbegrepen. Een van de taken van de architect houdt in dat hij uw budget onder controle moet houden. In grote lijnen kunnen we stellen dat de architect een drastische overschrijding van het voorziene budget moet signaleren zodra hij dit vermoedt. De mogelijke overschrijding van het budget is uiteraard makkelijker te voorzien bij een nieuwbouw dan bij een verbouwing waar sneller onvoorziene situaties kunnen voorkomen.

Als de architect een mogelijke overschrijding van een voorzien budget gesignaleerd heeft en de plannen eventueel moeten worden gewijzigd of het budget aangepast, kan desgevallend een wijziging van de architectenovereenkomst worden overwogen.

Tip: wat u in een architect investeert, verdient u al snel terug.

De architect kan bijzondere aandacht besteden aan een lager energieverbruik of aan een nauwkeurige vergelijking van de prijsofferten. De architect ziet toe op de goede verwerking van kwalitatief goede materialen. Hij kan ook de facturen (vorderingsstaten) van de aannemer controleren. Het is trouwens raadzaam de facturen van een aannemer pas te betalen na uitdrukkelijke toestemming van de leidende architect.

Het ereloon

Voor het ereloon van de architect bestaan geen vaste tarieven. Om achteraf discussie te vermijden maakt u daarover het best van in het begin duidelijke en sluitende afspraken. Voor elke opdracht aan de architect moet over het ereloon onderhandeld worden, rekening houdend met de taken en de omvang van de opdracht. Een vrije onderhandeling over de overeenkomst voor de architectenopdracht is de regel. Wel is de architect wettelijk verplicht minstens de stedenbouwkundige aanvraag op te maken en controle uit te oefenen op de uitgevoerde werkzaamheden.

Het ereloon kan op verschillende manieren bepaald worden. Het kan berekend worden als percentage van de waarde van het uitgevoerd werk; het kan een forfaitair bedrag zijn; er kan een uurvergoeding overeengekomen worden; of u kunt een combinatie van deze mogelijkheden afspreken.

De betaling van het ereloon gebeurt naarmate de werken vorderen en zoals in het contract wordt opgenomen. De hiernavolgende verdeling is een mogelijkheid:

- een overeengekomen voorschot, eventueel voor voorafgaande prestaties, opmeting en dergelijke,
- 20% bij het overhandigen van het definitief voorontwerp,
- 20% bij het overhandigen van de aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning,
- 20% bij het overhandigen van het aanbestedingsdossier voor de aannemers,
- 30% naarmate de werken vorderen,
- het saldo bij de voorlopige oplevering.

Het takenpakket van de architect

De rol van de architect is niet beperkt tot het tekenen van bouwplannen en het controleren van de uitgevoerde werken maar omvat ook de praktische begeleiding doorheen het bouwproces op basis van de specifiek overeengekomen architectenopdracht. De architect is uw vertrouwenspersoon die uw wensen omzet in werkelijkheid. Hij regelt in de praktijk uw vergunningsaanvraag, vraagt de offerten van de aannemers op en vergelijkt de offerten. Dit betekent echter niet dat hij ook onderhandelt over de offerten.

De architect controleert de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden, ziet de facturen (vorderingsstaten) van de aannemers na, eventueel op specifieke vraag, en levert bijstand bij de oplevering van het werk.

Het voorontwerp

Een ontwerp is zelden meteen raak. Dikwijls moet een idee enige tijd bezinken of rijpen, zowel bij u als bij de architect. Daarom maakt de architect eerst een studie van het bouwproject waarbij hij rekening houdt met uw wensen en behoeften, uw budget, het bouwterrein en de stedenbouwkundige voorschriften. Het resultaat is een voorontwerp dat u een duidelijk beeld geeft van uw toekomstige woning.

Een goed doordacht voorontwerp is van essentieel belang. Het vormt namelijk de basis voor alles wat volgt. Neem dus de tijd om het grondig te evalueren. Als het ontwerp niet beantwoordt aan uw verwachtingen is dit het geschikte moment om bij te sturen. Wijzigingen doorvoeren tijdens latere fases van het bouwproces kan de werken vertragen en de kosten doen oplopen.

Zolang de belangrijkste projectgegevens zoals de locatie en het programma niet wijzigen, kunnen aanpassingen binnen de opdracht leiden tot verschillende voorontwerpen, in de praktijk veelal beperkt tot maximum drie. De architect werkt de laatste, in samenspraak goedgekeurde versie uit en vult die aan met een beschrijving van de materialen en een eerste (of aangepaste) raming van de bouwkost. Als u een maquette van het voorontwerp wenst, mag de architect voor deze prestatie een bijkomende vergoeding aanrekenen.

In die fase beschikt u het best al over een onderzoek naar de bodemstabiliteit en een correcte opmeting en uittekening van het perceel of de bestaande toestand van een gebouw. Dit kan problemen in een latere fase vermijden.

De aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning

Op basis van het goedgekeurde voorontwerp stelt de architect het dossier samen voor de stedenbouwkundige aanvraag. Het dossier voor de aanvraag omvat onder meer alle wettelijk vereiste officiële formulieren, in het vereiste aantal exemplaren door de bouwheer ondertekend; een situatieplan in de gemeente; een correct inplantingsplan dat uw woning situeert op het terrein en eventueel ten opzichte van aanpalende constructies; de grondplannen, doorsneden en gevel -tekeningen; de vereiste foto's van het terrein of de bestaande toestand; de aansluiting op openbare leidingen van de nutsvoorzieningen; de nodige informatie over bouwmaterialen en -technieken.

U moet het dossier indienen bij de gemeentelijke overheid die op haar beurt, voor zover dit vereist is, de stukken overmaakt aan de betrokken diensten: Ruimte & Erfgoed Vlaanderen, de administratie van Wegen en Verkeer, Aminoal, Natuur en Bos, Monumentenzorg, de brandweer, de administratie van het Kadaster enz. Bij het afgeven levert de gemeente verplicht een ontvangstbewijs af. De termijn waarbinnen de gemeente moet beslissen over de stedenbouwkundige aanvraag ligt wettelijk vast.

Het uitvoeringsdossier

Wanneer u de stedenbouwkundige vergunning hebt ontvangen, maakt de architect een uitvoeringsdossier op. Dit dossier omvat niet alleen de uitvoeringsplannen en de nodige bijpassende detailtekeningen maar ook een bestek (of lastenboek of technische beschrijving) en eventueel een samenvattende of gedetailleerde opmetingsstaat. Dit laatste is geen wettelijk verplicht document maar wel zeer bruikbaar voor prijsaanvragen waarover in detail kan overeengekomen worden bij het opmaken van het contract.

Het administratieve lastenboek beschrijft de rechten en plichten van de partijen voor de uitvoering en omvat onder andere contractuele bepalingen met de aannemers over de aanneming, de uitvoering en de kostprijs, de uitvoeringstermijn, eventuele boetes en waarborgen, enz.

De technische beschrijving, ook gekend als bijzonder bestek, omschrijft alle bijzonderheden van het gebouw, de ligging, de aard van de werken, de uitvoering en de kwaliteit en verwerking van de materialen. Eventuele detailtekeningen kunnen bepaalde constructie-elementen verduidelijken. Ze geven een beter inzicht in de uitvoering van de ruwbouw en de afwerking. Het aantal detailtekeningen is afhankelijk van de moeilijkheid van het project. In de opmetingsstaat of beschrijvende opmeting staan de hoeveelheden van alle materialen die gebruikt worden. Aan de hand van het uitvoeringsdossier kunnen de aannemers een nauwkeurige en gedetailleerde offerte opstellen. Dring er bij de aannemers op aan een gedetailleerde offerte op te maken met vermelding van alle eenheidsprijzen.

Eventueel samen met u controleert de architect of de offertes van de aannemers volledig zijn en of zij beantwoorden aan de plannen en de bestekken. Hij adviseert u over de beste keuze, rekening houdend met prijs en kwaliteit maar ook met de vakbekwaamheid, referenties en kredietwaardigheid van de aannemer.

De meeste architecten stellen aannemers voor waarmee ze eerder al samenwerkten. Ze kennen de vakbekwaamheid en de werkwijze van deze aannemers. Eventuele problemen kunnen op een meer vriendschappelijke manier en sneller opgelost worden. Let er wel op dat de architect op elk moment geacht wordt uw belangen te verdedigen en dus onafhankelijk van de aannemer moet zijn. U kunt de lijst met door de architect voorgestelde aannemers eventueel aanvullen met anderen die degelijk werk geleverd hebben bij familie of vrienden.

De architect kan altijd de nodige bijstand verlenen bij de aanbesteding, dit is bij het afsluiten van een overeenkomst voor de aanneming of het contract met de aannemer.

Tip: geen problemen met de btw

Bloed- en aanverwanten tot de tweede graad (ouders, grootouders, broers en zussen) mogen op de bouwplaats een handje toesteken zonder het risico te lopen van zwartwerk beticht te worden. Op hun kosteloze hulp en op eigen werk hoeft u geen btw te betalen, tenzij zij zelf het beroep van aannemer uitoefenen.

Om achteraf problemen te vermijden laat u de btw-controleur voor aanvang van het werk per aangetekend schrijven weten welke werken u zelf wil uitvoeren en wie u daarbij zal helpen. Noteer gedurende de werken dagelijks de begin- en einddatum van het eigen werk en de naam van de personen die gratis hebben geholpen.

Dit verslag krijgt meer gewicht als u het laat ondertekenen door een officiële of bevoorrechte getuige zoals de wijkagent, de gemeentesecretaris of de burgemeester. Als administratieve verplichting moet u de beëindiging van het werk aan het kadaster meedelen en moet u gedurende vijf jaar zorgvuldig alle facturen en leveringsbewijzen bewaren van materialen en gereedschappen die u voor eigen gebruik hebt gekocht.

Controle op de bouwplaats

Eenmaal het aannemingscontract getekend is, kunnen de werken echt van start gaan. De architect is wettelijk verplicht uitgevoerde werken te controleren. Dit betekent dat hij geregeld de uitgevoerde werken van de aannemer inspecteert, zijn aandacht vestigt op eventuele uitvoeringsfouten en samen met hem eventuele problemen voorkomt en deze desnoods oplost. De architect controleert ook het tijdschema van de werken indien daarover bij de aanbesteding met de aannemer(s) afspraken zijn gemaakt. Hij gaat ook na of de materialen overeenstemmen met de vereisten van het lastenboek en adviseert bij de planning van de verschillende aannemingen. Indien de architect dit nuttig acht, kan hij alles vastleggen in een bouwplaatsverslag met vermelding van datum en uur van de bouwplaatsbezoeken, een bondige commentaar op de uitgevoerde werken, de vorderingen van het werk, eventueel uitzonderlijke weersomstandigheden en de periodes waarin geen werken werden uitgevoerd en met de genomen beslissingen.

Wanneer de architect niet beantwoordt aan de verwachtingen die geformuleerd zijn in de architectenovereenkomst, kunt u hem voor gebeurlijke gebreken verantwoordelijk stellen. Wijs hem bij een gebrekkige uitvoering van zijn taak schriftelijk op zijn controleplicht.

De bouwplaats begeleiden tot de oplevering

Eenmaal de werkzaamheden in algemene of in afzonderlijke loten opgesplitste aanneming beëindigd zijn, kunnen ze worden opgeleverd. De aannemer moet om de oplevering verzoeken. Als de wet-Breyne van toepassing is of als dit contractueel zo is bepaald, gebeurt de oplevering in twee fasen, een voorlopige en een definitieve oplevering.

De aannemer kan de voorlopige oplevering vragen zodra hij oordeelt dat hij de aanneming beëindigd heeft of dat normale bewoning mogelijk is. Samen met uw architect gaat u na of alle werken uitgevoerd zijn volgens de vereiste kwaliteitsnormen. Wanneer prijsaanpassingen en de prijs van eventuele meerwerken niet eerder werden besproken en vastgelegd, worden deze op dat moment kritisch doorgelicht. Van de oplevering wordt een proces-verbaal opgemaakt op datum, dat alle partijen ondertekenen. Als er geen tevredenheid is over het geleverde werk, kan de oplevering voorwaardelijk zijn of compleet geweigerd worden.

Voorwaardelijke weigering houdt in dat de aannemer alle eventuele gebreken die u vaststelt binnen een op dat moment vast te stellen termijn moet herstellen, eventueel op straffe van een daaraan gekoppelde waarborgsom.

Opgelet: als u de woning zonder voorbehoud betreft, kan dat beschouwd worden als een onvoorwaardelijke stilzwijgende aanvaarding van de voorlopige oplevering.

Na verloop van een bepaalde termijn, bijvoorbeeld één jaar na de voorlopige oplevering, volgt de definitieve oplevering. De definitieve oplevering kan stilzwijgend verlopen of gepaard gaan met een laatste bezoek aan de woning waarbij nog eventuele onvolkomenheden en gebreken die tijdens dat jaar zichtbaar zijn geworden, kunnen worden vastgesteld en verholpen.

Tip: de veiligheidscoördinator, een bijkomende partij in de bouw.

Om het aantal arbeidsongevallen op bouwplaatsen te verminderen kwam er onder de Europese regelgeving een wet tot stand die voor nagenoeg alle bouwwerkzaamheden de aanstelling verplicht van een veiligheidscoördinator.

In principe moet de architect de veiligheidscoördinator aanstellen voor werven kleiner dan 500m² en dat al in de fase van het ontwerp. De bouwheer moet wel de vergoeding van de veiligheidscoördinator betalen. Hiertoe wordt voor alle partijen een bijzondere aanstellingsovereenkomst opgemaakt. Mits een bijkomende opleiding en kwalificatie kan uw architect zelf de taak van veiligheidscoördinator op zich nemen, maar dit is niet aan te raden op zijn eigen werf om conflictsituaties te vermijden tussen het bouwbudget en het strikt noodzakelijke veiligheidsbudget.

De veiligheidscoördinator stelt een aantal documenten op die de veiligheid moeten bevorderen, zowel bij het ontwerp als tijdens de uitvoering en het gebruik van en eventuele toekomstige werkzaamheden aan het gebouw. Het postinterventiedossier (PID) is een noodzakelijk document bij een eventuele latere verkoop. De architect verstrekt u hierover ten gepaste tijde alle nodige inlichtingen.

Tip: de E(nergie)P(restatie)B(innenklimaat)-verslaggever: een nieuwe partner in de bouw.

Zoals in alle Europese landen moet iedere bouw- en verbouwer sinds 2006 ook in Vlaanderen aandacht schenken aan energiebesparende maatregelen. Sinds 1 januari 2006 is in Vlaanderen namelijk een EPB-decreet van kracht dat deze maatregelen vastlegt. Dit decreet verplicht de bouwheer onder andere tot het aanstellen van een EPB-verslaggever die een EPB-aangifte moet opmaken.

De EPB-aangifte is de berekening en de bewijsvoering of de woning al dan niet voldoet aan de gestelde energetische eisen. De aangifte gebeurt online door de verslaggever. Dit resulteert in het energieprestatiecertificaat dat de energetische kwaliteiten van de nieuwe woning aangeeft. Hierdoor kunnen nieuwe woningen op hun energiezuinigheid met elkaar vergeleken worden en kunnen gunstiger gebouwen een hogere waarde en eventueel fiscale of andere voordelen genieten.

De verslaggever moet houder zijn van het diploma van burgerlijk ingenieur, ingenieur-architect, architect, industrieel ingenieur, bio-ingenieur of technisch ingenieur of beschikken over een gelijkwaardige kwalificatie. Uw architect kan dus mits een afzonderlijke vergoeding eventueel zelf de taak van EPB-verslaggever op zich nemen.

De aanstelling van de verslaggever moet in principe ten laatste acht dagen voor de start van de werkzaamheden gebeuren. Op dat ogenblik moet de verslaggever namelijk de start-verklaring indienen. Aan te raden is dat de verslaggever al een tijd vroeger wordt aangesteld zodat hij al in de fase van het ontwerp een berekening van de woning op het vlak van EPB kan maken.

De verslaggever reikt samen met de aangifte van de EPB het energieprestatiecertificaat uit voor de woning. Ook over deze materie verstrekt uw architect u op het juiste moment alle noodzakelijke of nuttige informatie.

Wat als het even mis gaat?

De meeste bouwheren kijken tevreden terug op de realisatie van het huis van hun dromen. Toch kunnen tijdens het bouwen altijd problemen, vergissingen en teleurstellingen opduiken. Als bouwheer bent u daartegen beschermd door de wetgeving en door een goede communicatie en dito overeenkomsten met de betrokken bouwpartners.

Wat als er jaren na het bouwproject tekortkomingen opduiken?

Zichtbare gebreken moet u uiterlijk bij de voorlopige oplevering meedelen. Vanaf de voorlopige oplevering is de architect wel nog tien jaar aansprakelijk voor de door hem gemaakte fouten in het ontwerp. Hij blijft gedurende die periode ook aansprakelijk voor fouten in de controle op de werken. De aannemer van zijn kant is tien jaar aansprakelijk voor de uitvoering van het werk en voor voorheen onzichtbare gebreken in de materialen en de verwerking van die materialen. Eventueel krijgen de architect en de aannemer de aansprakelijkheid onderling verdeeld opgelegd.

De tienjarige aansprakelijkheid dekt niet alles. Ze geldt enkel als de fouten niet zichtbaar waren bij de oplevering of als ze uitdrukkelijk vermeld werden in het proces-verbaal van de oplevering. In principe dekt ze enkel fouten die de algemene veiligheid van de woning of van belangrijke delen ervan in gevaar brengen. Fouten in de afwerking hebben meestal niet dergelijke verreikende gevolgen en vallen daardoor grotendeels buiten de tienjarige aansprakelijkheid.

Wat als ik het contract met de architect wil verbreken?

Als de voorontwerpen totaal niet beantwoorden aan uw verwachtingen, kunt u de samenwerking met de architect beter al in deze fase stopzetten en hem vergoeden voor de geleverde prestaties.

Wil u de samenwerking beëindigen na het ondertekenen van het contract, dan moet u naast de geleverde prestaties mogelijk ook een schadevergoeding voor eenzijdige contractbreuk betalen.

Opgelet: als u de overeenkomst verbreekt in een latere fase, bijvoorbeeld na het verkrijgen van de bouwvergunning of tijdens de uitvoering van de werkzaamheden, moet u voor de verdere opvolging van het bouwproject waarvoor een stedenbouwkundige vergunning noodzakelijk is, steeds een andere architect aanstellen.

Als u tijdens het bouwproces gefundeerde bedenkingen hebt bij de werkwijze van uw architect kunt u de Orde van Architecten daarvan op de hoogte brengen. De Orde heeft in het kader van de architectenopdrachten als taken onder meer het bijhouden van de lijst van de ingeschreven architecten en het bewaken van de deontologie van het beroep. De Orde behandelt eventuele klachten op een discrete en objectieve manier.

Stap ik naar de rechtbank als ik niet tevreden ben over mijn bouwpartners?

Om lange en dure juridische procedures te voorkomen, bestaat de Verzoeningscommissie Bouw. Deze commissie is samengesteld uit vertegenwoordigers van de aannemers- en architectenfederaties en van de consumentenorganisatie Test-Aankoop.

De verzoeningscommissie kan bij een ernstig onderling conflict worden geraadpleegd als dit contractueel werd vastgelegd of als de partijen hiermee instemmen.

De commissie fungeert niet als rechtbank. Bij eventuele geschillen stelt ze een deskundige aan (een architect, aannemer of ingenieur) die het probleem ter plekke bestudeert. Op basis van dit bezoek formuleert hij een voorstel tot verzoening.

Kunnen de partijen zich niet vinden in dit voorstel, dan schrijft de deskundige een verslag. Dit verslag is bindend wat de technische oorzaken van het schadegeval betreft en kan dienen als basis voor een mogelijke rechtszaak. Maar in heel wat gevallen kunt u beter trachten om het probleem in onderling overleg op te lossen.

Bijlagen

Bijlage 1: Wie is wie in de Vlaamse Raad?

Hieronder vindt u de samenstelling van begin 2011, gebaseerd op de verkiezingen in 2008.

Het directiecomité

Naam	Afgevaardigd als	Provincie
Tuur Ceuppens	door de koning benoemd	
Bernard Vauterin	waarnemend voorzitter	West-Vlaanderen
Kati Lamens	woordvoerder	Vlaams-Brabant
Jan Van Breedam (†28/11/2010)	voorzitter Vlaamse Raad	Antwerpen
Ludo Haesevoets	ondervoorzitter	Limburg
Philip Adam	secretaris	Oost-Vlaanderen
Christophe Van Oyen	adjunct-secretaris	West-Vlaanderen
Anneleen Vandewynckel	secretaris-generaal	

De Vlaamse Raad

Naam	Afgevaardigd als	Provincie	Plaatsvervanger
Veronique Degroote	provinciaal voorzitter	Antwerpen	Luc Vaes
Jean-Paul Decordier (tot 8/12/2011)	provinciaal voorzitter	Oost-Vlaanderen	Dirk Mattheeuws
Christophe Van Oyen	provinciaal voorzitter	West-Vlaanderen	Jan Debuyck
Annick Deboes	provinciaal voorzitter	Limburg	Karla Menten
Jos Leyssens	provinciaal voorzitter	Vlaams-Brabant	Marnik Dehaen
Luc Vaes	nationaal afgevaardigde	Antwerpen	Catherine De Bie
Jos Leyssens	nationaal afgevaardigde	Vlaams-Brabant	Lut Vanden Broeck
Philip Adam	nationaal afgevaardigde	Oost-Vlaanderen	Dirk Mattheeuws
Bernard Vauterin	nationaal afgevaardigde	West-Vlaanderen	Jean-Marc Luypaert
Freddy Thoelen	nationaal afgevaardigde	Limburg	Peter Ketsman
Bernard Vauterin	departement Politiek en werking	West-Vlaanderen	
Lieve Joosten	departement Beroep, recht en deontologie	Antwerpen	Ludo Haesevoets
Peter Ketsman	departement Stage en vorming	Limburg	Jean-Marc Luypaert
Sara Van Rompaey	departement Externe betrekkingen	Oost-Vlaanderen	Paul Van Hees
Kati Lamens	departement Communicatie	Vlaams-Brabant	Marnik Dehaen
Lut Vanden Broeck	raadscommissie Onderzoek	Vlaams-Brabant	Annick Deboes
Patrick Derycker	raadscommissie Toegang tot het beroep	Oost-Vlaanderen	Philip Adam
Egide Meertens	raadscommissie Stage	Limburg	Dominic Tholen
Luc Soete	raadscommissie Taxatie	West-Vlaanderen	
Frank Vissers	raadscommissie Opvolging	Antwerpen	Marnik De Haen
Tuur Ceuppens	Nederlandstalige gemeentelijke of provinciale ambtenaren	door Koning benoemd	
Koen Van De Vreken	gemeenschapsonderwijs	door Koning benoemd	
Johan Rutgeers	Nederlandstalig gesubsidieerd vrij onderwijs	door Koning benoemd	
Firmin Mees	officieel universitair onderwijs	door Koning benoemd	
Evy Van Beurden	Nederlandstalige federale ambtenaren	door Koning benoemd	
Anneleen Vandewynckel	secretaris-generaal	toegevoegd lid	
Bart Van Roy	jurist	toegevoegd lid	

De departementen

Leden	Provincie	Plaatsvervanger(s)
Departement 1 - Politiek en werking		
Bernard Vauterin (voorzitter)	West-Vlaanderen	
Philip Adam	Oost-Vlaanderen	Antoon Demuynck
Jos Leyssens	Vlaams-Brabant	Lut Vanden Broeck
Wim Van Opstal	Antwerpen	Ludo Haesevoets
Dominique Versluys	Limburg	Jan Van Breedam, Frank Vissers
Departement 2 - Beroep, recht en deontologie		
Lieve Joosten (voorzitter)	Antwerpen	Jef Heymans, Jean-Pierre de Jaegere, Frank Vissers
Walther Decléyn	Vlaams-Brabant	Dominic Van Clé
Ludo Haesevoets	Limburg	Peter Ketsman
Egied Vandezande	West-Vlaanderen	
Christian Van Soye	Oost-Vlaanderen	
Departement 3 - Stage en vorming		
Peter Ketsman (voorzitter)	Limburg	Dominic Tholen, Egide Meertens
Luc Brasseur	Vlaams-Brabant	
Antoon Demunck	Oost-Vlaanderen	Jean-Marie Molleman
Jean-Marc Luypaert, Jacky Tavernier	West-Vlaanderen	
Wim Van Opstal, Kris Minnen	Antwerpen	Jan Verbist, Luc Vaes, Catherine De Bie, Guy Dollez, Jef Heymans
Departement 4 - Externe betrekkingen		
Sara Van Rompaey (voorzitter)	Oost-Vlaanderen	Jean-Paul Decordier, Antoon Demuynck
Jan Debuyck	West-Vlaanderen	
Veronique Degroote	Antwerpen	Kris Minten, Marc Van Bortel
Lut Vanden Broeck	Vlaams-Brabant	Walther Decléyn, Chris Verhelst
Paul Vanhees	Limburg	Koen Claesen
Anneleen Vandewynckel		
Verantwoordelijke secretariaat:		
Jennifer Vandermosten		
Departement 5 - Communicatie		
Kati Lamens (voorzitter)	Vlaams-Brabant	Paul Van Welden, Marnik Dehaen
Pieter Goffin	Antwerpen	Wim Van Opstal, Jef Heymans
Dirk Medland	Limburg	Annick Deboes
Dirk Vanbecelaere - vervangen door Jean-Pierre Van Houtteghem	West-Vlaanderen	Jean-Pierre Vanhoutteghem
Henk Vanthuyne	Oost-Vlaanderen	
Anneleen Vandewynckel		
verantwoordelijke secretariaat:		
Erika Van Overbeke		

De raadscommissies

Leden	Provincie
Raadscommissie Onderzoek	
Lut Vanden Broeck (voorzitter)	Vlaams-Brabant
Annick Deboes	Limburg
Veronique Degroote	Antwerpen
Jean-Marc Luypaert	West-Vlaanderen
Dirk Mattheeuws	Oost-Vlaanderen
Raadscommissie Toegang tot het beroep	
Patrick Derycker (voorzitter)	Oost-Vlaanderen
Lieve Joosten	Antwerpen
Dominic Van Cle	Vlaams-Brabant
Koen Claesen	Limburg
Jean-Pierre Vanhoutteghem	West-Vlaanderen
juridisch assesor:	
Arsène Colpaert	Oost-Vlaanderen
Raadscommissie Stage	
Egide Meertens (voorzitter)	Limburg
Jean-Marie Molleman	Oost-Vlaanderen
Jacky Tavernier	West-Vlaanderen
Paul Van Welden	Vlaams-Brabant
Jan Verbist	Antwerpen
Raadscommissie Taxatie	
Luc Soete (voorzitter)	West-Vlaanderen
Luc Brasseur	Vlaams-Brabant
Leo Friant	Oost-Vlaanderen
Dirk Medland	Limburg
Marc Van Bortel	Antwerpen
Raadscommissie Opvolging	
Frank Vissers (voorzitter)	Antwerpen
Jan Debuyck	West-Vlaanderen
Marnik Dehaen	Vlaams-Brabant
Peter Ketsman	Limburg
Henk Vanthuyne	Oost-Vlaanderen

Provincie Antwerpen

Funcctie	Naam
Voorzitter	Veronique Degroote
Ondervoorzitter	Catherine De Bie
Secretaris	Pieter Goffin
Penningmeester	Wim Van Opstal
	Jan Van Breedam (†28/11/2010)
Afgevaardigde bij de Nationale Raad	Luc Vaes
Raadsleden	Kris Minnen
	Marc Van Bortel (vanaf eind 2010)
Plaatsvervangende raadsleden	Jan Verbist
	Lieve Joosten
	Jean-Pierre De Jaegere
	Guido Dollez
	Frank Vissers
	Jef Heymans
Rechtskundige assessoren	Bart Van de Venster
	Kristiaan Dehing
	Ralph De Wit
	Philip Lepere
Lokale werkingscel Onderzoek	Veronique Degroote
	Catherine De Bie
	Pieter Goffin
	Wim Van Opstal
	Jan Van Breedam (†28/11/2010)
	Luc Vaes
	Kris Minnen
Lokale werkingscel Opvolging	Catherine De Bie
	Frank Vissers
Lokale werkingscel Taxatie	Jean-Pierre De Jaegere
	Guy Dollez
	Jef Heymans
	Kris Minnen
	Marc Van Bortel
Lokale werkingscel Toegang tot het Beroep	Lieve Joosten
	Guy Dollez

Funcctie	Naam
Lokale werkingscel Stage	Jan Verbist
	Guy Dollez
	Kris Minnen
Tuchtraad	Wim Van Opstal
	Wim Van Opstal
	Jan Van Breedam (†28/11/2010)
	Luc Vaes
	Kris Minnen
	Jan Verbist
	Lieve Joosten
	Jean-Pierre De Jaegere
	Guy Dollez
Frank Vissers	
Marc Van Bortel	
Jef Heymans	

Provincie Oost-Vlaanderen

Funcctie	Naam
Voorzitter	Jean-Paul Decordier (tot 08/12/2011)
Ondervoorzitter	Dirk Mattheeuws
Secretaris	Jo Lefebure
Penningmeester	Jo Lefebure
Afgevaardigde bij de Nationale Raad	Philip Adam
Raadsleden	Leo Friant
	Sara Van Rompaey
	Henk Vanthuyne
Plaatsvervangende raadsleden	Joëlle De Bock
	Christian Van Soye
	Patrick Derycker
	Antoon Demuyndck
	Paul Vossaert (†08/03/2010)
	Roger Van Driessche INACTIEF
	Jean-Marie Molleman
Rechtskundige assessoren	Geert De Coninck
	Arsène Colpaert
Lokale werkingscel Onderzoek	Jean-Paul Decordier (tot 08/12/2011)
	Dirk Mattheeuws
	Jo Lefebure
	Philip Adam
	Leo Friant
	Sara Van Rompaey
	Henk Vanthuyne
Lokale werkingscel Opmvolging	
Lokale werkingscel Taxatie	
Lokale werkingscel Toegang tot het beroep	
Lokale werkingscel Stage	Philip Adam
	Leo Friant
	Sara Van Rompaey
	Henk Vanthuyne
	Joëlle De Bock
	Christian Van Soye
	Patrick Derycker
	Antoon Demuyndck
	Roger Van Driessche
	Jean-Marie Molleman

Functie	Naam
Tuchtraad	Leo Friant
	Sara Van Rompaey
	Henk Vanthuyne
	Joëlle De Bock
	Christian Van Soye
	Patrick Derycker
	Antoon Demuyndt
	Roger Van Driessche
	Jean-Marie Molleman

Provincie West-Vlaanderen

Funcctie	Naam
Voorzitter	Christophe Van Oyen
Ondervoorzitter	Jan Debuyck
Secretaris	Franki Maes
Penningmeester	Jan Debuyck
Afgevaardigde bij de Nationale Raad	Jean-Marc Luypaert
Raadsleden	Bernard Vauterin
	Pierre Tuypens
	Dirk Vanbecelaere
Plaatsvervangende raadsleden	Egied Vandezande
	Jacky Tavernier
	Luc Soete
	Willy Naert
	Marc Vandendries
	Jean-Pierre Vanhoutteghem
	Hubert Verhaeghe
Rechtskundige assessoren	Dirk Vermeersch
	Gerard Soete
Lokale werkingscel onderzoek	Christophe Van Oyen
	Jan Debuyck
	Franki Maes
	Jean-Marc Luypaert
	Dirk Vermeersch
Lokale werkingscel Opvolging	Jan Debuyck
	Christophe Van Oyen
	Jean-Marc Luypaert
	Franki Maes
	Dirk Vermeersch
Lokale werkingscel Taxatie	Luc Soete
	Pierre Tuypens
	Hubert Verhaeghe
Lokale werkingscel Toegang tot het beroep	Christophe Van Oyen
	Jan Debuyck
	Jean-Marc Luypaert
	Franki Maes
	Dirk Vermeersch

Funcctie	Naam
Lokale werkingscel Stage	Jacky Tavernier
	Dirk Vanbecelaere
	Egied Vandezande
	Jan Debuyck
	Jean-Marc Luypaert
	Willy Naert
	Pierre Tuypens
	Marc Vandendries
	Hubert Verhaeghe
	Tuchtraad
Pierre Tuypens	
Dirk Vanbecelaere	
Egied Vandezande	
Jacky Tavernier	
Luc Soete	
Willy Naert	
Jean-Pierre Vanhoutteghem	
Marc Vandendries	
Hubert Verhaeghe	

Provincie Vlaams-Brabant

Funcctie	Naam
Voorzitter	Jos Leyssens
Ondervoorzitter	Marnik Dehaen
Secretaris	Kati Lamens
Penningmeester	Lut Vanden Broeck
Afgevaardigde bij de Nationale Raad	Jos Leyssens
Raadsleden	Willy Alaerts
	Luc Brasseur
	Paul Van Welden
Plaatsvervangende raadsleden	Chantal Bonne
	Jan Vanderlinden
	Luc Vanautgaerden
	Chris Verhelst
	Walther Decléyn
	Dominic Van Clé
Rechtskundige assessoren	Pieter Jongbloet
	Willem Van Betsbrugge
	Steven Verbeke
	Geert Carlier
Lokale werkingscel Onderzoek (bureau)	Jos Leyssens
	Marnik Dehaen
	Kati Lamens
	Lut Vanden Broeck
Lokale werkingscel Opvolging (bureau)	Jos Leyssens
	Marnik Dehaen
	Kati Lamens
	Lut Vanden Broeck
Lokale werkingscel Taxatie	Luc Brasseur
	Willy Alaerts
	Lut Vanden Broeck
Lokale werkingscel Toegang tot het beroep (bureau)	Jos Leyssens
	Marnik Dehaen
	Kati Lamens
	Lut Vanden Broeck
Lokale werkingscel Stage	Paul Van Welden
	Chantal Bonne
	Jan Vanderlinden
	Chris Verhelst
Tuchtraad	Jan Vanderlinden
	Willy Alaerts
	Luc Brasseur
	Chantal Bonne
	Luk Vanautgaerden
	Walther Decléyn

Provincie Limburg

Funcctie	Naam
Voorzitter	Annick Deboes
Ondervoorzitter	Karla Menten
Secretaris	Dirk Medland
Penningmeester	Annick Deboes
Afgevaardigde bij de Nationale Raad	Freddy Thoelen
Raadsleden	Peter Ketsman
	Egide Meertens
	Ludo Haesevoets
Plaatsvervangende raadsleden	Paul Vanhees
	Dominic Tholen
	Jean-Louis Vandebriel
	Dominique Verboven
	Dominique Versluys
	Koen Claesen
Rechtskundige assessoren	Marc Similon
	Johan Dewez
	Peter Martens
Lokale werkingscel Onderzoek	Annick Deboes
	Karla Menten
	Dirk Medland
Lokale werkingscel Opvolging	Peter Ketsman
	Freddy Thoelen
Lokale werkingscel Taxatie	Dirk Medland
	Dominique Versluys
Lokale werkingscel Toegang tot het beroep	Freddy Thoelen
	Koen Claesen
Lokale werkingscel Stage	Egide Meertens
	Dominic Tholen
	Koen Claesen
	Freddy Thoelen
	Jean-Louis Vandebriel
	Paul Vanhees
	Dominique Verboven
Tuchtraad	Freddy Thoelen
	Paul Vanhees
	Dominic Tholen
	Jean-Louis Vandebriel
	Dominique Verboven
	Dominique Versluys
	Koen Claesen

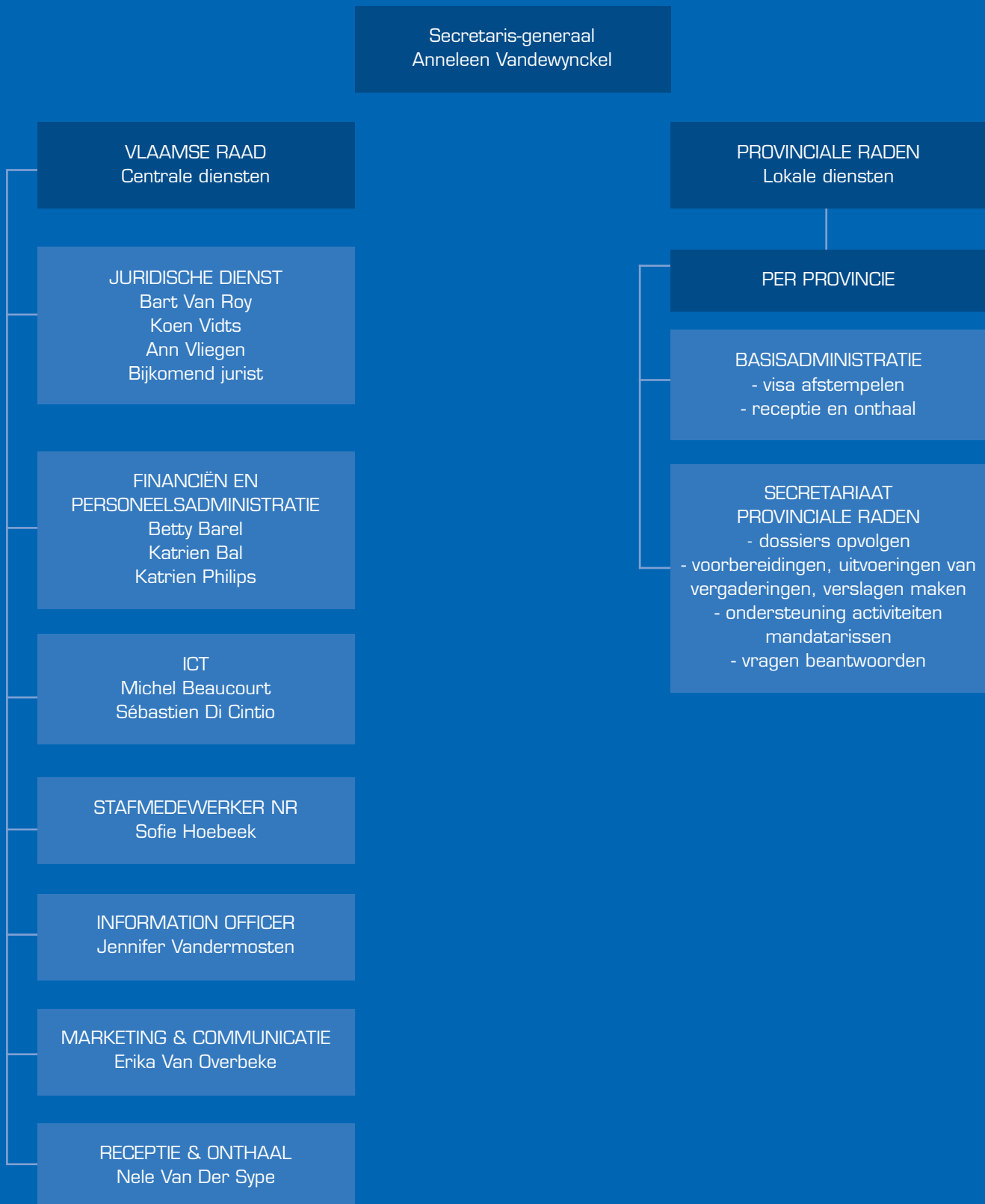
Raad van Beroep

Functie	Naam	Provincie	Plaatsvervanger
Voorzitter	Luc Janssens		Robert Thybergin
	Louis Meyer (+ 17/09/2010)		Emile Teirlinck
	Edward Hulpiau		Jean Van Der Eecken
Leden-architecten	Kati Lamens	Vlaams-Brabant	Paul Van Welden
	Leo Friant	Oost-Vlaanderen	Jean-Paul Decordier
	Karla Menten	Limburg	
Vervangende leden-architecten	Bernard Vauterin	West-Vlaanderen	Franki Maes
Griffiers	Frank Jodts		Patrick De Mey

Bijlage 2: Het personeelsbestand van de Vlaamse Raad situatie voorjaar 2012

De Vlaamse Raad

Secretaris-generaal	Anneleen Vandewynckel
Juridische dienst	Bart Van Roy
	Koen Vidts
	Ann Vliegen
	Bijkomend jurist
Financiën	Betty Barel
	Katrien Philips
Personeelsadministratie	Katrien Bal
ICT	Michel Beaucourt
	Sébastien Di Cintio
Stafmedewerker NR	Sofie Hoebeek
Information officer	Jennifer Vandermosten
Marketing & communicatie	Erika Van Overbeke
Receptie & onthaal	Nele Van Der Sype
West-Vlaanderen	Els Van Dael
	Katia Deneve
Oost-Vlaanderen	Eddy Van Der Vorst
	Nathalie Decruyenaere
	Sofie D'Hantschotter
Antwerpen	Lieve Gotemans
	Chris Joosen
	Cathy Janssens
Limburg	Caroline Cuyx
	Christy Vanderstraeten
Vlaams-Brabant	Nathalie De Clerck
	Kathleen Bauwens

□ Bijlage 3: De Orde van Architecten – Ledensbestand en geschiedenis *

Ledensbestand

Iedere architect moet zich aansluiten bij de provinciale raad van de provincie waar zijn hoofdactiviteit zich bevindt.

■ Aantal natuurlijke personen

In 2011 telde Vlaanderen 168 architecten meer dan in 2010, goed voor een totaal van 7.431 architecten in Vlaanderen, of 56% van het gehele architectenkorps in België. In Vlaanderen was Antwerpen de grootste groeier met de meeste architecten (2.078 architecten-28% van Vlaanderen), gevolgd door Oost-Vlaanderen (1.805 architecten - 24%). Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen kenden slechts een lichte groei naar respectievelijk 1.605 en 1.067 architecten. Met 876 architecten was Limburg wederom de hekkensluiter in 2011.

Alle Vlaamse provincies kenden een stijging van het aantal ingeschreven natuurlijke personen in 2011.

Aantal natuurlijke personen per landsgedeelte in 2011

Ook Wallonië kende een groeipatroon, verspreid over al haar provincies. Het aantal architecten in Wallonië nam toe met 156 natuurlijke personen, tot een totaal van 5.952. Procentueel was dit zelfs een iets hogere stijging dan in Vlaanderen. Waals-Brabant telde ook in 2011 met ruime voorsprong het grootste aantal architecten. Luik en Henegouwen haalden probleemloos de drempel van 1.000 architecten, terwijl Namen en Luxemburg net zoals in 2010 de kleinste provincies van het land waren.

Aantal natuurlijke personen per provincie in 2011 (gerangschikt per grootte):

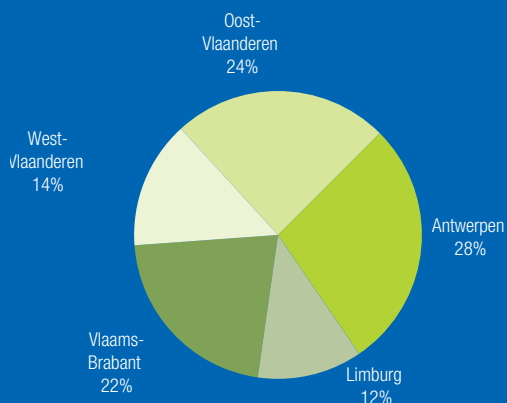
Provincie	Aantallen	Percentage	Provincie	Aantallen	Percentage
Antwerpen	2.078	28%	Waals-Brabant	2.533	43%
Oost-Vlaanderen	1.805	24%	Luik	1.431	24%
Vlaams-Brabant	1.605	22%	Henegouwen	1.105	19%
West-Vlaanderen	1.067	14%	Namen	555	9%
Limburg	876	12%	Luxemburg	328	6%
Vlaanderen	7.431	100%	Wallonië	5.952	100%
Nationaal totaal					13.383

*Bron: Orde van Architecten

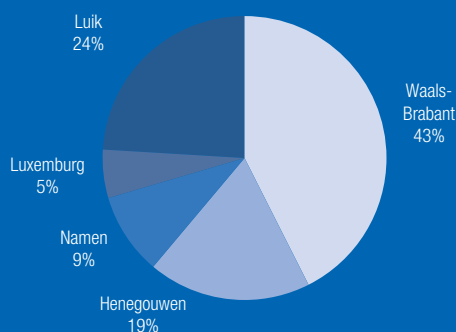
De grafieken en tabellen in bijlage 3 zijn opgesteld op basis van gegevens van de tabel van de Orde van Architecten en houden geen rekening met architecten die niet ingeschreven zijn op de tabel.

Procentueel ziet de verhouding tussen de provincies er als volgt uit:

Natuurlijke personen: procentuele spreiding per provincie in 2011 - Vlaanderen

Natuurlijke personen: procentuele spreiding per provincie in 2011 - Wallonië

■ Aantal architectenvennootschappen

Ten gevolge van de Wet-Laruëlle die in voege trad op 1 januari 2007, werd in de loop van de voorbije jaren een groeiend aantal architectenvennootschappen opgericht. De Wet-Laruëlle miktte onder meer op een verbeterde bescherming van de bouwheer door architecten een verplichte verzekering beroepsaansprakelijkheid op te leggen. Bovendien konden deze laatsten zich via hun zogenaamde Laruëlle-vennootschap als rechtspersoon inschrijven bij de Orde en zo hun persoonlijke aansprakelijkheid afschermen.

De hieronder weergegeven cijfers betreffen architectenvennootschappen conform de wet-Laruëlle. Over "gewone" vennootschappen opgericht door architecten bestaan geen statistieken.

Aan het einde van 2011 telde Vlaanderen 1.254 (59% van het nationale totaal) en Wallonië 857 Laruëlle-vennootschappen (41%). Zo kende Vlaanderen een stijging van 25% ten opzichte van 2010, Wallonië zag het aantal Laruëlle-vennootschappen met 19% stijgen.

Aantal rechtspersonen in 2011

Wat opvalt, is dat de verhoudingen tussen de provincies voor vennootschappen nagenoeg identiek zijn aan die van de natuurlijke personen in Wallonië. In Vlaanderen zijn deze gegevens ook wel gelijklopend, maar enkel Antwerpen en Limburg verhouden zich procentueel op dezelfde manier. Vlaams-Brabant verschuift zelfs naar een vierde plaats (213 vennootschappen, 17% van het Vlaamse totaal), ingehaald door West-Vlaanderen in aantal vennootschappen (224 vennootschappen, 18%)

Aantal Laruelle-vennootschappen per provincie in 2011 (gerangschikt per grootte)

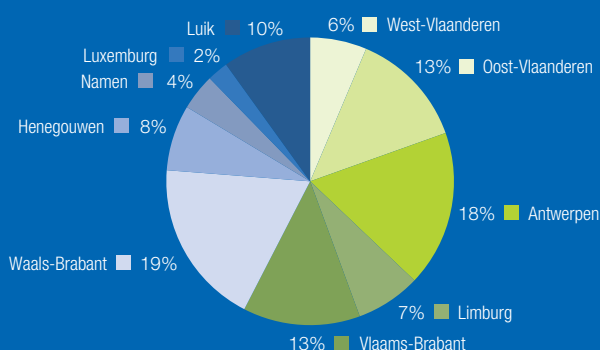
Provincie	Aantallen	Percentage	Provincie	Aantallen	Percentage
Antwerpen	347	28%	Waals-Brabant	374	44%
Oost-Vlaanderen	323	26%	Luik	199	23%
West-Vlaanderen	224	18%	Henegouwen	148	17%
Vlaams-Brabant	213	17%	Namen	94	11%
Limburg	147	12%	Luxemburg	42	5%
Vlaanderen	1.254	100%	Wallonië	857	100%
Nationaal totaal					2.111

■ Verhouding mannen/vrouwen

Hoewel nog altijd vooral mannen zich vestigen als architect, telt dit creatieve beroep steeds meer vrouwen. In de loop van 2010 groeide het aantal vrouwelijke architecten met 4,6%, en in 2011 met 6,4% tot een totaal van 3.976 vrouwen op nationaal vlak. Vlaanderen blijft, net zoals in voorgaande jaren, koploper met 58% van het nationaal aantal vrouwelijke architecten, en 55% van het nationaal aantal mannelijke architecten in 2011. In Wallonië was de groei in architectenkorps opnieuw grotendeels te danken aan de aansluiting van vrouwelijke architecten bij de Frans- en Duitstalige Raad van de Orde, die gestegen is met wel 6,9% in vergelijking met 2010.

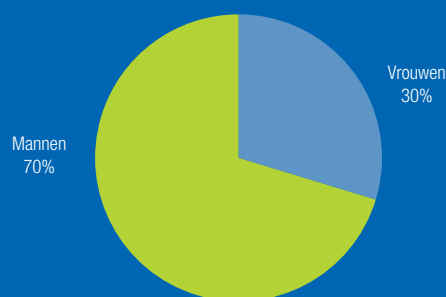
2011	Vrouwen	%	Mannen	%
Vlaanderen	2.289	58%	5.142	55%
Wallonië	1.687	42%	4.265	45%
Nationaal	3.976	100%	9.407	100%

Aantal vrouwen per provincie in 2011

Waals-Brabant draagt het grootste aantal vrouwelijke architecten bij aan het nationale geheel (19%), gevolgd door Antwerpen (18%).

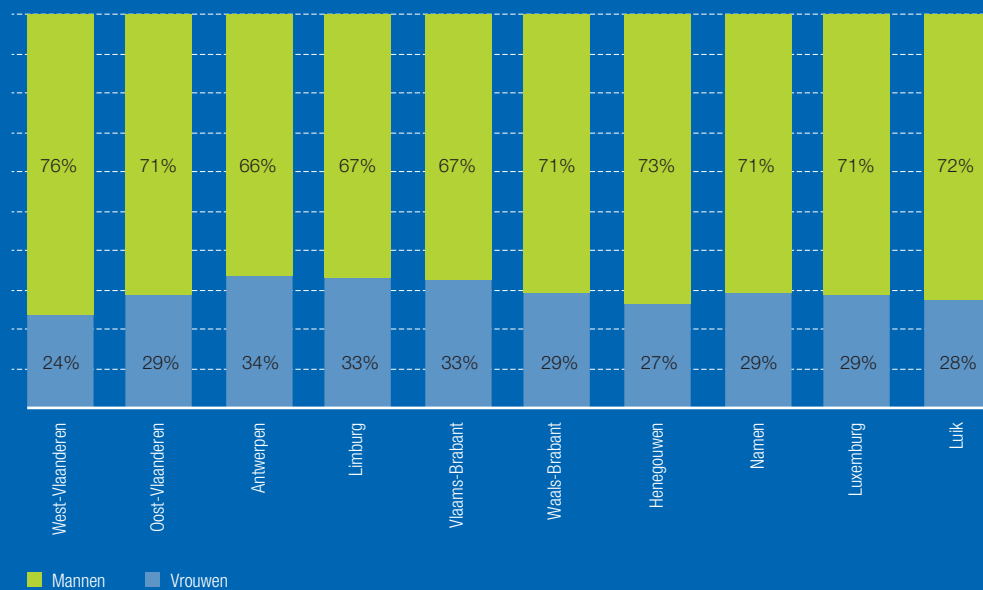
Verdeling mannen/vrouwen (België)

De verhouding mannen/vrouwen in de twee taalgebieden is gelijkaardig aan het nationaal gegeven. Nationaal geeft dat een verhouding van 30% vrouwen en 70% mannen.

West-Vlaanderen is de provincie met het procentueel laagste aantal vrouwen in deze branche, gevolgd door Oost-Vlaanderen. De andere Vlaamse provincies overstijgen het nationaal gemiddelde wat het aandeel vrouwen betreft, met Antwerpen als koploper.

Verdeling mannen/vrouwen (per provincie)

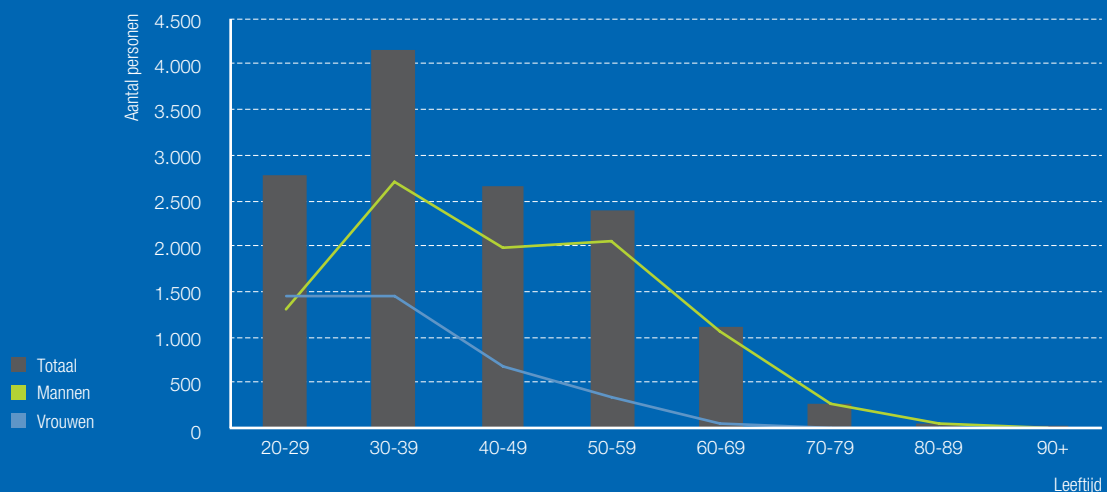
Leeftijd

Het grootst aantal ingeschreven architecten (31%) heeft een leeftijd tussen 30-39 jaar. Voor de aanvangsjaren van de carrière (d.i. 20-29 jaar) zijn meer vrouwen ingeschreven, mannen nemen echter onverminderd het leeuwendeel op vanaf de leeftijdscategorie 30-39 jaar.

Onderstaande grafiek toont ook dat vrouwen minder lang in het architectencircuit blijven. Vanaf 40 jaar gaat het aantal geregistreerde vrouwelijke architecten pijlsnel omlaag. Bij mannen zien we de scherpste daling pas vanaf 60 jaar.

Ook rond en na de pensioensleeftijd zijn het voornamelijk mannen die de sector vertegenwoordigen. De verdeling wat leeftijd betreft is grotendeels dezelfde in beide taalgemeenschappen.

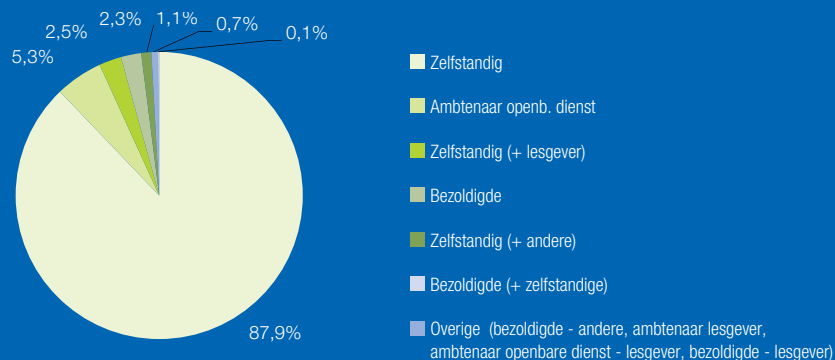
Aantal architecten per leeftijdscategorie - 2011 (België)

■ Deontologisch statuut

De meeste architecten in België zijn zelfstandig, maar een architect kan zijn beroep onder verschillende hoedanigheden uitoefenen. Dat gaat soms gepaard met bepaalde beperkingen. Zo mag bijvoorbeeld een architect die als ambtenaar voor de Regie der Gebouwen werkt, geen zelfstandige opdrachten aannemen.

Deontologisch statuut in 2011 (België)

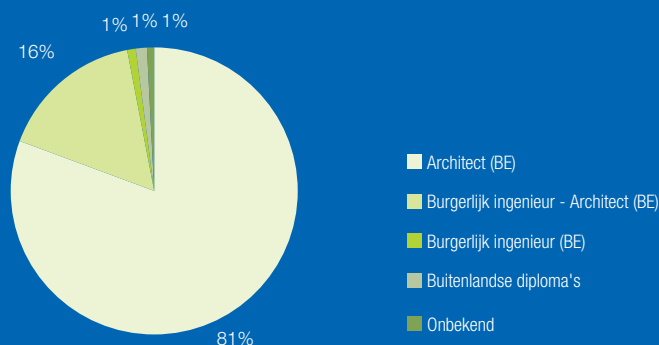

■ Diploma

Verschillende diploma's kunnen toegang geven tot de uitoefening van het beroep van architect in België. Het merendeel van de in België ingeschreven architecten hebben een diploma van architect, behaald in België. Op de tweede plaats komen architecten met een diploma burgerlijk ingenieur-architect (16%). De andere erkende diploma's, vaak uit EU landen, vormen een verwaarloosbaar aandeel.

Diploma's	Aantal architecten	%
Architect (BE)	10.776	81%
Burgerlijk ingenieur - architect (BE)	2.180	16%
Burgerlijk ingenieur (BE)	128	1%
Buitenlandse diploma's	168	1%
Onbekend	108	1%
Nationaal totaal	13.360	100%

Diploma's in 2011 (België)

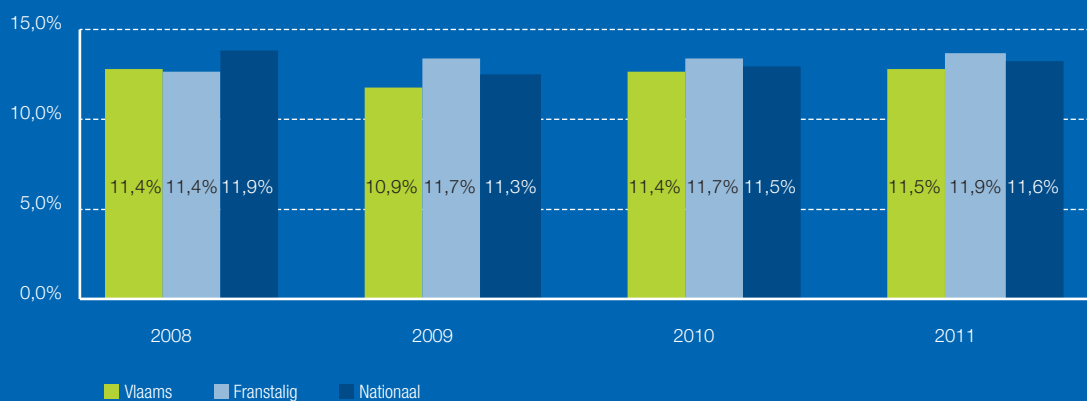

■ Stagiairs

Iedere afgestudeerde die het beroep van architect wil uitoefenen, moet eerst een stage doorlopen. De Orde oefent daarop toezicht uit. Na twee jaar wordt beoordeeld of de stagiair klaar is om opgenomen te worden op de tabel en dus om volwaardig het beroep van architect te kunnen uitoefenen.

Eind december 2011 waren er 1.558 stagiairs ingeschreven bij de Orde op nationaal vlak. Dat betekent dat 11,6% van de architecten stagiair is, een verhouding die vergelijkbaar is in beide landsgedeelten.

Stagiairs: % van het architectentotaal

Jaar	Stagiairs			Architecten			Datum telling
	Vlaams	Franstalig	Nationaal	Vlaams	Franstalig	Nationaal	
2008	800	719	1.519	7.013	5.700	12.713	18/01/2009
2009	776	668	1.444	7.119	5.696	12.815	22/01/2010
2010	827	679	1.506	7.263	5.796	13.059	3/01/2011
2011	852	706	1.558	7.431	5.952	13.383	21/12/2011

Bovenstaande cijfers tonen het totaal aantal ingeschreven stagiairs onafhankelijk van de inschrijvingsdatum. Als we kijken naar het aantal nieuwe (eerste) inschrijvingen, zien we dat dit bij benadering ongeveer de helft van het totaal aantal stagiairs is in België:

Jaar	Aantal nieuwe inschrijvingen (raming)
2008	681
2009	677
2010	702
2011	706

De verhouding mannen/vrouwen is bij stagiairs met een 50/50 verdeling in evenwicht, in tegenstelling tot het hele architectenkorps, waar mannen 70% van architecten vertegenwoordigden in 2011. Dit gegeven kan deels verklaard worden door het feit dat vrouwen ook vroeger stoppen met hun architectencarrière.

Verdeling mannen/vrouwen stagiairs in 2011 (België)

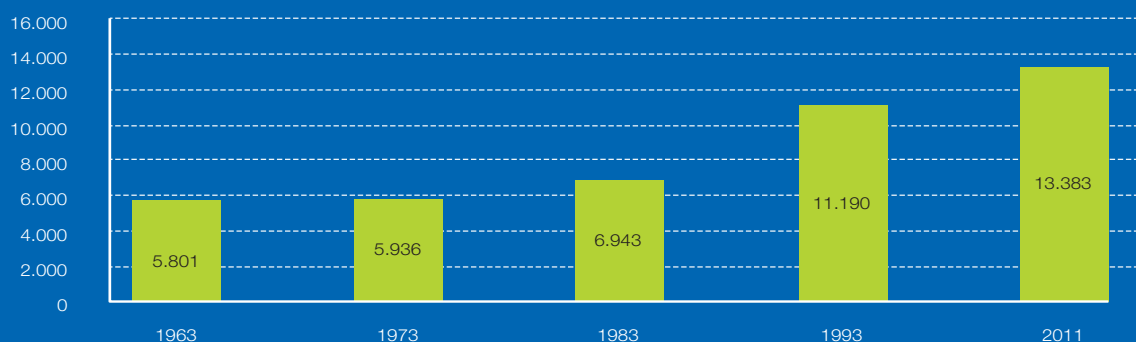

Geschiedenis

- 26 juni 1963 Oprichting van de Orde van Architecten.
- September 2005 Aan Vlaamse zijde worden de raadscommissies en departementen in het leven geroepen. Dit betekent een grote stap in de hervorming van de Orde. De mandatarissen worden geïnstalleerd in de nieuwe werkingstructuur.
- 30 september 2005 De Nationale Raad beslist unaniem tot een grondige hervorming door een wijziging van de wet van 26 juni 1963. De nodige maatregelen worden getroffen om te komen tot een autonome werking.
- November 2005 De Nederlandstalige Raad van de Orde van Architecten wordt de Vlaamse Raad fv.
- 16 september 2009 De Vlaamse Raad fv houdt in Leuven zijn eerste algemene vergadering en zet daarmee een verdere stap in de hervorming van de Orde.

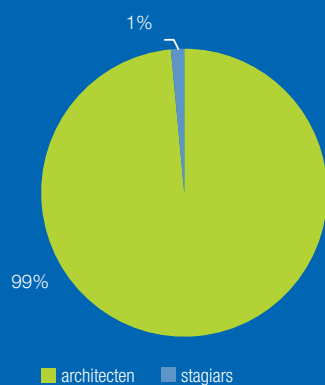
De Orde van Architecten bestaat meer dan 45 jaar en is in die periode sterk gegroeid. Vandaag telt de Orde van Architecten meer dan 13.000 leden, een stijging van 131% (ruim een verdubbeling in vergelijking met 1963). Tussen 2010 en 2011 kwamen er 324 architecten bij, opnieuw een honderd meer dan het jaar voordien.

Evolutie aantal leden

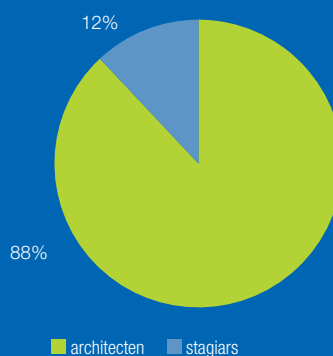

Ook het aantal stagiairs groeide gestaag, niet alleen in aantal, maar ook verhoudingsgewijs. In 1963-1964, het eerste jaar dat zij operationeel was, telde de Orde 5 801 inschrijvingen, waaronder slechts 87 stagiairs (1%). In 2011 namen stagiairs met ongeveer 12% een aanzienlijk groter aandeel van het Belgisch architectenkorps in.

Verhouding stagiairs/architecten in 1963 (België)

Verhouding stagiairs/architecten in 2011 (België)

In 1964 kwam de Orde aan een zakencijfer van 11,6 miljoen Belgische frank (287 500 euro) en telde zij 13 personeelsleden. Twintig jaar later bedroeg het zakencijfer 51,9 miljoen Belgische frank (1 287 500 euro) en waren er 21 personeelsleden in dienst. In 2009 bedraagt het budget 5.913.000 euro en verdubbelt het aantal personeelsleden, vergeleken met 1983.

De ledenbijdrage is in de loop van de jaren gestegen van 2.000 Belgische frank (49,58 euro) in 1964 tot 3.000 frank (74,37 euro) in 1973, 8.250 frank (204,51 euro) in 1983 en 490 euro in 2005. In 2008 werd de bijdrage teruggebracht tot 450 euro, Vanaf 2011 bedraagt de bijdrage 480 euro.

□ Bijlage 4: Doelstelling en werking van ACE

De Architects' Council of Europe ACE vertegenwoordigt het architectenberoep op Europees niveau. De lidorganisaties van de ACE, die voortdurend in aantal toenemen, zijn de reglementaire instanties en beroepsverenigingen die het beroep op nationaal niveau vertegenwoordigen in alle lidstaten van de Europese Unie (EU), in de kandidaat EU-landen, in Noorwegen en in Zwitserland. Zodoende vertegenwoordigt de ACE de belangen van circa 480 000 architecten in 33 Europese landen (cijfers voor 2009). De organisatie heeft haar zetel en secretariaat in Brussel.

Een van de essentiële taken van de ACE houdt in dat de organisatie de ontwikkelingen op EU-niveau op de voet volgt. De ACE wil zo kunnen anticiperen op de elementen in het politieke beleid en de wetgeving van de Europese Unie, die een impact hebben op de architectuurpraktijk, de kwaliteit en de duurzaamheid van onze bebouwde omgeving.

De objectieven van ACE

- De architecturale kwaliteit van de bebouwde omgeving verbeteren.
- Duurzame ontwikkeling in de bouwsector bevorderen.
- Hoge normen voor de kwalificaties van architecten waarborgen.
- Kwaliteit in de architectuurpraktijk bepleiten.
- Ten volle rekening houden met de noden van de gebruiker.
- Grensoverschrijdende beroepspraktijken ondersteunen.
- Het imago van het beroep versterken.
- Architectuur in Europa promoten.

De activiteiten van ACE

De werking van de ACE is georganiseerd rond drie thema's die elk ingedeeld zijn in verschillende werkgroepen.

- Thema 1: toegang tot het beroep (Access to the Profession)

Werkgroepen:

- opleiding en vorming (Education and Training),
- beroepskwalificatierichtlijnen (Professional Qualifications Directive),
- beroepservaring, stage (Professional Experience),
- accreditatie/validatie (Accreditation/Validation),
- contacten met aanverwante beroepen (Interface with Sister Professions).

- Thema 2: beroepspraktijk (Practice of the Profession)

Werkgroepen:

- richtlijnen voor prestaties van diensten in EU-staten en kwaliteitsbeleid (Services in the Internal Market and Quality Policy),
- handel in diensten (Trade in Architecture Services),
- gezondheid en veiligheid (Health and Safety),
- publieke en private architectuuropdrachten (Procurement of Architectural Services),
- kostinformatiesystemen (Cost Information Systems),
- verzekering (Insurance and Professional Liability),
- conflictoplossing (Dispute Resolution).

■ Thema 3: architectuur en levenskwaliteit (Architecture and Quality of Life)

Werkgroepen:

- milieu en duurzame architectuur (Environment and Sustainable Architecture),
- stedenbouwkundige vraagstukken (Urban Issues),
- cultureel erfgoed (Cultural Heritage),
- huisvesting (Housing),
- kwaliteitsindicatoren van de bebouwde leefomgeving - openbare ruimtes (Indicators of Quality of the Built Environment – Public Spaces),
- onderzoek (Research).

Bijlage 5: Belgische vertegenwoordigers bij de ACE (vanaf 2011)

	Current delegate	E-mail
ACE Finance Committee	Nathalie Huygens Evy Van Beurden	nathalie.huygens@regiedesbatiments.be Evy.vanbeurden@builingsagency.be
Head of Delegation	Michel Procès	m.proces@brutele.be
President	Michel De Keyser	Michel.Dekeyser@atelier-delta.be
CEO/Secretary General/Director	Anneleen Vandewynckel Frédéric Lapôtre	avdw@ordevanarchitecten.be direction@ordredesarchitectes.be
Information/Communication correspondent	Sara Van Rompaey	sara.vanrompaey@skynet.be
Delegates Nationale Raad	Michel Procès Sara Van Rompaey	m.proces@brutele.be sara.vanrompaey@skynet.be

THEMATIC AREA 1: ACCESS TO THE PROFESSION

Coordinator: Wolfgang Haack (DE) – Vice-Coordinator: Constantinos Belimpassakis (EL)

Education	Michel Procès	m.proces@brutele.be
Ferenc Makovenyi (HU), Chair	Johan Rutgeerts	johan.rutgeerts@skynet.be
Professional Qualifications Directive	Michel Procès	m.proces@brutele.be
Toal O Muire (IE), Chair	Jos Leyssens	info@licencetobuild.be
Professional Experience	Michel Procès	m.proces@brutele.be
Michel Procès (BE), Chair	Jacky Tavernier	mail@jtart.be
Accreditation / Validation	Jos Leyssens	info@licencetobuild.be
Sarah Lupton (UK), Chair	Michel Procès	m.proces@brutele.be

THEMATIC AREA 2: PRACTICE OF THE PROFESSION

Coordinator: Pawel Kobylanski (PL) Vice-coordinators: Georg pendl (AT) & Pierre-Henri Schmutz

Architectural Design Contests	Evy van Beurden	Evy.vanbeurden@builingsagency.be
G. Pendl (AT), Chair	Jos Leyssens	info@licencetobuild.be
Trade in Services	Bernard Vauterin	vauterin@pacer.be
Ian Pritchard (UK), Chair		
Scope of Services	Stephan Stouffs	stouffs@idstudio.be
P. Ridgway (FR), Chair	Philippe Vermeren	philippe.vermeren@skynet.be
Health and Safety	Jean-Marie Fauconnier	fauconnier.jeanmarie@skynet.be
J. Graby (IE), Chair	Pierre Tuypens	p.tuypens@skynet.be
Services in the internal Market	Philip Adam	philip.adam@telenet.be
D. Falla (UK), Chair	Frédéric Segers	fse@ordredesarchitectes.be
Insurance	Jean-Philippe Brodsky	brodsky@grollet-partners.be
Steven Daelman (BE), Chair	Steven Daelman Koen Van de Vreken	architect.daelman@telenet.be koen.vandevreken@telenet.be
Public Procurement	Evy van Beurden	Evy.vanbeurden@builingsagency.be
T. Maibaum (DE), Chair	Nathalie Huygens Bernard Voglet Jef Heymans	nathalie.huygens@regiedesbatiments.be b.voglet@arbredor.be jef.heyman@skynet.be

THEMATIC AREA 3: ARCHITECTURE AND QUALITY OF LIFE

Coordinator: Lionel Dunet (FR)

Vice-coordinator: Mauro Latini (IT)

Environment and Sustainable Architecture
D. Borak (CZ), ChairAndré de Herde
Dirk Mattheeuwsdeherde@arch.ucl.ac.be
info@projectadvies.beUrban Issues
A. Borghi (IT), Chair

Sara Van Rompaey

sara.vanrompaey@skynet.be

Housing
P. Colombier (FR), Chair

Jos Leyskens

info@licencetobuild.be

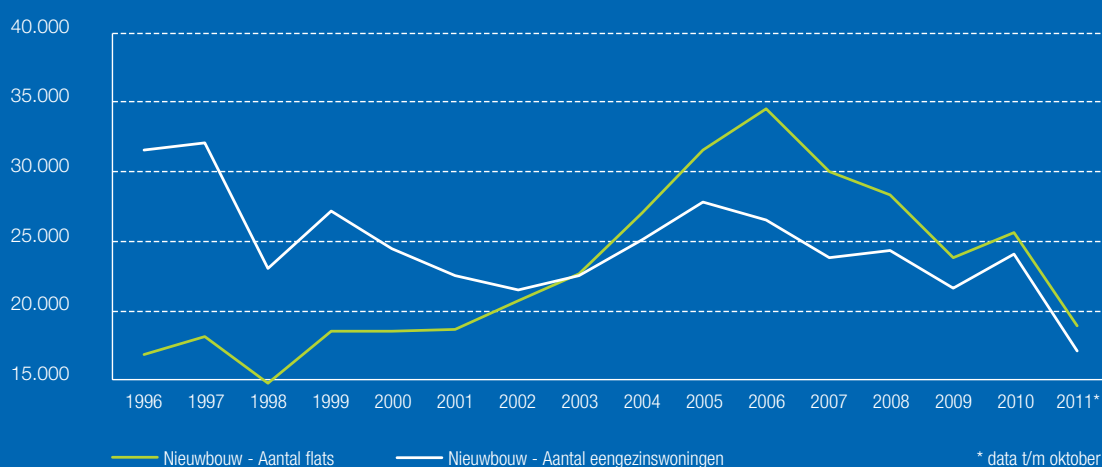
□ Bijlage 6: De architectuurscholen in de Vlaamse Gemeenschap

- **Artesis Hogeschool Antwerpen - Henry van de Velde Architectuurwetenschappen**
 Mutsaardstraat 31
 2000 Antwerpen
 +32 (0)3 205 61 70
www.artesis.be/architectuurwetenschappen/
- **Hogeschool voor Wetenschap en Kunst – Sint-Lucas Architectuur Campus Brussel**
 Paleizenstraat 65-67
 1030 Brussel
 +32 (0)2 242 00 00
www.architectuur.sintlucas.wenk.be
- **Hogeschool voor Wetenschap en Kunst – Sint-Lucas Architectuur Campus Gent**
 Hoogstraat 51
 9000 Gent
 +32 (0)9 225 10 00
www.architectuur.sintlucas.wenk.be
- **Vrije Universiteit Brussel – Architectonische Ingenieurswetenschappen**
 Pleinlaan 2
 1050 Brussel
 +32 (0)2 629 28 40
www.vub.ac.be/ARCH/index.php
- **Provinciale Hogeschool Limburg – Arts & Architecture**
 Universitaire campus - Agoralaan (gebouw E)
 3590 Diepenbeek
 +32 (0)11 24 92 00
<http://www.phl.be/eCache/DEF/11/577.html>
- **Universiteit Gent - Faculteit Ingenieurswetenschappen**
 Jozef Plateastraat 22
 9000 Gent
 +32 (0)9 264 37 42
www.architectuur.ugent.be
- **Katholieke Universiteit Leuven - Faculteit Ingenieurswetenschappen**
 Kasteelpark Arenberg 1
 3001 Heverlee
 +32 (0)16 32 13 61
www.asro.kuleuven.be

Bijlage 7: De bouwconjunctuur in 2011

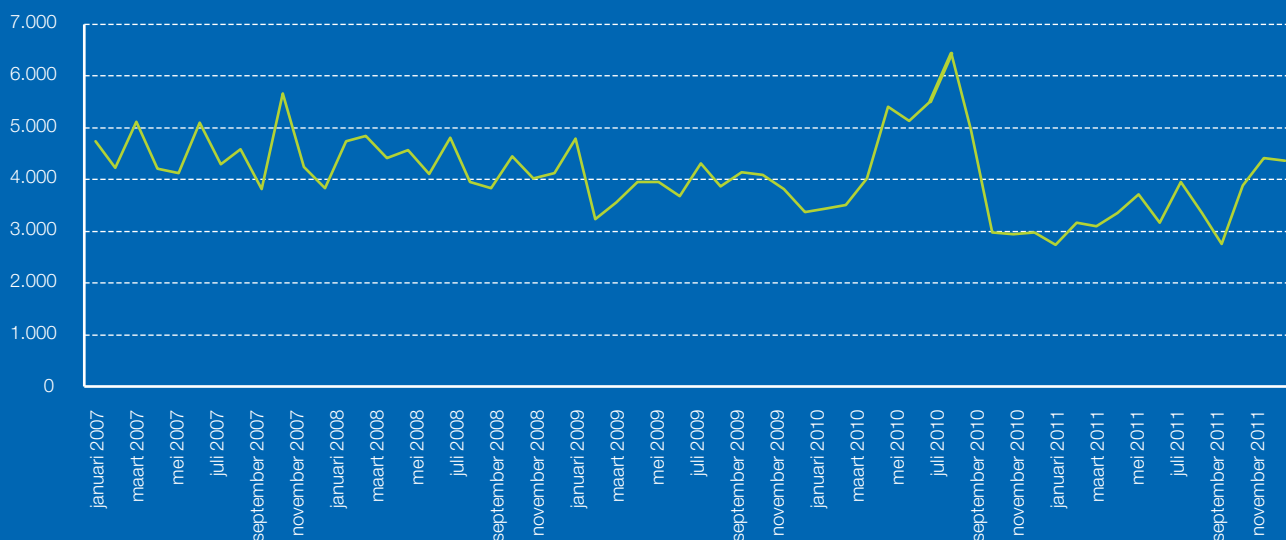
Het aantal opdrachten voor architecten volgt de economische conjunctuur in de bouwnijverheid. In de periode januari-oktober 2011 kende het aantal nieuwbouwvergunningen een steile daling (-18%) in vergelijking met dezelfde periode in 2010. Er werden bijna 8.000 vergunningen minder uitgereikt voor residentiële nieuwbouwwoningen.

Bouwvergunningen uitgereikt voor residentiële nieuwbouw in België

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische informatie

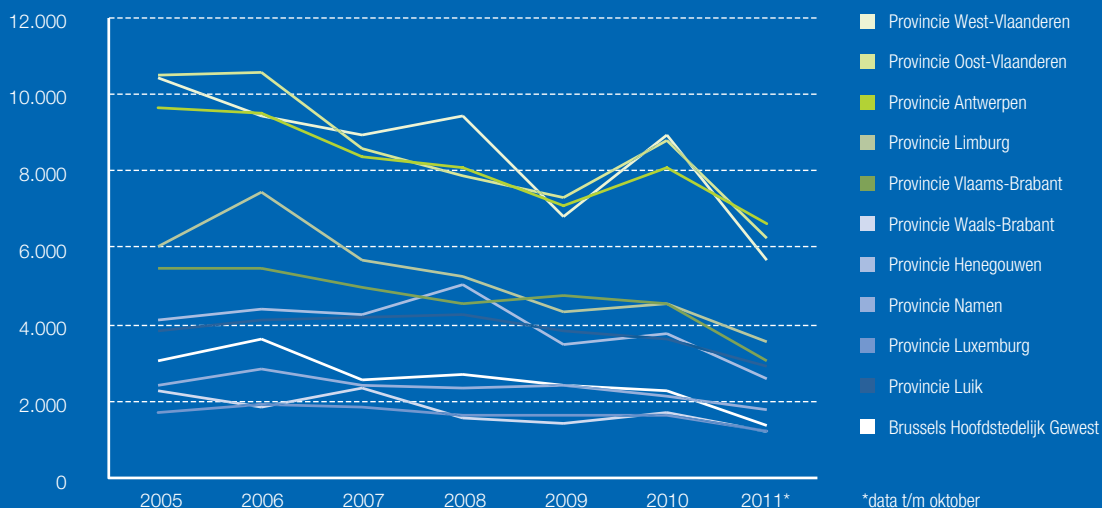
Residentiële nieuwbouw bouwvergunningen - aantal woningen in België

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische informatie

Wanneer we kijken naar de verschillende provincies en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, merken dat de daling in de uitreiking van nieuwbouwvergunningen in België het grootst was in Luik, gevolgd door Oost-Vlaanderen. De andere provincies maakten een minder uitgesproken daling door.

Bouwvergunningen uitgereikt voor residentiële nieuwbouw - provincies en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

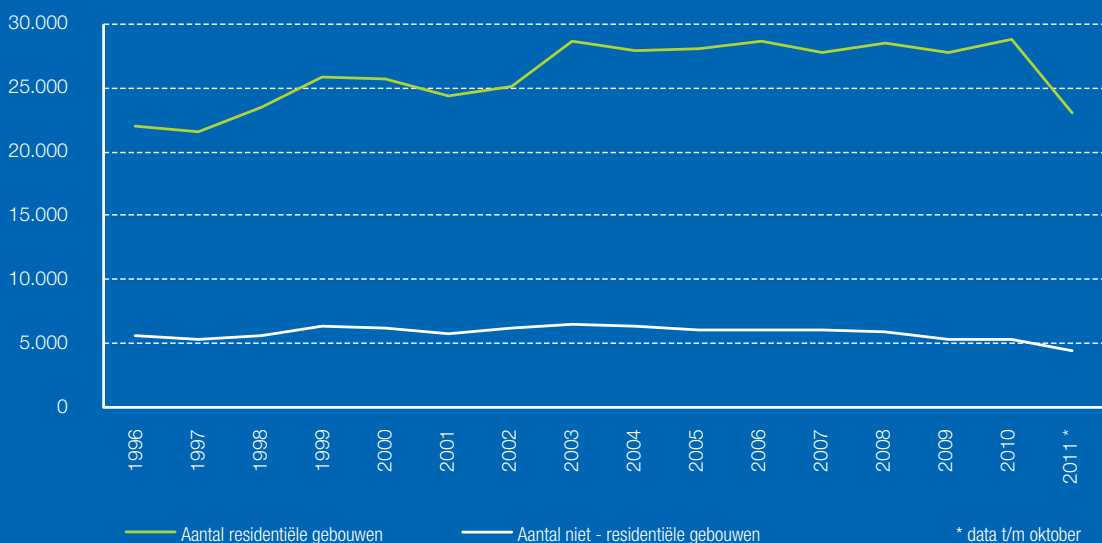

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische informatie

De renovatiemarkt maakte een vergelijkbare trend door als de nieuwbouwmkt. In 2011 merken we bij residentiële gebouwen echter een voelbare inkringing op van de renovatiemarkt, met het aantal bouwvergunningen op het niveau van 1998. Ook niet-residentiële renovaties kenden een vermindering in het aantal verleende vergunningen, tot het laagste punt sinds de meting.

Het verdwijnen van de energiebesparende maatregelen van de federale overheid zal ook een impact hebben op het bouwen en verbouwen in 2012. Enkel voor contracten die voor 28 november 2011 werden ondertekend, kon men nog aanspraak maken op een belastingvermindering voor het inkomstenjaar 2011.

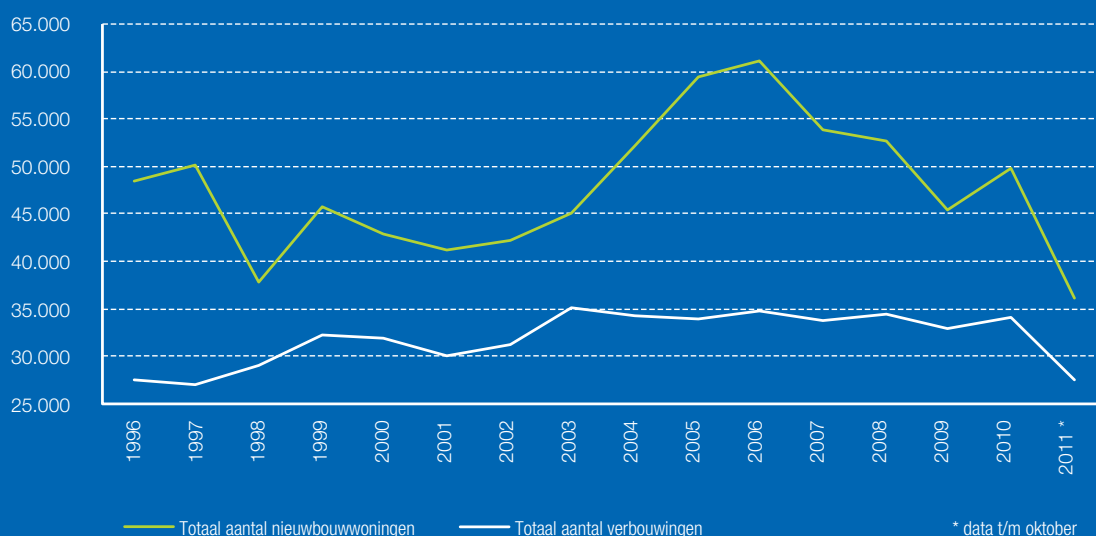
Bouwvergunningen uitgereikt voor renovaties in België

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische informatie

Het topjaar voor nieuwbouwwoningen blijft 2006, wanneer over de 60 000 vergunningen voor nieuwbouwwoningen werden uitgereikt. Voor renovaties was 2006 het op één na beste jaar met net onder 35 000 vergunningen, net wat minder dan in 2003. In 2010 leek de markt zich even te herstellen na de dip die ontstond door de crisis in 2008. De economische crisis laat zich echter opnieuw voelen in 2011. Dit samen met de afbouw van federale bouwpremies is nefast voor de bouwsector. Gehoopt wordt dat de tegemoetkomingen van de Vlaamse Overheid in 2012 de sector opnieuw een duwtje in de rug zullen bieden en de schade voor de bouwsector zal beperken.

Nieuwbouw t.o.v. renovaties in België

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische informatie

Bij de interpretatie van de cijfers moeten we wel rekening houden met het feit dat niet voor alle renovaties een vergunningsplicht geldt. Sinds 1 december 2010 werd de vergunningsplicht in vele gevallen vervangen door de meldingsplicht (meer informatie op www.ruimtelijkeordening.be). De reële renovatiecijfers kunnen dan ook afwijken van de gegevens vermeld in dit hoofdstuk.

Nieuwbouw: woningen	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011*
Aantal bouwvergunningen voor nieuwbouw ééngezinshuizen	20.689	22.597	27.086	31.608	34.487	30.082	28.329	23.760	25.607	18.936
Aantal bouwvergunningen voor nieuwbouw appartementen	21.467	22.498	25.144	27.776	26.596	23.841	24.297	21.658	24.111	17.121
Totaal aantal nieuwbouwwoningen	42.156	45.095	52.230	59.384	61.083	53.923	52.626	45.418	49.718	36.057
Renovatie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011*
Aantal bouwvergunningen voor verbouwingen van woongebouwen	25.159	28.717	27.977	28.014	28.734	27.792	28.526	27.723	28.840	23.078
Aantal bouwvergunningen voor verbouwingen van niet-woongebouwen	6.117	6.408	6.325	5.988	6.073	5.968	5.861	5.224	5.242	4.464
Totaal aantal verbouwingen	31.276	35.125	34.302	34.002	34.807	33.760	34.387	32.947	34.082	27.542

Bron: FOD Economie - Algemene Directie Statistiek en Economische informatie

* data t/m oktober

Colofon

Colofon

■ Vlaamse Raad

Koningsstraat 144, 1000 Brussel
 Tel. +32 (0)2 643 62 00
 Fax +32 (0)2 643 62 19
 E-mail vlaamse.raad@ordevanarchitecten.be

■ Nederlandstalige provinciale raden

RAAD ANTWERPEN

Rucaplein 104, 2610 Wilrijk
 Tel. +32 (0)3 239 78 58
 Fax +32 (0)3 218 62 67
 E-mail raad.antwerpen@ordevanarchitecten.be

RAAD LIMBURG

Gouverneur Roppesingel 51, 3500 Hasselt
 Tel. +32 (0)11 28 30 77
 Fax +32 (0)11 28 30 76
 E-mail raad.limburg@ordevanarchitecten.be

RAAD VLAAMS-BRABANT

Akenkaai 51a, 1000 Brussel
 Tel. +32 (0)2 204 01 20
 Fax +32 (0)2 204 01 29
 E-mail raad.brabant@ordevanarchitecten.be

RAAD WEST-VLAANDEREN

Oude Zak 35/1, 8000 Brugge
 Tel. +32 (0)50 33 47 66
 Fax +32 (0)50 34 66 17
 E-mail raad.west-vlaanderen@ordevanarchitecten.be

RAAD OOST-VLAANDEREN

Huis van de Bouw, Tramstraat 59
 9052 Zwijnaarde
 Tel. +32 (0)9 241 80 70
 Fax +32 (0)9 241 80 79
 E-mail raad.oost-vlaanderen@ordevanarchitecten.be

■ Nederlandstalige Raad van Beroep

Koophandelsplein 23, 9000 Gent
 Tel. +32 (0)9 267 41 11
 Fax +32 (0)9 267 41 23

■ Conseil Francophone et Germanophone

Rue du Moulin à Papier 55, 1160 Auderghem
 Tel. +32 (0)2 643 61 00
 Fax +32 (0)2 646 61 10
 E-mail secretariat.cfgoa@ordredesarchitectes.be

■ Franstalige provinciale raden

CONSEIL DU BRABANT-WALLON

Rue du Moulin à Papier 55, 1160 Auderghem
 Tel. +32 (0)2 626 10 40
 Fax +32 (0)2 626 10 49
 E-mail conseil.bcbw@ordredesarchitectes.be

CONSEIL DU HAINAUT

Résidence Le Lucidel
 Rue P.J. Duménil 7 boîte 14 – 6e étage, 7000 Mons
 Tel. +32 (0)65 33 81 67
 Fax +32 (0)65 33 46 18
 E-mail conseil.hainaut@ordredesarchitectes.be

CONSEIL DU LIÈGE

Quai des Ardennes 12, 4020 Liège
 Tel. +32 (0)4 342 27 60
 Fax +32 (0)4 343 81 47
 E-mail conseil.liege@ordredesarchitectes.be

CONSEIL DU LUXEMBOURG

Avenue Général Patton 148, 6700 Arlon
 Tel. +32 (0)63 22 10 01
 Fax +32 (0)63 23 20 36
 E-mail conseil.luxembourg@ordredesarchitectes.be

CONSEIL DU NAMUR

Résidence Paola
 Avenue Gouverneur Bovesse 117 boîte 31, 5100 Jambes
 Tel. +32 (0)81 30 25 01
 Fax +32 2 (0)81 30 76 23
 E-mail conseil.namur@ordredesarchitectes.be

■ Franstalige Raad van Beroep

Quai des Ardennes 12, 4020 Liège

■ Nationale Raad

Livornostraat 160/2, 1000 Brussel
 Tel. +32 (0)2 627 88 10
 Fax +32 (0)2 627 88 19
 E-mail nationale.raad@cnoa-nroa.be

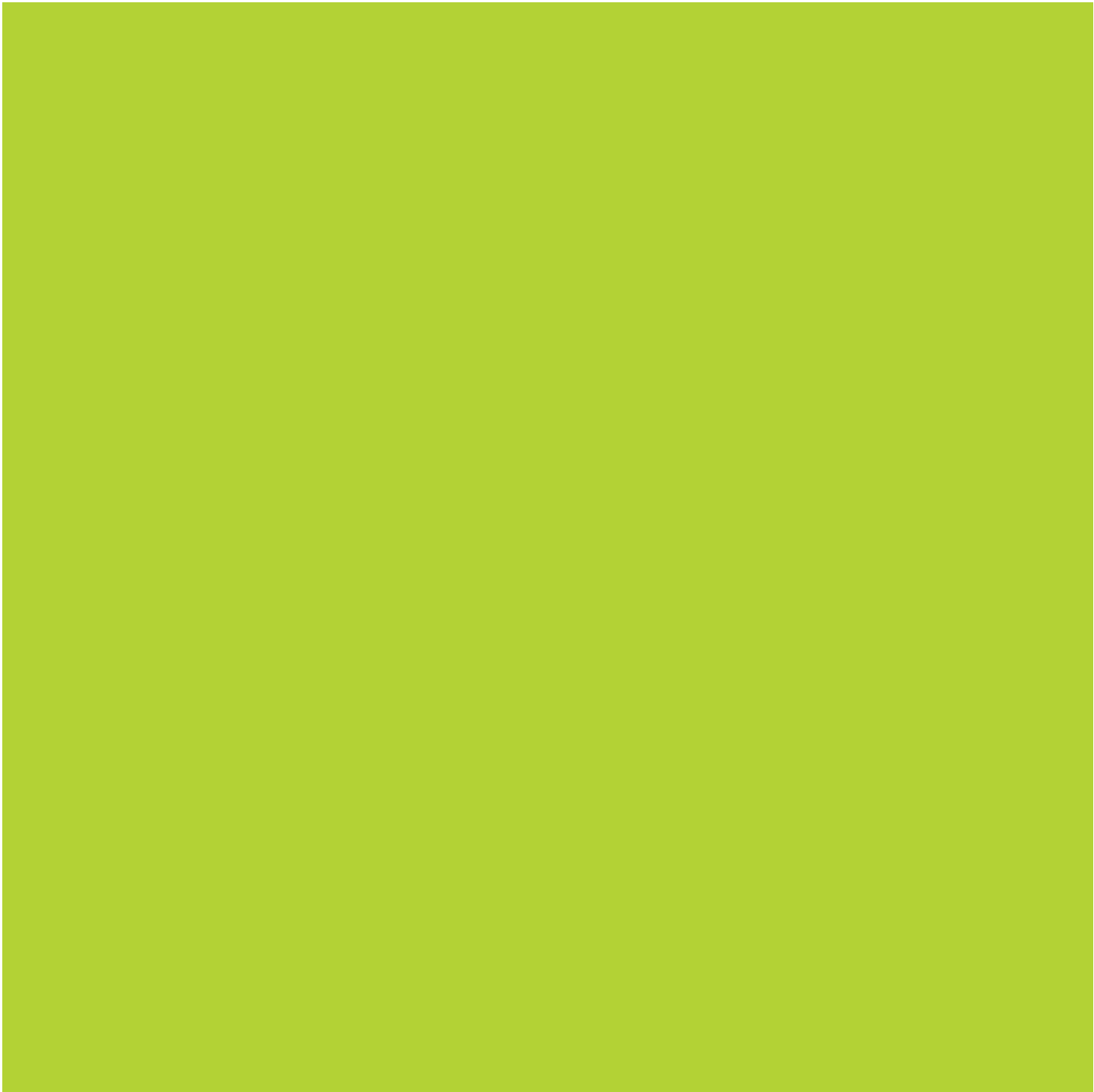
■ Colofon

Realisatie: PurePrint

■ BEELDMATERIAAL

o.a. met dank aan:
Mijn Huis Mijn Architect

- p. 2 en 61: arch. Willaert Birger
- p. 15: arch. Mattelaer Matthias
- p. 16 en 40: arch. Nijs Gregory - fotograaf: Roymans Luc / studio Claerhout
- p. 27: arch. Sleutel Frederik - fotograaf: Goetschalckx Liesbet
- p. 33: arch. Blomme Kristian
- p. 62: arch. Moortgat Chris
- p. 72: arch. De Ruyck Lieven
- p. 124: arch. Devreese Jelle

ORDE VAN ARCHITECTEN

VLAAMSE RAAD

Koningsstraat 144, 1000 Brussel ■ Tel. 02 643 62 00 ■ Fax 02 643 62 19
info@ordevanarchitecten.be ■ www.architect.be

© Juli 2012 Orde van Architecten - Vlaamse Raad